

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

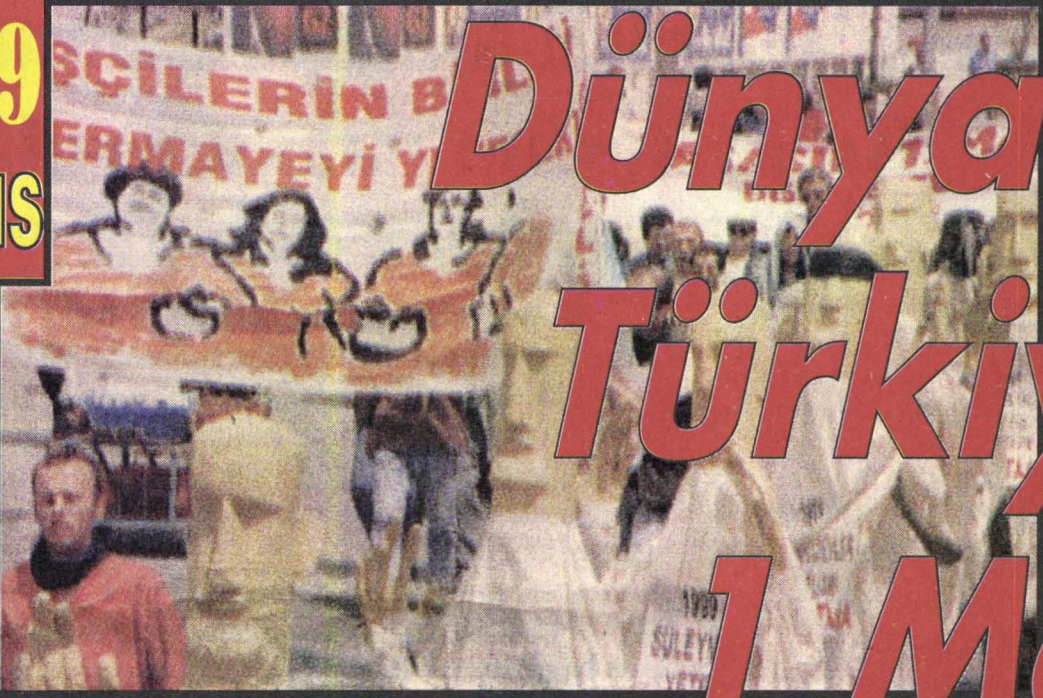
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 55 • 8 Mayıs '99 • 5 DM

1999
Mayıs

Dünya'da ve Türkiye'de 1 Mayıs

1999
Mayıs

Emekçi yığınlar sermayeye

1999
Mayıs

ve savaşa karşı alanlara çıktılar

İÇİNDEKİLER

İMF-TÜSİAD saldırı hükümeti geliyor	5
1 Mayıs kutlamaları:	
“Özüne uygun”mu	6
Türkiye’de 1 Mayıs:	
Onbinler alanlara çıktı!	7-8
Dünya’da 1 Mayıs: Emperyalist savaş protesto edildi	9-11
TKİP Kuruluş Kongresi belgeleri:	
Uluslararası durum üzerine/5 (Orta Sayfa)	16-20
Devrimci politika ve taktiğin sorunları-2	21-24
Kara hareketinin açmazları ve kaçış için arayışlar	27

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete
Sayı:55 • 8 Mayıs 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınas
EKSEN Basın Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604

Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5

Sıhhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cumhuriyet Mahallesi Aytaç Sokak Çarşıbaşı İşhanı
No: 303/KAYSERİ Tel: 0 (352) 221 04 31

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık!

Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL
Yurt dışı 200 DM Yurt dışı 400 DM
Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTANBUL/Aksaray Şb.

*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

* İş Bankası/İstanbul/Aksaray Şb.

-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba yatırdım.

Kızıl Bayrak'tan:

Tam 1 Mayıs tarihine rastlaması ve güncel yazılarımızın 1 Mayıs konulu olması nedeniyle, 55. sayımızın baskısını ertelemeyi, güncel hazırlığımızı da bir özel sayıda değerlendirmeyi tercih ettik. Bu değişiklik ve bunun yarattığı 1 haftalık gecikmeyi okurlarımızın anlayışla karşılayacaklarını umuyoruz.

Açık mevzilerimize saldırılar sürüyor:

Zonguldak temsilcimiz Yıldırım Doğan ve okurumuz Nurbay Irmak tutuklandı

Mevzilerimizi kolay kazanmadık

Kolay teslim etmeyeceğiz!

Legal çalışma alanları, devrimin açıktan savunusunun mevzileri olduğu gibi, düşman saldırılarına da açıktır. Bu nedenle düzen, bu mevzileri elimizden alabilmek için sistemli bir saldırının konusu haline getirmiştir. Bu amaç için uygulamadığı kirli yöntem yoktur.

Yıldırma amaçlı tehdit ve şiddetin kar etmediği yerde ise, faşist hukukunu devreye sokar. Devrimcileri asılsız ithamlarla tutuklayarak mevzileri boşaltmaya çalışır. Son 1 yıldır bu yöntem gazetemiz ve çalışanlarımıza karşı ana taktik haline getirilmeye çalışılıyor.

Bursa muhabirimiz, “örgüt üyeliği” gibi ithamla tutuklanmasından 4 ayı aşkın bir zaman sonra 1 Mayıs’tan birkaç gün önce çıkarıldığı ilk duruşmasında beraatle salıverilmek zorunda kaldı.

Bursa’daki saldırının ardından, İstanbul büromuzdan iki yoldaşımızla Kayseri ve Kırşehir’den yoldaşlarımız 13 Şubat’taki kamu emekçileri mitinginde gözaltına alınarak, benzer ithamlar ve gülünç komplolarla tutuklama yoluna gidildi. Bunlardan ilk ikisi halen Ankara Merkez Kapalı Cezaevi’nde tutuklu bulunuyor.

Şimdi aynı yöntemle Zonguldak temsilcimiz ile bir okurumuz tutuklanarak Cezaevine gönderilmiştir. İtham yine örgüt üyeliğidir. Amaç yine mevzilerimizi boşaltmak, çalışmamızı zayıflatmak, devrimci propagandayı engelleyerek işçi sınıfı ve emekçileri kendi faşist propagandalarıyla sersemletmeye, sermayenin sömürü düzenine karşı mücadele için birleşme ve örgütlenmelerini olabildiğince geciktirmeye çalışmaktır.

Sermaye devletin bu yönteminin, hem işçi ve emekçiler cephesinden hem de devrimciler tarafından böylece kavranmak ve cepheden karşılanarak püskürtülmek zorunda olduğu açıktır.

Kaldı ki, saldırıların hedefi devrimci mevzilerle de sınırlı değildir. Örneğin esnek üretim saldırısı, ki 1 Mayıs’ın bu 113. yıldönümünde daha da önemli hale gelmiştir, onlarca şehit pahasına kazanılmış olan 8 saatlik

işgünü hakkının gaspı başta olmak üzere, sınıfın pek çok mevzisini düşürmeyi hedeflemektedir. Tüm dünyada İMF’nin yıkım paketleriyle dayatılan bu ve benzeri saldırılarla işçi sınıfı ve emekçiler, dizginsiz bir sefaletle sersemletilerek uysal köleler haline getirilmek istenmektedir.

İşçi sınıfını sermayenin yıkım politika ve uygulamalarına karşı uyarmak, örgütlemek ve mücadeleye sevk etmek için mücadele eden sınıf devrimcilerine ve kazanılmış mevzilerine

yönelik saldırılar, sınıfa yönelik bu genel saldırının bir parçasıdır. Sınıfa yönelik saldırı için ön çalışma, zemin düzleme operasyonudur.

En başta kavganın en önünde yer alanlar ortadan kaldırılmaya çalışılıyor ki, kitleler örgütsüz öndersiz bırakılsın. Devrimcilere ve artık çok az sayıda kalan mücadelecilerle sendikacılarla sınıfın direniş mevzilerine yönelik saldırılar bunun kanıtlarıdır.

Süleyman Yeter’in gözaltında katledilmesi, Swissecard direnişini bitirmesi tehdidiyle Basın-İş sendikasına ve yöneticilerine yöneltilen saldırılar ve Tuzla Deri işçileriyle sendikacılarına yönelik hergün daha da azgınlaştırılan terör bunun kanıtlarıdır.

Sınıf devrimcileri olarak, nice can pahasına kazanılmış olan bu mevzileri yine can pahasına korumaya andımız var. Asıl önemlisi ise, bunun sınıfımıza karşı bir sorumluluk olduğunun bilincindeyiz.

Sınıfın yüz yıllık mevzilerini korumak, geliştirmek ve nihayet, siyasi iktidarla birlikte tüm mevzileri tutabilmesi için, bugünkü mevzilere sahip çıkılması gerektiğini biliyoruz.

Bu nedenle ne uyduruk gerekçelerle tutuklamalar, ne faşist yasalarla cezalandırmalar ve ne de tehdit ve terör mücadelemizi engelleyemeyecek.

**İşçi sınıfı savaacak, sosyalizm kazanacak!
Kızıl Bayrak daha da yükseklerde dalgalanacak!**

18 Nisan seçimleri/2

Rejim için handikaplar, devrim için olanaklar

Seçimler ve reformist sol

18 Nisan seçim sonuçları seçimlere belli bir iddia ile giren reformist solun bir kesimi için gerçek bir hayal kırıklığı oldu. Burada sözkonusu olan, liberal ÖDP ile kemalist İP'dir. Bu iki partiyi öteki ikisinden ayıran, açıkça parlamenter mücadeleyi temel mücadele biçimi ilan etmeleri ve seçimler öncesinde alacakları oylar konusunda ciddi beklentilere girmeleriydi. ÖDP, medyanın göze batan kayırmasına rağmen, beklentileriyle karşılaştırıldığında hüsrana denilebilecek bir sonuç ile karşı karşıya kaldı.

Gerçekte ise aldığı sonuçta şaşırtıcı bir yan yoktur, hatta bu kendisi payına başarı bile sayılmalıdır. Öyle ya, kimlikten ve kişilikten yoksun ciddiyetsiz bir siyasal oluşumu yığınlar niye ciddiye alacaklardı ve böyle bir partiye niye destek vereceklerdi ki? ÖDP, ilerici ve devrimci istemleri ve beklentileri olan seçmen kesimleri için ne ifade edebilirdi ki? Medyanın ÖDP'yi düzenin "sosyalist" partisi olarak meşrulaştırmaya yönelik çabası, kitlelerin geri kesimlerini etkilemez ve ilgilendirmez, kitlelerin ilerici ve devrimci kesimlerinde ise ÖDP'ye karşı varolan güvensizlik ve kuşkuyu yalnızca çoğalttı. Bu açıdan bakıldığında, ÖDP türünden ciddiyetten yoksun bir liberal oluşum için aldığı oy desteği yine de bir başarı sayılmalıdır. Bu, medya tarafından da körüklenen abartılı beklentilerin yolaçtığı hayal kırıklığını ve bu hayal kırıklığının yolaçacağı iç arayış ve ayrışmaları önleyemeyecek olsa bile.

Devrim yenilgisinin hayal kırıklığına uğrattığı yalın ve mücadelede takatsiz bir kitlenin gevşek parlamenter liberalizmi, Türkiye gibi bir derin çelişki ve çatışmalar ülkesinde kendine bir yaşam alanı bulamayacaktır. 18 Nisan seçimlerinin parlamenter mücadelede iddialı ÖDP payına gösterdiği budur.

Benzer bir hayal kırıklığı İP için de geçerlidir. Sol güçbirliği ve sol hükümet gibi iddialı projelerin mimarı bu parti, iki seçimdir hayat kaynağı haline getirdiği geniş aydın desteğine rağmen her seferinde hüsrana uğramaktan kurtulamıyor. Bu seçimlerde, bir öncekinden farklı olarak, "Anadolu'da dalga dalga yayılan" ulusal güçler meclislerine ve "sol güçbirliği" listelerine, yani güya taban hareketine dayanıyordu. Bu "dalga"nın verdiği coşkuyla olmalı, partinin genel başkan yardımcısı parlamenter mücadelenin kendileri için "temel mücadele biçimi" olduğunu seçimlerin hemen öncesinde açıkça ilan etti. Fakat sonuç bir önceki seçimden de kötü oldu.

Bu yeni fiyaskoyu örtmek için şimdilerde dikkatler "Atatürk CHP'sinin nasıl çökertildiğine" yöneltilmekte, bu arada "sol güçbirliği" çalışmasının bu güçbirliğinin en güçlü adayı olarak DSP'ye yaradığı, bunun "İP'in kampanyasının en önemli zaafı" olduğu ile teselli bulunmaktadır. Bu son nokta, bu partinin düzen solunun bir bileşeni olduğunun, yürüttüğü çalışma ile düzen soluna, üstelik onu en şoven ve gerici koluna hizmet ettiğinin bir itirafından başka bir anlam taşımıyor.

Diğer iki sosyal-reformist partiden EMEP,

18 Nisan seçimleri yeni bir dönemin kapısını aralamıştır. Bu döneme rejimin karşı karşıya kaldığı çelişkiler ve istikrarsızlık öğeleri üzerinden bakmak yerine, tek tek partilerin oy desteği ve ortaya çıkan parlamento bileşimi üzerinden bakmak, parlamenter avanaklığın kendine özgü bir yansımasıdır. Burjuva düzenini kuvvetli hükümetler dönemi değil, açmazlar ve handikaplar beklemektedir. Herşey devrim cephesinin nesnel olanakları ve fırsatları değerlendirmede ne denli başarılı hareket edebileceğine bağlıdır.

seçimlerden hemen önce topladığı il konferansları sonuç bildirgesinde, "bir ayağı parlamentoda bir ayağı yerel yönetimlerde" bir EMEP hedefini ilan ederek, kendini tıpkı İP gibi bir parlamenter parti olarak tescil etti. Bu türden liberal hayaller ve bunu mantıksal olarak tamamlayan boş beklentiler bir yana bırakılırsa, herşeye rağmen aldığı oy desteği kendi payına bir başarı sayılmalıdır. SIP'in böyle iddia ve beklentileri olmadığı için, kendisine bu açıdan söylenecek pek bir şey yok. Bu parti gerçekte, beklediğinden fazla ya da daha doğru bir ifadeyle beklentisi büyük olan İP ve EMEP'e yakın oranda bir oy almanın memnuniyetini yaşamaktadır. "Aslında bu bizim seçmenimiz değil fakat yalnızca kadro potansiyelimizdir" diyerek de ayaklarını yerden kesmektedir. (Bu örneğin Diyarbakır'da birkaç bin kişilik bir kadro potansiyelinin kendilerini beklediğini söylemek gibi bir şeydir.)

Seçimler ve devrimciler

Toplam üzerinden bakıldığında ve devrimci akımlar toplamı ile karşılaştırıldığında ise, açıkça tespit edilmesi gereken bir gerçek var. Seçim döneminin oluşturduğu uygun politik atmosferden kendi amaçları için herşeye rağmen en iyi biçimde yararlananlar sosyal-reformist partiler oldular. Kitlelere, onların ilerici kesimlerine ulaşmada, propagandalarını ulaştırmada devrimcilerle kıyaslanamaz bir başarı sergilediler. Bunda yasal konumlarının, seçimlere ve parlamenter mücadeleye uyarlanmış bir yapıda bulunmalarının, bu arada seçime katılacak partiler olarak sahip oldukları özel avantajların elbette çok temel bir payı ve rolü var. Fakat seçimler gibi bir politizasyon dönemini devrimci politik amaçlar çerçevesinde değerlendirmedeki aşırı başarısızlık ve beceriksizliklerini devrimciler bununla izah etmeye kalkarlarsa, yalnızca kendilerini aldatmış olurlar. Doğru devrimci bir bakış açısıyla hareket edildiğinde ve fırsatlardan başarıyla yararlanıldığında, devrimci bir partinin bu zemini reformist bir partiden daha etkili ve amaca uygun bir biçimde kullanmaması için bir neden yoktur.

Devrimci hareketi bir bütün olarak son iki yıldır bir gerileme ve güç erozyonu içinde olduğunu

seçimler dönemindeki politika ve pratikleriyle de gösterdi.

Seçim döneminin oluşturduğu kendine özgü ortam, geniş emekçi yığınlar önünde düzenin çok yönlü teşhiri ve devrimci propaganda-ajitasyon için son derece uygun bir zemin olarak değerlendirileceğine, bir an önce geçip gitmesi beklenen sıkıntılı bir özel evre sayıldı. Politikasızlık ve politik edilgenlik, birçok çevreyi belirleyen davranış tarzı oldu. Bazıları ise, ciddi ciddi "tarihi" değerlerde saydıkları bir davranışla, HADEP'e eklemlendiler ve güya böylece şovenizme en iyi yanıt oluşturdular. Böyleleri şovenizmin panzehirinin devrimci sınıf çizgisi ve mücadelesi olduğunun farkında bile değiller. Kendini

dar bir ulusal istemler alanına hapsedilmiş reformist bir partinin milliyetçi dargörürlüğü ile birleşmenin, yığınları şovenizden kurtarmak bir yana, onun tuzağına daha kolay düşürdüğünü, teorik ve ilkesel kavrayış bir yana, pratik deneyimler bile böylelerine pekala gösterebilir. Böyleleri, ortada bağımsız sınıf kimliği bırakmayan bu kuyrukçu tutumun sahipleri, tutumlarını hala da savunmakla, toplam olarak seçim sonuçlarından çıkan en temel dersi anlama yeteneğinden yoksun olduklarını da böylece göstermiş oluyorlar.

Komünistler, seçim dönemine yaygın bir polis saldırısının yarattığı önemli kayıplar ve sıkıntılarla girdiler. Buna rağmen bu dönemden en iyi biçimde yararlanmaya çalıştılar. Daha planlı ve enerjik davranılabilir, çok daha başarılı olabilirlerdi. Yine de seçim çalışmalarında kısmi bir başarı ve önemli deneyimler elde ettiler (bunun daha geniş bir değerlendirmesi bir önceki sayımızda yer aldı, burada yineleniyoruz). Bu başarı ve deneyimi, seçimleri izleyecek daha etkili ve sonuç alıcı bir politik devrimci çalışmanın bir ön hazırlığı sayılmalıdır. Seçimler sonrasında gerici burjuva propagandasının bilinçli bir tutumla yaratmaya çalıştığı izlenimin tersine, toplumda devrimci arayış içinde olan önemli kitle potansiyeli kendisini kucaklayacak bir devrimci odak arayışı içerisinde. Komünistler yeni dönem ve sorumluluklarına bu gözle bakmaktadırlar.

Seçim sonuçları ve Kürt sorunu

Seçim sonuçları Kürdistan dışındaki bölgelerde şovenizmin gücüne tanıklık ediyor ve bilindiği gibi bu şovenizm Kürt sorunu üzerinden yaratılıyor. Şovenizm zehiri topluma, özellikle de bilinçsiz halk yığınlarına, "teröre karşı mücadele" demagojisiyle sarmalansa da, gerçekte Kürt ulusal kimliğinin ve haklarının inkarı üzerinden pompalanıyor. Fakat 18 Nisan seçimlerinde bununla tezat oluşturan bir başka tablo da var karşımızda. HADEP'in yüksek oranlı oy desteğinde ifadesini bulan Kürdistan'daki belirgin seçim başarısı, Kürt halkının kendi kimliğine bilinçli bir tutumla ve ısrarla sahip çıktığını gösteriyor. Bu açık olgu, Kürt sorununun varlığını ve ağırlığını dirençle gündemde tuttuğunu gösteriyor. Nitekim çok

dışarı vurulmasa da, sorunun bu varlığı 18 Nisan seçimlerinin yarattığı seçmen haritası üzerinden rejimin üstüne bütün ağırlığı ile bir kez daha çökmüş durumda.

Bu durumda, MHP ve DSP ağırlıklı bir parlamento bileşimi ve bunlara dayalı bir hükümet, Kürt sorunu söz konusu olduğunda, rejim için bir olanak olmaktan çok bir handikaptır. Zira bu partilerin Kürt sorunundaki katı inkarcı tutumu, rejimin manevra imkanlarını, bu doğrultudaki muhtemel girişimleri de zora sokacaktır. Oysa, Kürt ulusal hareketinin bugün gelip dayandığı nokta, sorunu kontrol etmede ve Kürt hareketini düzene ekleme rejime önemli fırsatlar yaratmış bulunmaktadır. Abdullah Öcalan'ın seçimlerin hemen öncesinde avukatları aracılığıyla kamuoyuna sunduğu 8 maddelik yeni "barış planı", Kürt hareketinin, devrimden yüz çevirmenin ötesinde, sömürgeci rejim karşısında teslimiyetçi bir tutuma doğru hızla sürüklendiğini göstermektedir. Öyle anlaşıyor ki, Öcalan'ın uluslararası bir komplo ile tutuklanması, Kürt hareketinde devrimci bir silkinme yaratmak yerine, çünkü "siyasal çözüm" çizgisiyle kıyaslanamaz ölçülerde geri mevzilere düşüşün vesilesi haline gelmiştir.

Rejim ise Kürt hareketinin kendini giderek daha belirgin bir biçimde açığa vuran bu zaafiyetini görmekte, "Öcalan'ın idamı" basıncını bu zaafiyeti derinleştirmek doğrultusunda çok bilinçli bir tutumla kullanmaktadır. Kürt hareketi şu sıralar Öcalan'ın idamını engellemeye endekslenmiş bir davranış çizgisi içindedir. Bu ise Kürt hareketini utanç verici bir teslimiyete doğru sürükleme riski taşımaktadır. Bizzat Öcalan'ın kendi yeni "barış planı" bu doğrultuda atılmış kocaman bir adımdır. Tekelci medyanın hakim konumlarını tutan bazı "görevli" kalemler, bunun "Türkiye için" tarihi bir fırsat olduğunu ve mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini vesile oldukça dile getiriyorlar.

DSP ve MHP ağırlıklı bir parlamento yapısı ile bunlara dayalı bir hükümetin Kürt sorunu söz konusu olduğunda rejim için bir handikap oluşturmaları da, bu çerçevede yerini ve anlamını buluyor. Kürt sorununun varlığını bile kabul etmeyen bu partilerle rejimin bir manevra yapma olanağı yoktur ya da böyle bir manevra ancak bu partilerin Kürt sorununa ilişkin politikalarının iflasının açık tesciliyle olanaklıdır. Bu ise, bu partilerin şovenizm ve inkarcılık üzerinden yaptıkları politik prime büyük bir darbe demektir.

Seçim sonuçlarına ilişkin değerlendirmemizin geçen sayımızda yeralan ilk bölümünde, Kürt halkının tercihlerinin parlamentoya yansıyamaması kadar, yerel yönetimlere yansımış olmasının da, farklı yönlerden rejim için bir siyasal istikrarsızlık ögesi olduğunu söylemiştik. Seçimi izleyen günlerde ortaya çıkan bazı ilk belirtiler, HADEP'li belediyelerin Kürt hareketini rejime entegre etmede bir olanak olarak değerlendirilmeye çalışılacağını, HADEP'li başkanların da buna uygun düşen bir eğilim sergilediklerini gösteriyor. Bu çabanın ve eğilimin akıbeti, rejimin Kürt sorununa ilişkin geneldeki tutumu tarafından belirlenecektir. Rejim Kürt hareketini fiilen zaten kazanılmış sınırlı bazı kültürel haklarla resmen de tatmin etme yolunu seçerse, bu durumda HADEP'li belediyeler de bu tür bir manevranın uygun araçları olarak iş göreceklerdir. Yok eğer rejim Kürt sorunundaki katı inkarcı tavrını ve ulusal hareketi şiddetle boğma çizgisini sürdürürse, bu takdirde ise değerlendirmemizin ilk bölümünde söylediklerimiz geçerli olacaktır. Yani HADEP'li belediyeler rejim için gerçek bir gerilim ve sıkıntı kaynağı oluşturacaktır.

Daha genel planda ise şunu söyleyebiliriz. Kürt hareketinin Öcalan çizgisi şahsında devrimden yüz çevirdiği bir döneme girmiş bulunuyoruz. Ulusal sorunun salt ulusal istemlere dayalı bir program çerçevesinde ve ezilen ulusun kendi sınırlı coğrafyası içinde çözümünün olanaksızlığı, PKK önderliğindeki

hareketin toplam süreciyle bir kez daha açığa çıkmış bulunmaktadır. Türkiye gibi bir ülkede bu sorun ya birleşik bir toplumsal devrimin tabanı üzerinde gerçekten çözülür, ya da emperyalizmle ve sömürgeci Türk burjuvazisiyle uzlaşma arayışları içerisinde kötürümleşerek sürünür durur. Tarihi değerdeki son 15 yıllık süreç bu temel önemdeki bilimsel gerçeği bir kez daha teyid etmiştir. Bu gelişme, aynı zamanda, komünistlerin, Kürt hareketi cephesinde herşeyin iyi gidiyor görüldüğü bir evredeki değerlendirme, eleştiri ve kaygılarının ne denli isabetli olduğunu da bir kez daha göstermiştir. '92 Nisan'ında tespit ettiğimiz "yol ayrımı"nda yanlış yola girildiği içindir ki, aradan geçen 7 yıl içerisinde Kürt hareketi kendini getirip bugünkü çıkmazın içine saplanmıştır. Yazık ki bu çıkmazdan çıkışı birkaç sene öncesine kadar ihanet saydığı türden bir teslimiyetçi "barış" platformunda aramaktadır.

Komünistler Kürt hareketinin girmiş bulunduğu bu teslimiyetçi yönelim karşısında, Türk ve Kürt emekçilerinin işçi sınıfı önderliğinde birleşik devrimci gücüne dayalı bir mücadele çizgisine çok daha kuvvetle sarılacak, Kürt özgürlük mücadelesinin büyük fedakarlıklara malolan devrimci birikiminin heba olmaması için azami çaba sarfedeceklerdir.

Seçimler ve yeni dönem

Tüm büyük medya kuruluşları bir DSP-MHP-ANAP hükümetini savunmakta, bunun oldukça güçlü ve istikrarlı bir hükümet olacağını propaganda etmektedirler. Dile getirilen istek gerçekte IMF-TÜSIAD'ın bizzat dile getirdiği bir tercihtir. ABD emperyalizminin Ecevit başkanlığında bir hükümeti tercih ettiği daha seçimlerden önce kamuoyuna açıkça yansımıştı. Düşünülen türden bir hükümetin kuvvetle istikrarının nereden geleceği sorununa ise sermaye medyası fazlaca girmemektedir. Sorun emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin programını kararlılıkla uygulamaksa, bu konuda tüm düzen partilerinin ve sermaye hükümetlerinin birbirlerinden aşağı kalır yanı zaten yok. Ne de olsa buna ilişkin politikaları saptamak ve uygulamayı planlamak kendi dışlarında gerçekleşmektedir. Kendilerine ise politika ve uygulamanın figüranı olmak kalmaktadır.

Kuvvet ya da istikrarın kendini göstereceği esas alan, içinden geçmekte olduğumuz dönemde rejim için hassasiyet taşıyan bazı sorunlar karşısında gösterilen uyumda ve kıvraklıkta olabilir daha çok. DSP ve MHP'nin, örneğin Kürt sorununda, nasıl bir katılığı ve ne türden bir handikapı ifade ettiklerine yukarda işaret ettik. Bugünlerde toplumun gündemine oturtulan "Merve vakası" ise, 28 Şubat müdahalesinin temel gerekçesi olarak sunulan laiklik sorununda bu iki partinin ne derece uyumlu olabileceklerinin görülmeye bir ilk vesile olmuştur. Aynı sorun karşısında toplam olarak parlamentonun sergilediği manzara, derin devletin hassasiyet gösterdiği konularda mevcut parlamentonun nasıl bir sorun ve sıkıntı kaynağı olacağını da bir ilk göstergesi olmuştur. 550 kişilik parlamentoda "Merve vakası"na açık tutum yalnızca 130 küsur kişilik DSP grubundan gelmiştir. Tüm geriye kalanı ise ya açıktan türbanı desteklemiş ya da açık bir tutum almaktan kaçınarak her iki tarafı da idare etmeye çalışmıştır.

Başka sorunlar da var. Yeni hükümeti oluşturacak partiler içte şovenizmi ve faşist terörü, dışta ise militarizmi ve saldırganlığı bir çizgi olarak kuşkusuz "kuvvetle ve kararlılıkla" izleyeceklerdir. Fakat içindeki çizgi Kürt halkının özgürlük istemini kamçılama, işçi ve emekçi halk yığınlarının ise anti-faşist direnişini beslemeye uygun bir zemindir. Dıştaki çizgi ise, işin gerçeğinde ve tamamlanma, ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizminin dümen suyunda hareket etmekten başka bir şey olmayacağı için, bugün "milliyetçilik" etiketi ile parlatılan bu partilerin emperyalizmin uşakları gerçek konumlarının açığa çıkmasına vesile olacaktır.

Aynı şekilde, bu hükümetin önünde ilk iktisadi-sosyal icraat olarak, beklemekte olan IMF-TÜSIAD reçetesini uygulamak, yani özelleştirme talanını hızlandırmak, sosyal güvenlik kazanımlarını budamak, ücretleri düşürmek, işsizliği artırmak, zambenfilyon çizgisini sürdürmek görevleri durmaktadır. Bu ise onların işbirlikçi-uşak konum ve kimliklerinin bir de bu alandan görülmesini kolaylaştıracaktır. Devrimciler bu zeminleri iyi kullanmayı başarabilirlerse, düzen medyası tarafından "milliyetçi" kimlikleri parlatılan bu partilerin gerçekte işbirlikçi, has ABD uşakları olduklarını yığınlara göstermek zor olmayacaktır. Böylece, DSP-MHP'li bir hükümetin burjuvazi için bir kuvvet kaynağı mı, yoksa bir zaafiyet alanı mı olduğu çok daha iyi görülebilecektir.

Unutmamak gerekir ki, solculuğu zaten tartışmalı olan bir DSP'nin hükümet partisi olacağı mevcut parlamentoda, yığınların tepkilerini saptıracak herhangi bir başka sol muhalefet partisi de yoktur. Fazilet Partisi ise sosyal muhalefeti sosyal demagoji ile dizginleme imkanlarını son iki yıldır önemli ölçüde yitirmiş, ordu tarafından dinsel gerici kimliğini savunma temelinde bir muhalefetin tuzağına düşürülmüştür. Yığınların sosyal-siyasal hoşnutsuzluğunu istimar edecek inandırıcılıkta bir muhalefet partisinin yokluğu, yeni parlamento bileşimi çerçevesinde rejimin temel önemde bir zaafiyet alanıdır. Muhalefet dışarda, dolayısıyla sokakta olmaktadır. Sokak ise yığınların devrimci muhalefetine ve bu muhalefetin devrimci bir önderlik altında birleştirilmesine uygun bir nesnel zemin demektir.

Kuşkusuz tüm bunlarla, nesnel imkanlara, seçimlerin ortaya çıkardığı yeni parlamento bileşimi üzerinden, rejimin nesnel açmazlarına işaret etmiş oluyoruz. Amacımız temelsiz bir iyimserlik yaratmak değil, tam tersine, devrimci politika ve pratikle değerlendirme başarısı gösterilebildiği ölçüde bir anlam taşıyacak olan nesnel imkanları ve fırsatları ortaya koymaktır.

Faşist çete partisi MHP'nin seçim başarısı üzerinden bilinçli bir tutumla yaratılmaya çalışılan yıldırıncı cerayan karşısında bunu yapmak özellikle önemli ve gereklidir. Doğru devrimci taktiklerle hareket edilirse ve fırsatlar iyi değerlendirilirse, hükümet partisi bir MHP'nin rejim için bir olanak olmaktan çok bir handikap olduğu kısa sürede görülebilecektir. Mevcut rejim zaten uzun yıllardır MHP çizgisinde ve ruhundadır. MHP'nin mevcut politika ve uygulamalara ekleyeceği esasa ilişkin bir şey olmadığı gibi, bu politikaların doğrudan uygulayıcısı olarak sahnede yerini alması, ilerici emekçi yığınların duyarlılığını ayrıca depreştirecek, bilinçlerini uyaracaktır. Ecevit'in MHP'li bir hükümet kurmak zorunda olmasından duyduğu gizlenemez kaygılar boşuna değildir. Zira ortaya çıkacak siyasal faturayı hem kendisi, hem partisi ve hem de rejimin kendisi ödeyecektir. Faşist terör ve katliamla özdeşleşmiş, mafya ve uyuşturucu çeteleriyle içiçe bir faşist çeteyle hükümetin çatısını kurmanın elbette Ecevit'ten öte, rejime çıkacak bir faturası olacaktır.

18 Nisan seçimleri yeni bir dönemin kapısını aralamıştır. Bu döneme rejimin karşı karşıya kaldığı çelişkiler ve istikrarsızlık ögeleri üzerinden bakmak yerine, tek tek partilerin oy desteği ve ortaya çıkan parlamento bileşimi üzerinden bakmak, parlamenter avanaklığın kendine özgü bir yansımasıdır. Burjuva düzenini kuvvetli hükümetler dönemi değil, açmazlar ve handikaplar beklemektedir. Herşey devrim cephesinin nesnel olanakları ve fırsatları değerlendirmede ne denli başarılı hareket edebileceğine bağlıdır.

İMF-TÜSİAD saldırı hükümeti geliyor

Birleşik ve örgütlü mücadeleyi yükseltelim!

Seçimler geride kaldı. Sermaye, hükümet tartışmaları ve koalisyon hesapları vesilesiyle, gerçek gündemine yeniden döndü. Seçimlerin bir parça geriye ittiği bu gündem elbetteki işçi ve emekçilere yönelik İMF patentli saldırı programıdır. Sermaye sınıfının asıl ihtiyacı, bu programın bir an önce yaşama geçirilmesidir.

Özelleştirmelerin hızlandırılması, "sosyal güvenlik reformu" adı altında SSK'nın tasfiyesi ve mezarda emekliliğin yasalaştırılması, tarımda destek politikalarının terkedilerek küçük üreticilerin yıkıma uğratılması ve bankacılık sistemiyle ilgili yasal düzenlemeler, burjuva siyasetindeki istikrarsızlık ve karmaşa nedeniyle uygulamaya sokulamamış, tümüyle seçim sonrasında bırakılmıştı. Saldırının seçim sonrası bırakılması hiçbir şey yapılmadığı anlamına gelmiyor kuşkusuz. İMF tarafından Şubat başında bütünlüklü bir biçimde formüle edilen saldırı paketi, süreç içerisinde bütün düzen partilerinin üzerinde ortaklaştıkları bir iktisadi-sosyal program haline getirildi. Burjuva düzen partilerinin tümü İMF programı etrafında tekleşti. Yanısıra Ecevit tarafından Ekonomik Sosyal Konsey (ESK) toplandı ve İMF programı sendikal ihanet çeteleri aracılığıyla işçi ve emekçilere bir "toplumsal uzlaşma" programı olarak sunuldu. Enerji özelleştirmelerinin önünü açmaya dönük olarak "uluslararası tahkim"le ilgili adımlar atıldı.

Seçim sonuçları belli oldu. Seçimden önce pompalanan DSP-ANAP ikilisinden yalnızca DSP'nin güçlenmesi, faşist MHP'nin ise beklenmedik bir şekilde oylarını artırması, sermayenin saldırı planlarını boşa çıkartacak bir sonuç değildir. Çünkü onun uygulayacağı politikalar da diğer düzen partilerinininkiyle aynıdır. Özelleştirme, sosyal güvenliğin tasfiyesi, mezarda emeklilik, tarımda yıkım ve diğer tüm saldırı planları faşist MHP'nin de programında ve seçim bildirgesinde yer almaktadır.

MHP yetkilileri, İMF'nin hizmetinde olduklarını gizlemek için özelleştirmelere doğrudan sahip çıkmıyor, durumu dengelemeye çalışıyorlar. Özelleştirmelerde "şaibe ve suistimaller" olduğunu, kendi iktidarlarında bunları önleyeceklerini büyük bir pişkinlikle ifade ediyorlar. Oysa bu memlekette MHP'li sivil faşistlerin sermayenin tüm kirli işlerinin suç ortağı olduklarını, örneğin özelleştirme ihalelerini telefonla yönlendiren bir Alaattin Çakıcı'nın önde gelen "ülkücü"lerden olduğunu, çeteleşmenin göbeğinde bizzat kendilerinin oturduğunu, özelleştirmelerin ülkücü faşist mafya bozuntularının gözetiminde yapıldığını herkes biliyor.

"Bir yıl özelleştirme yapmayacağız" yalanı da MHP'nin. Hükümette yer alırlarsa "özelleştirme yapmayacağız" dedikleri 1999 yılı içerisinde bununla ilgili yasal düzenlemeleri meclisten geçirmeye, sermaye sınıfı adına nasıl da çabalayacakları görülecektir. Termik santraller, Petrol Ofisi, THY, İsdemir, SEKA Fabrikaları, Erdemir, Tüpraş'a ait iki rafineri vb. gibi 1998'in programında yer alan özelleştirmelerde süreç kesintiye uğratılmayacaktır. Bir kez daha, söylenenlerin gözboyamaktan, işçi ve emekçileri kandırmaya çalışmaktan ibaret olduğu görülecektir.

Dolayısıyla MHP'nin hükümette yer alması ekonomik-sosyal yıkım programını uygulamak açısından sermaye için sorun değil. Fakat onun işçi ve emekçilerin hafızalarında yer etmiş kan dökücü, katliamcı sivil faşist kimliği sermaye için gerçek bir sıkıntı nedeni. Saldırı politikalarını, "toplumsal uzlaşma", "hoşgörü" vb. ambalajlara sarıp sarmalama işi, MHP'nin kanlı elleriyle yapıldığından fazla

inandırıcı olmayacak. Bunu bilen MHP yöneticileri günlerdir kitlelere şirin görünmeye, "kavga istemeyen ılımlı parti" görüntüsü çizmeye çabalyorlar. Sermaye borazanı medya da aynı şekilde MHP'nin aslında ne kadar değiştiğine, geçmişinden koptuğuna ve artık dürüstlük, kardeşlik timsali olduğuna işçi ve emekçileri inandırmaya çalışıyor. MHP genel başkanı Devlet Bahçeli'nin ne kadar ılımlı bir "devlet adamı" görüntüsü çizdiği, "bir militan gibi değil, bir lider gibi" davrandığı, "hem zaten iktisatçı" olduğu türünden methiyeler düzüyorlar. Sermaye medyası MHP'ye hızla makyaj yapıp, onu sermayenin hizmetine hazır duruma getirmeye çalışıyor.

Ne var ki bu çok zor bir iş. MHP'ye çekilmek istenen cılandı tutması çok güçtür. Bu konudaki propaganda bütünüyle yalan üzerine kurulmuştur ve MHP'nin işçi ve emekçi düşmanı kanlı yüzünü şirin göstermeye yetmeyecektir. MHP'in gerçek kimliği tam da işçi ve emekçilerin hafızasına kazındığı gibidir. Onun geçmişi, katliamların tarihidir. Faşist MHP değişmediğini daha şimdiden liderinin ağzından açıkladı. Her gün bir başka yerde devrimcilere saldıranlar, Türk-Metal'den istifa eden işçilerin üzerine salınanlar, özelleştirme ihaleleri başta olmak üzere her alanda sermayedarların silahşörlüğünü yapanlar, Abdullah Öcalan'ın tutsak düşmesi vesilesiyle yükseltelen şovenist dalgada başrolde oynayanlar ve neredeyse gördükleri her Kürdü linç etmeye kalkışanlar, Kenan Mak'ı, daha başka onlarca ilericiyi, devrimciyi sokak ortasında pervasızca katledenler herhalde başka bir dünyadan gelmemişlerdi. Hepsinin de yuvası MHP binaları, Ülkü Ocakları bürolarıdır. Görünen o ki, bu sicilli faşist parti eğer hükümette yer alırsa, İMF programının hayata geçirilmesi, işçi ve emekçi yığınları aldatılmasının ötesinde, onlara dönük baskı ve şiddet uygulanması görevini de bizzat

üstlenecektir. Özelleştirmeye karşı direnen işçilere, eylem yapan kamu emekçilerine ve öğrencilere faşistlerin muhtemelen daha açık ve daha sistematik saldırılarına tanık olunacaktır.

Başta DSP olmak üzere diğer partilerin nasıl bir kimlikle işçi ve emekçilerin karşısına çıkacakları ise geçmiş deneyimlerle fazlasıyla ortadadır. Hepsi işçi ve emekçi düşmanıdır, hepsi İMF politikalarının uygulayıcısıdır. Hangi partiler hükümet kurarsa kursun, mutlaka bir saldırı hükümeti olarak İMF politikalarını uygulamaya soyunacaktır.

Siyasal bakımdan güçlü, işçi ve emekçilerin aldanarak da olsa güvendiği bir hükümet burjuvazinin tercihidir. Siyasal bakımdan güçlü olmayan bir hükümet, İMF politikalarını kabul ettirmek için, kolluk kuvvetlerini ve siyil faşist çetelerini çok daha pervasız bir şekilde işçi ve emekçilerin üzerine sürecektir. İMF politikalarını uygulama ya da erteleme noktasında sermaye devletinin esneme olanaklarının darlığı bunu zorunlu hale getirmektedir. Sermaye çaresizleştikçe saldırganlaşmaktadır.

Sendikal ihanet çetelerinin sermaye açısından önemi, güçlü bir hükümet oluşturma olanakları bulunmadığı ölçüde daha da artmaktadır. ESK toplantısına güya işçi sınıfı adına katılan ve İMF saldırı programının altına imza atan, seçimden hemen önce Kamu TİS'lerini tam da İMF'nin beklentileri doğrultusunda satan bu sermaye ajanlarına daha çok iş düşecektir. Nitekim Türk-İş bürokratları bu yıl 1 Mayıs'ı salonlarda "kutlayarak", saldırıya zemin düzleme görevlerini bir kez daha yerine getirmişlerdir.

İMF-TÜSİAD patentli saldırıları püskürtmek için birleşelim, örgütlünelim! Özelleştirmelere, mezarda emekliliğe, sosyal güvenlik kurumlarının tasfiyesine ve talanına, tarımda yıkım politikalarına karşı mücadeleyi yükseltelim!

"Vatansever" MHP İMF'yi selamlıyor!

18 Nisan seçimleri yapıldı. Kürt halkının ulusal özgürlük mücadelesine yönelik kirli savaşı, A. Öcalan'ın Roma'ya gidişi, uluslararası bir komployla Türkiye'ye getirilişi sürecindeki şovenist histeri rüzgarını arkasına alan faşist MHP, ikinci parti olarak meclise girdi.

"Vatan", "millet", "milliyetçilik" demagogilerini dilinden düşürmeyen faşistlerin seçim sonrasında ilk yaptıkları, ABD'yi ve İMF'yi selamlamak oldu. Türk devletinin ABD emperyalizminin ihtiyaçları doğrultusunda bölge halklarına düşmanlığa ve savaş çığırtkanlığına dayalı dış politikasının yaman uygulayıcısı olacaklarını faşistler genel başkanlarının ağzından açıkladılar.

Faşist partinin genel başkan yardımcısı "İMF ile anlaşma imzalanabilir mi?" sorusunu, "niye imzalanmasın, İMF'nin istikrar programlarında bizim karşı çıktığımız birşey yok. Adamlar istiyorlar ki, Türkiye'de kamu açıkları ortadan kalksın, enflasyon düşsün, sağlıklı bir ekonomi olsun", sözleriyle yanıtlıyor.

Elbette sermayenin bu has partisinden İMF'nin istikrar programında karşı çıkacağı hiçbir şey olmayacaktır. Bu sicilli faşist gürubun hizmetinde bulunduğu sermaye sınıfı için "İMF istikrar paketleri", işçi ve emekçilerin sefaletinin koyulaşması sayesinde kârlarının katlanması demektir. Diğerleri gibi bu faşist partinin de misyonu bu azgın sömürünün sorunsuz bir biçimde gerçekleşmesini sağlamaktır.

Onyıllardır Türkiye'nin iktisadi ve mali politikalarını İMF belirliyor. Yanısıra 178 ülkenin ekonomisini de İMF yönetiyor. İMF'nin buyruklarını harfiyen uygulayan başta Asya kaplanları olmak üzere Brezilya ve Rusya'da ekonomi çöktü. Diğer ülkeler ise sırayı bekliyorlar. İMF politikaları tüm bu toplumlarda büyük bir iktisadi-sosyal yıkım yarattı. Sürekli ödendiği halde, dış borçlar katlanarak arttı. Türkiye'de 1987'de 35 milyar olan dış borç, İMF'nin "mucize paketleri" sayesinde 100 milyar doları aştı.

Faşist MHP'nin uygulamak için can attığı İMF "istikrar" paketi neleri içeriyor? Özelleştirmelerin hızlandırılmasını; işçi sınıfının alımları ile kurulan SSK'nın tasfiyesini, mezarda emekliliği; ücretlerin dondurulmasını; sağlık ve eğitim bütçelerine ayrılan payın iyice azaltılmasını...

Emperyalizm ve İMF'nin bayraktarlığına tüm düzen partileri tekleşmiştir. MHP'nin tek farkı, tescilli bir faşist parti olarak, İMF'nin saldırı programını daha rahat uygulayacağı bir ortam yaratmak için katliam çetelerini işçi ve emekçilerin üzerine salmakta tereddüt etmeyeceğidir. Bu partinin nasıl bir işçi-emekçi düşmanı olduğunu görmek için, daha düne kadar işçi-emekçi direnişlerine, öğrencilerin mücadelesine saldıran tasmalı köpeklerin pratigine bakmak yeterlidir.

1 Mayıs kutlamaları:

“Özüne uygun” mu?

Tertip komitelerinin temel bileşenleri olan iki konfederasyon (DİSK ve KESK), yönetimlerine hakim reformist siyasetlerin ortak platformu olan “demokratikleşme”, ‘99 1 Mayıs’ının temel şiarı haline getirildi. Ücretli emeğe örgütlenme hakkı tanımayan, ifade özgürlüğü tanımayan bir demokrasi olabilir mi? İMF-TÜSİAD yıkım paketlerine, SSK’nın tasfiyesine, sağlık ve eğitimin özelleştirilmesine, sendikasılaştırma ve esnek üretim saldırılarına karşı birleşik bir mücadele yükseltmeden saldırıları engellemek, hakları almak mümkün müdür?

‘99 1 Mayıs’ı için yaygın söylemlerden biri “özüne uygun” kutlanmış olması. Bunu, bir iki konuşmanın ardından kitleyi apar topar dağıtan İstanbul’daki tertip komitesi kapanış konuşmasında dile getirdi. Sermaye devleti ve polisi de benzer bir yorum yapıyor. Sendika bürokratlarıyla reformistler, “sorun çıkmadan atlatma”nın rahatlığını ifade ediyorlar aslında bununla. Bu çerçevede 1 Mayıs’a ilişkin değerlendirmelerde rahatlıkta devletle buluşabiliyorlar.

Yoksa onlar da 1 Mayıs’ın özünü, anlamını çok iyi biliyorlar. Bir avuç bürokratin ‘77 şehitleri için Taksim’de, ‘96 şehitleri için Kadıköy’de karanfil bırakma törenleri çok iyi bildiklerini gösteriyor. Bayramdan, şenlikten söz ediyorlar hep. Neyin bayramını yapmalı, neye sevinmeli 1 Mayıs’ta işçi sınıfı? 150 yıl evvel, 8 saatlik işgünü mücadelesinde verdiği onlarca şehit için mi, ‘77 katliamı için mi? Yoksa günübirlik yaşadığı özelleştirme, sendikasılaştırma, işsizleştirme, SSK’nın tasfiyesi, İMF-TÜSİAD yıkım paketleri için mi?

1 Mayıs onlarca şehidin kanıyla doğdu. Şehitler verme pahasına yürütülen dişe diş bir mücadelenin yıl dönümü olarak şekillendi. 1 Mayıs’larda 1886 şehitlerine yeni şehitler eklendi dünyanın dört bir yanında. Bu nedenle 1 Mayıs, özünü de anlamını da mücadelede bulur. Sorunsuz, kavgasız-dövüşsüz, bayram havasında geçmesinde değil.

Türkiye işçi sınıfı ‘99 1 Mayıs’ını anlamından da özünden de oldukça uzak yaşamıştır.

Elbette mesele çatışma çıkıp çıkmaması değil, sınıfın temel taleplerinin alanlara taşınıp taşınmamasıdır. Temel talepler etrafında birleşmiş proletaryanın mücadelesine sahne olmayan bir 1 Mayıs özüne uygun geçmiş sayılamaz. Tuzla deri, Swisscard, Vip tekstil direnişçilerinin sorunlarını dile getirmesi, sınıfsal taleplerin 1 Mayıs alanlarına taşındığını göstermeye yetmiyor. Sendikal örgütlülüğe saldırı ya da sendikasılaştırma, bugün sınıfın temel sorunlarından biridir. Fakat sadece biridir ve üstelik bu sorunu şu anda birebir yaşayan, bunun üzerinde kıyasıya bir mücadele yürüten birkaç işletmenin değil,

Türkiye işçi sınıfının sorunudur. Salt bu nedenle bile, örgütlenme hakkının savunulması direnişçi birkaç işletmeye havale edilemez. Havale edildiği zaman, sınıfsal bir talep olmaktan çıkarılmış, yerel düzeye indirgenmiş olur. Genelde olduğu gibi, 1 Mayıs alanlarında olan da budur. Tabii ki, örgütlenme özgürlüğünün bir kaç işletmeye havale edildiği yerde, diğer temel sınıfsal talepler ya hiç gündeme gelmemiş, ya da yine bazı kortejlerden zaman zaman atılan sloganlarda criyip gitmiştir.

Tertip komitelerinin temel bileşenleri olan iki konfederasyon (DİSK ve KESK), yönetimlerine hakim reformist siyasetlerin ortak platformu olan “demokratikleşme”, ‘99 1 Mayıs’ının temel şiarı haline getirildi. Ücretli emeğe örgütlenme hakkı tanımayan, ifade özgürlüğü tanımayan bir demokrasi olabilir mi? İMF-TÜSİAD yıkım paketlerine, SSK’nın tasfiyesine, sağlık ve eğitimin özelleştirilmesine, sendikasılaştırma ve esnek üretim saldırılarına karşı birleşik bir mücadele yükseltmeden saldırıları engellemek, hakları almak mümkün müdür? Fakat emek örgütlerine, 1 Mayıs tertip komitelerine, kürsülere, mikrofonlara sendika bürokrasisi ve reformizm hakim olduğu sürece, temel taleplerden, bu talepler üzerinden yükselecek mücadeleden, çıkacak çatışmadan kaçınılacağı da açıktır. Günümüzde dünyada ve ülkemizde sendika bürokrasisinin uzlaşmacılığı resmileşmiş, kurumlaşmış durumdayken, sınıfın temel taleplerinin sendikalarca formüle edilmesi, düzenin karşısına çıkarılması ve dişe-diş bir mücadeleye vesile edilmesi elbette beklenemez. Grev ve direnişlerde, toplu sözleşmelerde tek tek kapitalistlerle dahi çatışmadan kaçınan bu bürokratlar, elbette, kapitalist düzenle çatışma yaşanmamasından sevinç payı çıkaracaklardır. Sendikacıların 1 Mayıs yorumunu böyle anlamak gerekmektedir.

Sınıf ve devrim cephesinden bakıldığında tablo daha farklıdır kuşkusuz. Devletin daha Mart başında iyice yoğunlaşan saldırıları seçim sonuçlarıyla birleştiğinde, sınıfta ciddi bir moral kaybı yaşanması kaçınılmazdı. 1 Mayıs yaklaştıkça burjuva medya, döne döne yeni saldırıların uğursuz müjdeciliği görevini yürüttü. Türk-İş’in başını çektiği bir grup hain, geçmiş yıllarda basınç altında çıktıkları alanları terkedeceklerini ilan ettiler. İstanbul başta olmak üzere, bütün büyük kentlerde 1 Mayıs, tam bir polis ablukası ve fiili sıkıyönetim yaşadı. Tüm bu tehdit ve teslimiyete rağmen, metropollerdeki mitinglerin, kitlesellik ve sınıf katılımı açısından güçlü geçmesi anlamlıdır. Özellikle yerel direnişler, direniş mevzileri, kitlesellikte ve taleplerini alana taşımada bir kez daha başarılı olmuşlardır.

Son olarak devrimci hareketin durumuna geliyoruz. Yukarıdaki tablodan, devrimci hareketin sınıfa

karşı görevlerini çıkarmak gerekiyor. Üstlendikleri misyon yeterince açık olan sendika bürokratizminden beklenemeyecek olan görev, sınıfı temel talepleri etrafında birleştirmek-savaştırmak görevi, ya da 1 Mayıs özgülünde ifade edersek, temel sınıfsal taleplerin alanlara taşınması, devrimci hareketin, özellikle de sınıfın devrimci partisinin sorumluluğudur. Ne var ki, ‘99 1 Mayıs’ına devrimci siyaset değil, reformist siyaset damgasını vurmuştur. Bu durumu, salt sendikal bürokrasi ile reformizmin çakışan çıkarlarıyla, sendika yönetimlerinde reformistlerin hakimiyetiyle vb. açıklamak mümkün değildir. İşin bir yanı bu olmakla birlikte (ki, başlıbaşına bu durum bile sınıf içinde devrimci çalışmanın zayıflığını gösterir), sorun ne reformizmde, ne de sınıftadır. Sorun, sınıfla hayati bağlar kurmakta zorlanan, bu yanıyla da kendi zeminini reformizme terkeden devrimci harekettir. Bu perspektife sahip olmayan küçük-burjuva devrimciliği bir yana, sınıf devrimcilerinin halihazırda sınıftan uzak olduklarının resmidir 1 Mayıs ‘99 tablosu.

Uzaklık elbetteki pratik bağlar anlamındadır. Ama pratiğe, yani örgütlü mücadeleye yansıtılamayan bir ideolojik-politik duruşun tek başına bir şey ifade etmeyeceği açıktır. İdeolojik-politik güç, pratiğe geçirilebildiği oranda anlamını bulacaktır. Bu açıdan da 1 Mayıs’taki görüntümüz, varlığımızı ifade etmekten çok uzaktır. Seçim çalışmalarında edinilen yeni mevzilerin genişletilmesi şöyle dursun, sınıfla varolan bağlarımız dahi değerlendirilememiş, devrimci 1 Mayıs’ın örgütlenmesi için harekete geçirilememiştir.

Bu ataletin bir an önce kırılması, ideolojik-politik varoluşumuzun gereklerinin yerine getirilmesi zorunluluğu ortadadır. Bu hem kendi varlık nedenimiz, hem de sınıfa karşı tarihi ve güncel sorumluluklarımızın zorunlu bir gereğidir.

Türkiye'de 1 Mayıs: Onbinler alanlara çıktı!

İstanbul:

İstanbul, '99 1 Mayıs'ını "kavgasız gürültüsüz" ama büyük bir gerilim altında yaşadı.

Gerilim, 1 Mayıs ile bağlantılı çeşitli çevrelerde farklı nedenlerden kaynaklanıyordu.

Sendika çevrelerinin gerilimi yine bir "çatışma" olasılığıydı.

Devrimci çevreler ise hem son iki yılın deneyimi, hem de dağınıklık yüzünden çok yönlü bir gerilim yaşadı.

Kuşkusuz tüm bu gerilimler mitingin en önemli belirleyeni oldu.

Önden, reformist partilerle hazırlanmış bir metni, oldu-bittiye getirerek devrimci çevrelere dayatan tertip komitesi, aynı gerilim altında mitingi de oldu-bittiye getirdi. Mitingin tek etkinliği birkaç konuşmaydı. Hepsi hepsi 1 saati zor bulan bir zaman diliminde, mitingin başlamasıyla bitmesi bir oldu. Bu günü de atlatmış olmanın huzuru kapanış konuşmasına olduğu gibi yansımıştı. Bu "özüne uygun" kutlama için katılımcılara teşekkür eden kapanış konuşmasıyla birlikte kitleye dağılıma komutu verildi.

'99 1 Mayıs'ının "özüne uygun" geçtiğini ifade eden ne yazık ki sadece sendikacılar değil. Düzen cephesi de bu yoruma sahip. Bu ikisinin "öz" konusunda buluştuğu nokta, 1 Mayıs'ın "sorun çıkmadan", "bir bayram havasında" baştan savılmış olmasıdır. Gerçi İstanbul mitingi için "bayram havası"ndan söz etmek bile mümkün görünmüyor. Bir müzik grubunun, şarkılı-türkölü-halaylı bir etkinliğin bile bulunmadığı bir miting için "bayram havası" tabiri biraz garip kaçardı. Üstelik öncesinde ve alanda kitlenin önemli bir kesimine büyük bir gerginlik hakimken, müzik grubu olsaydı kaç kişi halaya dururdu bilinmez.

İstanbul'da, Mart başında yoğunlaştırılarak bütün bahara yayılan devlet terörü, 1 Mayıs yaklaştıkça tam bir sıkıyönetim haline dönüşmüş, 1 Mayıs ise, alanda toplanan kitlenin üstünde bir sayıdaki polis ablukası altında yaşanmıştı. Yukarıda sayılan olumsuzluklara ek olarak, devletin, saldırılar, gözaltılar, tehditler, yasaklama haberleri ve burjuva medyanın özel yayınlarıyla ortamı elden geldiğince terörize etmeye çalışmasına rağmen, mitinge 20 bin civarında bir katılım gerçekleşmesi '99 1 Mayıs'ının en olumlu yanıydı denilebilir. Bu katılımı büyük oranda sınıf kitlelerinin oluşturması ise daha da önemlidir.

Diğer illere kıyasla, İstanbul'da, Türk-İş'e bağlı sendikaların katılımında bir fazlalık gözlemleniyordu. Bunda büyük oranda İstanbul Şubeler Platformu'nun Türk-İş'in salon kararını kınayan ve KESK ve DISK ile birlikte alanda olacaklarını duyuran açıklamasının payı vardı. Ek olarak, Hava-İş, TÜMTİS, Petrol-İş gibi Türk-İş'e bağlı kimi sendikaların Genel Merkezleri'nin İstanbul'da olması ve tutumlarını

alanlardan yana koymaları da durumu İstanbul payına olumlu etkilemiş oldu.

Tertip komitesinde olmasına rağmen KESK'te oldukça düşük bir katılım sözkonusuyken, TÜMTİS, Deri-İş gibi Türk-İş'e bağlı kimi sendikalarda katılımın yüksekliği, mitingi en azından kitlesellik açısından kurtarmış oldu.

Devrimci hareketlerin katılımında ise, kitlesellikten görseleğe kadar bir dizi zayıflık hemen göze çarpıyordu. Özellikle '96, '97 ve '98 1 Mayıslarıyla kıyaslandığında bu zayıflık daha bir belirgindir.

Devrimci hareketlerin bu zayıflığıyla birlikte, reformist partilerin görüntüsü (kendi geçmiş katılımlarıyla kıyaslandığında önemli bir fark olmamasına rağmen) daha gözalcı hale gelmişti.

Sonuç olarak 1 Mayıs '99 İstanbul'da, gerek demokrasi talepli basın bildirisi, gerek görüntüsü ve gerekse de özü itibarıyla reformist bir etkinlik oldu. Tuzla Deri-İş korteji gibi kimi işçi kortejleriyle devrimcilerin duruşu reformizmin alana damgasını vurmasını engelleyemedi.

Ankara:

1 Mayıs'ı önceleyen dönemin tablosu; Mart başından itibaren devlet terörünün tırmandırılması, ardından emperyalizmin kanlı ellerini Balkan halklarına uzatması, faşist TC'nin de bu süreçte kendisine verilen rolü kusursuz yerine getirmesi ve seçim sürecinin ardından IMF-TÜSİAD yıkım paketlerinin hazır bekletilmesi idi.

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs bu iğrenç tabloyu kırmak ve süreci devrimcileştirmek açısından önemli bir fırsattı.

Bunun bilincinde olan sermaye devleti de aynı süreci kendi lehine çevirmek için tüm iğrenç senaryolarını önceden hazırlamıştı. Emniyet müdürlükleri, valiler, medya elbirliğiyle ortamı terörize etmeye çalışırken, 1 Mayıs'ın içini boşaltarak salonlara hapsedmek görevi de yine sendikal ihanet şebekelerine düşmüştü.

Bu tabloyu gözününe alarak geniş bir çalışma örgütlenme hedefini önümüze koyduk. Fakat faşist TC'nin seçim dönemini kasıtlı olarak 1 Mayıs öncesine getirmesi, eylem öncesi hazırlığın kısa zaman zarfında tamamlanması gereğini karşımıza çıkardı.

Bu süreç boyunca merkezi materyallerimizi hızlı bir şekilde işçi-emekçilere ulaştırmaya çalıştık. Binlerce bildirimizi, işçi-emekçi semtlerine, fabrikalara ve okullara dağıttık. Yaygın bir şekilde afiş, pul, kuş gibi materyallerimizi de kullanarak işçi

ve emekçilere 1 Mayıs'ta mücadele alanlarına çıkma çağırısı yaptık.

1 Mayıs günü mitinge gelenler sabahın erken saatlerinde Hipodrom'da yerlerini almaya başladılar. Saat 12:00 gibi kortejler eylem alanı olan Tandoğan'a doğru yürüyüşe geçti. Bu arada sermaye devletinin aylardır tırmandırarak sürdürdüğü dizginsiz terörünü 1 Mayıs alanına da taşıdığı görüldü. Binlerce kolluk kuvvetinin ablukaya aldığı alanda sürekli bir provokasyon ortamı yaratmaya çalıştı. Arama noktalarında birçok pankart ve döviz el konuldu. Çatılara yerleştirilen kar maskeli özel timler de bu senaryonun bir parçasıydı.

Yürüyüşün en önünde DISK ve ona bağlı sendikalar konumlanmıştı. Arkasından KESK ve diğer sendika şubeleri, halkevleri, öğrenci grupları, dergiler, en arkada da siyasi partiler yer aldı. Biz ise yine işçi-emekçi kortejleri içerisinde pankart ve şiarlarımızla katıldık.

Genel bir değerlendirme yapacak olursak, '99 1 Mayıs'ının görüntüde alana taşınabildiği, fakat öz itibarıyla epeyce zayıf kaldığını itiraf etmek gerekiyor.

Ankara'da, Hipodrom'dan Tandoğan Meydanı'na kadar olan yürüyüş bu zayıflığı açıkça sergilemiş oldu. Öğrenci gençlik en kitlesel katılımı mitingin önemli bir kesimini oluştururken, DISK'in katılımının son derece düşük olduğu, reformist partilerin katılımlarında da geçmiş yıllara oranla düşüş olduğu görülmüyordu.

Dikkat çekici bir başka nokta da düzen partilerinden CHP'nin seçim şokundan sonra tabanında iğreti duran samimiysiz bir maskeyle 1 Mayıs'a katılımı ve CHP bayraklarıyla bezenmiş arabasını "işçi-emekçilerin hizmetine tahsis etmesi(!)" idi.

Elbetteki (öncesinde de dile getirdiğimiz gibi) bu olumsuz tabloyu eylemin denk geldiği süreçten yalıtarak değerlendiremeyiz. Son dönemde yükselen milliyetçilik dalgası, Türk-İş yönetim kurulunun özellikle TRT 1 vasıtasıyla "1 Mayıs gibi provokatif eylemlere tabanının katılmayacağı, alet olmayacağı" üzerinden şekillendirdiği açıklaması ve diğer sendikaların da hiçbir tepki vermeyerek bu açıklamayı utangaçça onaylamaları, kitlenin üzerinde bir kuşku bulutunun dolaşmasına, ikircikli tavrının su yüzeyine çıkmasına neden oldu.

Seçim süreci işçi-emekçi yığımlara yöneltilmiş bir namluysa, 2 Mayıs'ta yapılacağı duyurulan üniversite seçme sınavı da öğrenci kitleye yöneltilmiş başka bir namlıydı. Sermaye devletinin dikkatle tasarladığı ve adım adım da hayata geçirdiği bu baskı politikasının, bu cuntacı tutumunun kitle üzerinde ne denli etkili olduğu açıktır.

Sanıyoruz ki bu noktada düzen cephesine bir atıfta bulunmamız gerekiyor; son süreçte devrimci hareketin yaşadığı durgunluk, düzen nezdinde bir zaferin habercisi değildir. Devrimci ruhun köretilmesi umudu ise kitle hareketinin sürekli dizginlenmeye çalışıldığı, baskı ve sömürünün, devlet politikasının bel kemiği haline geldiği bir ülkede hayalden ibaret kalacaktır.

Düzenin bu uygulamalarının asla sonlanmayacağını gözönüne alırsak, bu uygulamalara duyulan tepkinin de eskisinden çok daha güçlü ve boyutlu olarak patlak vermesi kaçınılmazdır.

Devlet eliyle yaratılan bu sarsıntı ortamı, elbette ki, bizleri yürüttüğümüz onurlu mücadeleden döndüremeyecektir.

Yaşanılan bu sessizlik, fırtına öncesi sessizliğinden başka birşey değildir. Ve unutmayalım; bu durumdan

sakinması gereken de düzenin ta kendisi olmalıdır.

**Baskılar bizi yıldıramaz!
Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!
Kızıl Bayrak/Ankara**

İzmir:

1 Mayıs öncesi;

Bu yıl, 1 Mayıs öncesi döneme, Türkiye'de seçimler damgasını vurdu. Hem sürecin yoğunluğu nedeniyle 1 Mayıs'a yönelik yeterli hazırlığın yapılamaması hem seçim sonuçlarının etkisi, ve hem de sistemin kendi cephesinden sürece güçlü yüklenmesinin kitle hareketi üzerindeki olumsuz etkisi 1 Mayıs gösterilerinde ortaya çıktı. Biz kendi cephemizden, daha seçimlerden önce, Nisan ayının başlarında 1 Mayıs hazırlıklarına başlamıştık. Ancak güçlerimizin zayıflığı, bu ilde bağımsız adayımızın olmaması vb. nedenlerle seçim dönemini daha çok ajitasyon-propaganda faaliyetiyle karşıladık. Materyallerin elimize geç ulaşması bu çalışmamızı da sekteye uğrattı. Düzen partilerinin, reformistlerin dışında seçimler üzerinden bizim dışımızda (kısıtlı da olsa) faaliyet yürüten (afiş, pul, bildiri, kuş vs.) bir devrimci çevreye rastlamadık. Bazı yerlerde de (işçi servislerinin güzergahlarında, fabrika kapılarında) EMEP'le, hatta ÖDP'yle karşılaşıyorduk.

1 Mayıs materyalleri 1 Mayıs'a bir hafta kala elimize ulaştı. Bu nedenle çok yoğun bir 1 Mayıs faaliyeti yürütemedik. Yine de hedeflediğimiz yerlerde (bildiri, kuş pul ve afiş) pratiğe çıktık. Yanısıra, hedeflediğimiz bir gezi vardı, bunu da belli aksaklıklara rağmen hayata geçirdik. İlimizdel 1 Mayıs'a yönelik devrimci çalışma epeyce zayıf görünüyordu. Sadece EMEP, kısmen ÖDP ve Belediye-İş'in afişleri görüldü.

Ve 1 Mayıs

1 Mayıs'tan birkaç gün önce bir çok DKÖ ve dergi-gazete büroları basıldı, gözaltılar yaşandı. Bununla da yetinmeyen polis, gece yarısı, ellerindeki listelerle dolaşarak onlarca insanı evlerinden işkencehanelere taşıdı. Böylece önden yaratılmış olan, 1 Mayıs'a izin verilmeyeceği, alana çıkılsa bile saldırı olacağı korkusu daha da fazlalaştı. Bu durum İzmir'de, kitlenin en az olduğu, 1 Mayıs coşkusunun olmadığı son yılların en sönük 1 Mayıs'ının yaşanmasını getirdi. Onlarca gözaltı olmamış gibi, insanlar Karşıyaka sahillerinde, yeşilliklerde 1 Mayıs'ı kutladı. Bunda, devlet terörünün yanısıra, hiçbir şey olmamış gibi davranan tertip komitesinin de payı olduğunu görmek gerekiyor.

15 bine yakın emekçinin katıldığı bu yılki 1 Mayıs, Karşıyaka İnsan Hakları Anıtı önünden saat 13:00'de başlayan ve Bostanlı Balıkçılar Barınağı'nda son bulan mitingle adına yaraşmayan bir şekilde kutlandı. DISK, KESK ve Türk-İş'e bağlı bazı sendikaların pankartlarıyla ve sınırlı da olsa kitleleriyle katıldığı 1 Mayıs'ın arama noktalarında polis, HADEP ve birçok devrimci gazetenin pankartlarına el koydu. (Öyle ki daha önce tertip komitesine valiliğin gönderdiği yazıda, yasaklanmış pankart ve dövizler arasında, polis tarafından katledilen Ege Üniversitesi öğrencisi Serkan Eroğlu'nun resmi de mevcuttu.)

Dikkat çeken bir başka nokta da batmakta olan gemiyi ilk önce terkeden fareleri andıran Türk-İş'in 1

Mayıs'ı salonlara hapsedme girişimiydi. Fakat buna rağmen Türk-İş'e bağlı Petrol-İş, TÜMTİS, ve Belediye-İş (katılmanın yanısıra, bu sendika 1 Mayıs'a yönelik yaptığı afişlerle de dikkat çekiyordu) açık hava gösterilerine katılmış olması önemlidir. Biz Kızıl Bayrak okuru işçiler olarak "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" yazılı ve üç işçi figürlü pankartımızla Belediye-İş kortejinde yürüdük.

Miting'ten bazı kısa notlar:

*CHP, çetelerin parlamentosuna giremeyince, diğer 1 Mayıs'lardan farklı olarak "çeteler mecliste, Halk Partisi alanlarda" sloganlarıyla mitinge katıldı. Böylece ne kadar emekçi dostu (!) olduğunu göstermiş oldu.

*Gerek arama noktasında, gerekse de miting alanına giriş esnasında ÖDP ve EMEP ses aracının üzerindeki konuşmacılar tarafından süslü laflarla karşılandı.

*HADEP beklenen sayıda kitle taşıyamadı.

*Devrimci güçlerin zayıflığı hissediliyordu.

*Bize dairse; önümüzde daha çok uzun ve çetin bir yol ve katetmemiz gereken epeyce mesafe var.

*1 Mayıs gözaltılarında 14 Kurtuluş okuru tutuklandı.

Adana:

1 Mayıs sürecine adım adım yaklaşırken şovenist histeri dalgası iyice yükseltilmiş bulunuyordu. Sermaye düzeni 1 Mayıs'a kitlesele katılımı engellemek için medyası, kolluk güçleri, valilikleri, sendikal ihanet şebecileri, yasaları ve genelgelerle, kısaca tam kadro harekete geçmiş, alanlara çıkılmasına hiçbir koşulda izin vermeyeceği, saldıracığı vb. haberleri yayarak, tehditler savurarak, baskın ve gözaltıları yaygınlaştırarak, saldırılarını iyice yoğunlaştırmıştı. YÖK de, gençliğin katılımını engelleme amacıyla üniversite seçme sınavlarını 2 Mayıs'a aldı.

Türk-İş ve Hak-İş'in, MGK direktifiyle 1 Mayıs'ı salonlara hapsedme girişimlerine rağmen Adana'da KESK, DISK, DKÖ ve partilerin oluşturduğu tertip komitesi, basın açıklaması, bildiri ve afişlerle, işçi-emekçileri ve gençliği 1 Mayıs alanlarına çağırdı.

Diğer devrimci yapılar gibi biz de kendi cephemizden işçi-emekçi semtleriyle, fabrikalara ve üniversiteye 1 Mayıs materyallerimizi yaygın bir şekilde ulaştırdık. Pul, afiş, kuş, bildiri gibi merkezi materyallerimizle etkin bir dağıtım örgütledik. Fakat, gerek 1 Mayıs'ı önceleyen seçim çalışmalarının zamanı kısıtlaması nedeniyle, gerekse de alanımıza özgü kimi sorunlar yüzünden, kitle çalışmasında önemli eksiklikler yaşadık. Bu da bizi, mitinge güçlü bir katılım sağlama yönünden zayıflattı. Varolan güçlerimizle Genel-İş 2 No'lu Şube'ye bağlı Yüreğir Belediyesi temizlik işçileriyle beraber yürüdük. Belediye işçileri 500'e yakın katılımlarıyla ilgi odağı oldu. Kortejde öne çıkan sloganlar: "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "İşçiler birlik, halklar kardeş olmalı", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz", "Savaşa değil eğitime bütçe", "1 Mayıs şehitleri ölümsüzdür!" oldu. Üniversite'deki çalışmamız ise, ÇÜDER-Girişim çatısı altında yürütüldü ve alana KESK'in arkasından "Bağımsız, parasız, demokratik, bilimsel, anadilde eğitim" yazılı pankartla ve 150'ye yakın bir kitleyle girildi. Yürüyüşte ve alanda Kızıl Bayrak ve Ekim Gençliği kuşları yaygın bir şekilde kullanıldı.

1 Mayıs sabahı Adana Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu yanında toplanan kitle saat 11:00'de kortejler oluşturarak mitingin yapılacağı İstasyon Meydanı'na doğru yürüşe geçti.

Güzergahının değiştirilmesi nedeniyle yürüyüş diğer yıllara göre daha kısa sürdü.

Yürüyüş kolunun en önünde DISK ve Disk'e bağlı Çukobirlik, Limter-İş, Emekli-Sen, Genel-İş 2 nolu şube ve 6. Bölge'nin pankartları yer almıştı. DISK kortejlerini Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş ve TÜMTİS kortejleri izliyordu. Daha sonra da sırasıyla: KESK, ÇÜDER-Girişim, TMMOB, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, İHD Adana şubesi, Çukurova Üniversitesi öğrencileri, Genç Umut, Halkevleri, HÖP, Kurtuluş, ortak imza ile Alternatif, Atılım, Direniş, Özgür Halk, HADEP (HADEP'in katılımı diğer yıllara göre düşüktü), Alinteri, Odak, EMEP, SIP, ÖDP, CHP yer almıştı.

Alanda önce devrim şehitleri için saygı duruşu yapıldı. Hemen ardından da konuşmalara geçildi. TÜMTİS Adana şube sekreteri Amerika'da idam edilen işçinin çocuğuna yazdığı mektubu okudu. KESK dönem sözcüsü ise Türkiye gündemini değerlendirdiği konuşmasında her alandan demokratikleşmesi gerektiğini vurguladı ve bu konuda herkesin kendi payına düşeni yapması çağrısında bulundu.

Yürüyüş ve mitingte öne çıkan bazı şiarlar şunlardı: "Yaşasın hakların kardeşliği!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!", "NATO'ya hayır, ABD üsleri kapatılsın!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Savaşa değil eğitime bütçe!"

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş ve Tüm-TİS'in alanlara çıkması, Türk-İş'in 1 Mayıs'ı salonlara kapatma, içeriğini boşaltma planlarını boşa çıkartılması açısından önemliydi.

Kızıl Bayrak/Adana

Kırşehir:

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı her türlü engelleme, salonlara sıkıştırma ve yasak tehditlerine rağmen alanlarda kutlandı. Devletin bu engelleme girişimlerine tam tekmil uyan MGK sendikacıları ise yine işçi sınıfına, onun özgürlük, devrim ve sosyalizm özleminin dile getiriliş günü olan 1 Mayıs'a ihanetlerini belgelediler. Diğer yıllara göre içerikteki zayıflıklarına rağmen, '99 1 Mayıs'ı tüm zorluklara inat onbinlerin alanlara çıkışıyla, ihanete cevap niteliğindeydi.

Bu yıl Kayseri'deki 1 Mayıs gösterisine Kırşehir'den de katılım sağladık. Kayseri'de Fuar Meydanı'nda 300 kişinin katılımıyla gerçekleşen miting 13:00'te Sümer Üst Geçidi'nde kortejlerin yürüyüşe geçmesiyle başladı. Sayısal düşüklük bir yana bırakılırsa, kitlenin coşkulu şiarlarıyla geçen yılları aratmayacak nitelikteydi. Kayseri İHD Şubesi içerisinde mitinge katıldık. Kortejimize sivil kolluk kuvvetlerinin ilgisi oldukça yoğundu. Miting alanına varıldığında, biri KESK ve Tertip Komitesi adına, biri de Kayseri Eğitim-Sen Şube Başkanı olmak üzere iki konuşma yapıldı. Mitingte en yaygın atılan sloganlar: "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Hepimiz birer Süleyman Yeter'iz", "Çeteler mecliste, öğrenciler hapiste!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Sistem çürüyor emekçiler yürüyor!" oldu. Miting başlangıcında devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşu da yapıldı. Mitinge ÖDP, EMEP, Eğitim-Sen, SES gibi sendika, dernek ve siyasi partiler katıldı.

Kahrolsun faşist sermaye diktatörlüğü!

Yaşasın devrim! Yaşasın sosyalizm!

Kızıl Bayrak/Kırşehir

İskenderun:

Antakya'dan 1 Mayıs mitinginin yapılacağı İskenderun'a KESK ile birlikte hareket ettik. Yolda bizi geciktirmek amaçlı kimlik kontrolüne takıldık.

İskenderun'daki toplanma yeri olan İstasyon Alanı'na vardığımızda yürüyüş çoktan başlamıştı. Her zamanki gibi düzenleme komitesinin belirlediği sloganların dışına çıkılmaması anons edildi. Fakat yine de devrimci içeriği olan (Devrim şehitleri ölümsüzdür!, İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!, Yaşasın halkların kardeşliği!, Faşizme karşı omuz omuza!, Zindanlar boşalsın çetelere yer kalsın! gibi) sloganlar atıldı. DİŞK ve KESK'in yaptığı izin başvurusuyla organize edilen eylemde "1 Mayıs" DİŞK, KESK imzalı pankart açıldı. "Savaşa değil, eğitime sağlığa bütçe" başta olmak üzere özelleştirme karşıtı değişik dövizler taşındı.

Bu yılki 1 Mayıs mitingine katılım geçen yıllardakinden oldukça azdı.

EMEP, HADEP ve ÖDP'nin kitlesinde gözle görülür bir düşüş vardı.

DİŞK ve KESK İskenderun şube başkanlarının yaptığı konuşmalardan sonra saat 14:00 civarında miting bitirildi.

Kızıl Bayrak/İskenderun

Antalya:

Antalya'da 1 Mayıs mitingi olacağı birkaç gün öncesinden anonslarla halka duyurulmuştu.

1 Mayıs sabahı 3000'in üzerinde emekçi "güneşin sofrasında" Çallı Kavşağı'nda buluştu. Talepler ve sloganlar daha toplanma yerinde yükselmeye başlamıştı. Polis yol boyunca kordon oluşturmuş, toplanma alanına yığınak yapmış ve çatılara özel timler yerleştirmişti. Başka bir yığınak yapılan yer ise miting meydanının çevresi idi.

Ses yayın aracından yapılan anonslar ve eylem komitesinin organizasyonu ile kortejler oluşturuldu. Kortej düzenlemesi iyi yapılmıştı. Öğrenciler ve bağımsız işçi pankartları sendikaların arasına alınmıştı. Kortejler oluşukça pankartlar okunmaya başlandı; Turizm işçileri, ÖES Antalya Şb, Akdeniz Üniversitesi, Tüm Maliye-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Tüm Banka-Sen, PSA Antalya Şb, SİP, Haber-Sen, Eğitim-Sen, SES, HADEP, DİSK OLEYİS, CHP, İP, EMEP...

Antalya'da şubesi yeni kurulan Öğretim Elemanları Sendikası'nın mitinge gelmesi, öğrencilerin kitlesel ve coşkulu katılımı, turizm işçilerinin kendi pankartlarıyla 1 Mayıs alanında yer almaları olumlu gelişmelerdi. HADEP geçen yıllara oranla oldukça sınırlı bir katılım gerçekleştirdi. Oysa yaşanan süreç göz önüne alındığında aksine daha yüksek bir katılım gerçekleştirmesi beklenirdi.

Kitle Çallı Kavşağı'ndan Cumartesi Pazarı'na doğru yürüşe geçtiğinde coşku yüksekti ve yürüyüşün büyük bir bölümünde de böyle devam etti. Yürüyüş sırasında, "çeteler mecliste emekçiler hapiste, çeteler halka hesap verecek!" sloganlarına çevrede toplananlar alkışlarla destek veriyordu.

Kitle miting alanına geldikten sonra ise KESK ve DİSK sözcüleri birlik ve mücadelenin öne çıkarıldığı birer konuşma yaptılar. Kitlenin sabırsızlığını görmüş olsalar gerek hemen halaylara geçildi. Halaylarımızla birlikte yağmur yağmaya başlamıştı. Yağan yağmurun altında halaylar sürdü ve miting coşkulu bir biçimde sona erdi.

Antalya'da 1 Mayıs'ın geçen yıla oranla daha kitlesel ve daha coşkulu olduğu gözleniyordu. Ülke geneli gözönüne alındığında bu Antalya için olumlu bir gelişmedir. Fakat kesinlikle yetersizdir. Örneğin; işçi sendikalarının alanda neredeyse yok denecek kadar az olması büyük sorun olmalıdır bizim için. Antalya'da gelişen öğrenci hareketi ve emekçi potansiyelinin ortak hareket etmesi ise önemli bir gelişim ivmesine dönüştürülebilir.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Antalya'dan bir Kızıl Bayrak okuru

Dünya'da 1 Mayıs: Emperyalist savaş protesto edildi

Birçok ülkede milyonlarca işçi ve emekçi alanlara çıktı

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, tüm dünyada coşkuyla kutlandı. Sokaklara dökülen işçi ve emekçiler baskıları ve sömürüyü protesto ettiler. Bu yılki 1 Mayıs'a rengini veren, sermayenin işçi sınıfına saldırılarının yanı sıra NATO'nun Yugoslavya'ya karşı sürdürdüğü emperyalist savaşı.

* **Rusya'da** tüm ülkede yarım milyon kişi 1 Mayıs kutlamalarına katıldı. Lenin'in ve Stalin'in portreleri ve kızıl bayraklar taşındı, hükümetin ekonomik politikalarını eleştiren ve NATO saldırılarını protesto eden pankart ve dövizlerle yüründü.

* **Küba'da** 7 milyon kişinin katıldığı 1 Mayıs gösterilerinde, başkent Havana'da 1 milyon kişi alanlardaydı. Konuşmalarda NATO saldırganlığı protesto edildi.

* **Brezilya'da** onbinlerce kişi IMF politikalarını protesto etmek için alanlardaydı. Bu ülkenin en kitlesel 1 Mayıs'ı gerçekleşti.

* **Önümüzdeki günlerde** büyük bir grev dalgasının beklendiği **Güney Kore'de** yüzbinlerce işçi ve emekçi 1 Mayıs'ta genel grev şiarları atarak yürüdüler.

* **Japonya'da** ise son yılların en kitlesel 1 Mayıs'ı yaşandı, yüzbinlerce kişi alanlardaydı.

* **Endonezya, Hindistan, Çin ve Tayland'da** da 1 Mayıs gösterileri gerçekleşti.

Avrupa'da 1 Mayıs NATO'ya, Balkan halklarına yönelik emperyalist saldırganlığa ve bu savaşa destek sunan hükümetlere karşı protesto gösterilerine dönüştü.

* **Yunanistan'da** yüz binlerce kişi kızıl bayraklarla alanları doldurdu. Atina'da sendikaların çağrısıyla onbinlerce kişi Amerikan konsolosluğuna yürüdü, Amerikan bayrağı ve "Sam amca"nın maketi yakıldı. Makedonya'ya asker ve silah sevkiyatı yapılan Selanik limanı da bir süre işgal edilerek, sevkiyatın yapılması durduruldu.

* **Fransa'da** 1 Mayıs'ta iş saatlerinin azaltılması ve barış için yürüyen işçiler, komünarların resimlerini ve kızıl bayraklar taşıdılar. Gerçekleştirilen yürüyüşün ilkinde NATO 30 bin işçi ve emekçi tarafından protesto edildi. Hükümetin mezarda emeklilik yasasını protesto için ise 20 bin kişi yürüdü.

* **Bulgaristan'da** 1 Mayıs'ta binlerce kişi NATO saldırılarını ve NATO'ya Bulgaristan hava sahasını kullanma izni vermek isteyen hükümeti protesto ettiler.

* **Çek Cumhuriyeti'nin** başkenti Prag'da 1 Mayıs'ta göstericiler polisle çatıştı. Polis ancak ateş açarak göstericileri dağıtabildi.

* **Norveç'te** 1 Mayıs gösterileri tüm büyük kentlerde gerçekleşti. Yapılan konuşmalarda bombardmanın sona erdirilmesi ve NATO'dan çıkılması talep edildi.

* **İspanya'da** düzenlenen savaş karşıtı konsere 300 bin kişi katıldı.

* **İngiltere'de** sendikaların çağrısıyla binlerce kişi "Emperyalist savaşa hayır" sloganları eşliğinde yürüdü. Londra'da son günlerde yabancılar ve azınlıklara karşı sürdürülen bombalı saldırıları protesto etmek için binlerce kişi ırkçılığa ve faşizme karşı şiarlar haykırdı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

* **İsviçre'de** Zürih, Bern ve Basel kantonlarında iş ve paranın eşit şekilde paylaşımı şiarıyla binlerce kişi alanlardaydı.

Almanya'da 1 Mayıs: Emperyalist savaş aleyhtarı yaygın protestolar

Almanya'da 1 Mayıs sermayenin krizinin derinleştiği, işçi ve emekçi kitleler üzerinde baskı ve sömürünün yoğunlaştığı, kazanılmış hakların tırpanlandığı, işsizliğin çığ gibi büyüdüğü ve yanbaşında kardeş Yugoslavya halkı üzerine NATO bombalarının yağdığı koşullarda kutlandı. Bu nedenle 1 Mayıs kutlamalarına işçi sınıfının kendi çıkarları uğruna yükselttiği mücadele ve emperyalist savaşa karşı tutum rengini verdi.

1 Mayıs öncesi DGB (Alman Sendikalar Birliği) bürokratları, bu yılki 1 Mayıs konuşmalarının ana hatlarını "politik, sosyal, çalışma ve doğa koşulları" olarak belirlemişlerdi. Altan gelen tepkiler sonucu buna savaşı da eklemek zorunda kaldılar. Sendikalara gönderilen metinde "Avrupa'da yanbaşımızda savaş sürüyor. Hepimizi ilgilendiren bir savaş. Seyirci kalamayız. ... Bu yüzden biz Sırp hükümetine sesleniyoruz; halkı zorla göçettirtmekten vazgeçin, katliamlara son verin. Yaptıklarınız insanlık dışıdır." deniliyor. NATO'nun yerleşim yerlerini, köprüleri, otobüsleri, televizyon binalarını, su ve elektrik şebekelerini ve fabrikaları bombaladığından ise hiç söz edilmiyor. Savaş hükümetinin ağzından konuşan sendika ağalarından başka bir şey beklenemezdi. Ama işçi ve emekçi kitleler Almanya çapında 1 Mayıs kutlamalarında emperyalist müdahaleye karşı tavır aldılar.

Ludwigshafen'deki 1 Mayıs kutlamalarına konuşmacı olarak savunma bakanı Scharping'in davet edilmesi, sendikacılar arasında sert tartışmalara yol açtı. HBV-Sendikası ve bazı sendikalar 1 Mayıs'ın aynı zamanda anti-savaş günü olduğunu savunarak toplantıyı boykot ettiler. Scharping konuşmasına başlamadan tişörtlerinde "katil Scharping" yazılı bir grup masaların üzerine çıkarak protesto etti. Polisin şiddet kullanarak protestocuları gözaltına almasından sonra Scharping'in konuşmaya başlayabildi. 100'ün üzerinde kişi "Katil! Katil!" diye tempo tuttular. Scharping konuşmasını polisin eylemcileri gözaltına alması eşliğinde güçlkle tamamlayabildi.

Yeşiller'den Çevre Bakanı Trittin ise '70'li yıllarda yüksek okul komünist gençlik örgütünde aktif çalıştığı kentte 1 Mayıs konuşması için davet edilmişti. O da 1 Mayıs konuşmasını ısıklıklar, yuhalamalar, "Savaş bakanı, katil, kıskırtıcı" sloganları eşliğinde ve çürük yumurta yağmuruna tutularak yapmak zorunda kaldı.

Bremen'de 1 Mayıs'ta neo-naziler, "İşyerleri önce Almanlara!" sloganıyla Daimler-Chrysler önünde başlayacak bir yürüyüş planlamışlardı. 17 bin kişinin çalıştığı Daimler-Chrysler'in çevresinde işsizlik oranı çok yüksek olduğu işçi mahallelerinde oturanların %50'sini yabancılar oluşturuyor. Neo-nazilerin yürüyüşünün bir provokasyon olduğunu savunan sendikalar HBB, GEW, IG-Metal 1 Mayıs

yürüyüşüne Daimler-Chrysler önünden başlarken, DGB geleneksel eğlencesini yeğledi. 4 bin kişinin katıldığı yürüyüşte 300 sendikacı savaş karşıtı blok oluşturarak yürüdü. Yine aynı kentte "Sağa karşı Rock" konserine 8 bin kişi katıldı. Schwerin'de DGB tarafından düzenlenen rock konserine ise 30 bin genç katıldı.

Dortmund:

Dortmund'ta 1 Mayıs'ı DGB ve DAG (memur sendikası) elli yıl sonra merkezi olarak ve ortak kutladılar. Her ikisi de hükümetin savaş politikalarını destekleyen konuşmalar yaptılar. DGB şefi Schulte ıslıklı protestolar arasında konuştu. 8 bin kişinin katıldığı yürüyüş Barış Alanı'nda bir mitingle sona erdi.

Tüm Türkiyeli örgütler de yürüyüşe katılmışlardı. Bizler TKİP taraftarları olarak, her yıl olduğu gibi bu yılda kahvelerde bildirilerimizi dağıtarak, işçi semtlerini 1 Mayıs afişleriyle donatarak karşıladık. Dortmund'ta Türkiyeli örgütlerin afiş yapmaması nedeniyle bizim afişlerimiz uzun süre duvarlarda kalabiliyor. 1 Mayıs'la ilgili afişlerimizin yanında Kürt sorununu ve Balkanlar'a yapılan emperyalist müdahaleyi protesto eden diğer afişlerimizi de beraber kullandık. Yürüyüş güzergahlarını özenle süsledik. Duvarlara yapıştırdığımız 3. Türkçe ve 3 Almanca afiş bir duvar gazetesi görünümünü veriyordu.

Yürüyüşte partimizin imzasıyla "Balkanlar'dan kirli ellerinizi çekin!" yazılı pankartınızla ve partimizin orak-çekiç-yıldızlı ambleminin bulunduğu kızıl bayrağımızla yerimizi aldık. Kortejimiz çoğunluğu gençlerden oluşmuştu. YDÖ'nün Almanca-Türkçe bildirisini yürüyüş boyunca yaygın bir şekilde dağıttık. Özellikle DGB ve DAG şeflerinin savaşı ve savaş hükümetini destekleyen konuşmaları esnasında pankartımızla sahnenin en önünde yerimizi aldık. Pankarttaki şiarla ilgili farklı tepkiler aldık. Pankartı indirmemizi söyleyenlerden onlar adına özür dileyenlere, bizimle savaş üzerine tartışılara kadar... Bir ara yaşlı bir işçi yaklaştı yanımıza. Taşıdığımız partimizin ambleminin bulunduğu kızıl bayrağı göstererek, "80 yaşındayım. Yıllarca Hitler'in toplama kamplarında kaldım ve bugün orak-çekiçli bayrakları genç insanların halen taşıdıklarını görmek beni ne kadar çok duygulandırıyor" diyerek yaşadığı coşkuyu ifade ediyordu. Yaşlı işçiye söz verdik; bu bayrağı her zaman dalgalandıracğız. Bu bayrağı, partimizle

kuracağımız sosyalizmin burçlarına dikene değin taşıyacak, bu uğurda mücadele edeceğiz.

Dortmund'tan TKİP taraftarları

Bochum:

Bochum'da da 1 Mayıs gösterileri geçen yıla nazaran zayıf geçti. Sendika temsilcileri konuşmalarında savaş yanlısı bir tutum sergilediler. Biz TKİP taraftarları olarak henüz çok yeni olan bu çalışma bölgesinde 1 Mayıs öncesi yürüyüşün yapılacağı merkezi afişlerimizle donattık. Yürüyüşte "Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!" ve "Kapitalizm savaş, ırkçılık, işsizlik demektir! Yaşasın sosyalizm!" şiarlarının yer aldığı pankartlarımızı ve partimizin kuruluşunu ilan eden afişlerden hazırladığımız dövizlerimizi taşıdık. Miting alanında bildirilerimizi yaygın biçimde dağıttık. Bu 1 Mayıs'ta partimizi bu kentteki işçi sınıfıyla tanıştırmamızın onurunu yaşadık.

Bochum ve çevresinden TKİP taraftarları

Bielefeld:

DGB tarafından düzenlenen 1 Mayıs, Bielefeld'de ikibinin üzerinde kişinin katılımıyla kutlandı. DGB'nin merkez binası önünde toplanan kitle buradan başlayarak mitingin yapılacağı alana doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüşte atılan sloganlar daha çok NATO'nun yürüttüğü saldırıya karşı protestolar içeriyordu. "Savaş istemiyoruz!", "Savaşa hayır!" sloganları sendikalarla birlikte yürüyen kitlenin en çok attıkları sloganlar oldu. Almanlar dışında yürüyüşe İspanyol, Yunan, Türk, Kürt vb. uluslardan işçi ve emekçiler de katıldılar. Geçen yıllara göre gençlerin daha yoğun bir katılımı gözleniyordu. Türkiye ve Kürdistanlılar ise önemli bir kitle katılımı sağladılar. A.Öcalan'ın ve PKK'nın bayraklarını taşıyan ve sık sık "Öcalan'a özgürlük!" istemlerini dile getiren Kürtler dışında, TKİP, MLKP ve DIDİF ayrı kortejler oluşturarak kendi pankartlarını taşıdılar. TKİP taraftarları olarak, MLKP taraftarlarıyla ortaklaşa "Yaşasın devrimci 1 Mayıs", "1 Mayıs şehitleri ölümsüzdür", "1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak", "Terörist NATO, terörist ABD!", "Yaşasın halkların kardeşliği!" vb. sloganlar attık.

Yürüyüş boyunca ve miting alanında hakim olan gündem NATO'nun Balkanlar'da yürüttüğü saldırıydı. Dağıtılan bildiriler, sloganlar, konuşmalar hep savaş karşıtı bir içerik taşıyordu. Miting alanında konuşma yapan SPD'li belediye başkanının konuşması özellikle Alman işçiler tarafından sık sık "Savaş hükümeti!" sloganıyla protesto edildi. DGB sendikası adına konuşan IG-Metal temsilcisinin NATO saldırısının durdurulmasını dile getiren savaş karşıtı konuşması ise işçiler tarafından coşkuyla alkışlandı. En büyük ilgiyi ise Kürdistan Zentrum'un folklor ekibinin davul-zurnalı folklor gösterisi gördü. NATO saldırısıyla ilgili olarak Almanca ve Türkçe bildirilerimizi yaygın olarak dağıttık.

Bielefeld'den TKİP taraftarları

Frankfurt:

Bölgemizde 1 Mayıs çalışmasına Almanca-Türkçe afişlerimizi yaparak başladık. Ancak afişlerimizin biraz geç gelmesi ve 1 Mayıs'ın hayli yaklaşmış olması, ayrıca daha önceden APD ve MLPD'nin 1 Mayıs afişleri yapmış olmaları polisi harekete geçirmişti. Daha önceki yıllarla kıyaslanmayacak kadar yoğun bir polis kontrolü vardı. Afiş yapma esnasında 2 kere polise yakalandık. Polisin bize söyledikleri oldukça düşündürücüydü. Bizim yaptıklarımızın (genel anlamda Türkiyeli ve sol çevreler kastedilerek) artık gırtlaklarına gelip dayandığı, bundan sonra bu ve benzeri çalışmalara eskisi gibi yaklaşmayacakları sinyallerini veriyorlardı.

1 Mayıs sabahı toplanma alanında 3 ayrı Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

pankartımızın arkasında kortej oluşturarak yürüdük. (1. pankartta "TKİP" imzası, 2. pankartta Almanca olarak "Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın sosyalizm" şiarı, 3. pankartta ise "Emperyalist komplolar Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğamaz" şiarı vardı)

Yürüyüş önceki yıllara oranla daha kitlesel ve daha canlıydı. Özellikle NATO'ya karşı çok tepkisel ve yoğun sloganlar atılıyordu. Almanlar cephesinden yürüyüşteki kitleselliğin ve coşkunun NATO saldırılarıyla doğrudan bağlantısı vardı.

Miting alanına geldiğimizde pankartlarımızı görülecek yerlere astıktan sonra bildirilerimizi dağıtmaya başladık. Miting alanındaki kitle daha önceki yıllara oranla daha dağınık bir görünüm sergiliyordu. GB tarafından hazırlanan programla önceki yıllar kadar işçilerin ilgisini çekmemişti.

TKİP Frankfurt taraftarları

Wuppertal:

Bu yılki 1 Mayıs çalışmalarını önceleyen süreçte MLPD taraftarları ile yürüyüş sonrası ortak bir 1 Mayıs şenliği düzenlemeyi kararlaştırmıştık. Yürüyüşe, her sene olduğu gibi DGB sendikası önünden, Alman işçilerle beraber ve aynı güzergahta katıldık. Bir hafta öncesinden bulunduğumuz şehri ve özellikle yürüyüş güzergahını 1 Mayıs ve parti afişlerimizle donatmıştık. Afişlerimiz ve yürüyüş sırasında dağıttığımız Türkçe-Almanca bildirilerimiz ile "Yaşasın 1 Mayıs!, Bütün ülkelerin işçileri birleşin!", "Balkanlar'dan kirli ellerinizi çekin!", "Emperyalist savaş makinası NATO durdurulsun!", "Emperyalist komplolar Kürt halkının özgürlük mücadelesini engelleyemez!", "Kürt halkına özgürlük!", "Devrim tarihimizde bir kilometre taşı; Türkiye Komünist İşçi Partisi kuruldu!" şiarlarının yazılı olduğu Almanca pankartlarımız ilgi uyandırıyor.

Yürüyüşe DGB ve IG-Metal sendikaları, Almanya Marksist-Leninist Partisi MLPD, PDS, DKP ile Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütlerden sınırlı bir katılım oldu.

TKİP taraftarları olarak autonom grupların düzenlediği ayrı bir yürüyüş de Almanca, "Yaşasın 1 Mayıs! Bütün ülkelerin işçileri birleşin!" yazılı pankartımızla katıldık. Yürüyüş ve miting sonrası MLPD taraftarlarıyla düzenlediğimiz etkinliğe Pir Sultan Abdal Alevi Kültür Merkezi de katkılarını sundu. Saygı duruşu ve 1 Mayıs marşıyla başlayan etkinliğimiz akşam saatlerine kadar devam etti.

Yaşasın 1 Mayıs!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

Wuppertal/TKİP taraftarları

Nürnberg:

Bizler 1 Mayıs öncesi olanaklarımız ve gücümüz oranında belli bir ön çalışma yaptık. Ev ziyaretlerinde, demokratik kitle örgütlerinde, ilerici-demokrat kesimin gittiği kahveler ve işyerlerinde sözlü ve yazılı propagandamızı işçi ve emekçilere ulaştırdık.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da biri Alman Sendikalar Birliği'nin (DGB) diğeri de Autonom grupların olmak üzere iki ayrı yürüyüş yapıldı. Bizler DGB'nin düzenlediği ve ön toplantılarının ortak yapıldığı yürüyüşte yerimizi aldık.

Yürüyüş saat 10:00'da Mafeiplatz'da başladı ve Inselschut'taki miting ve kültürel etkinliklerle saat 17:00'ye kadar sürdü.

Pankartımızda enternasyonalin sembolü olan resimle birlikte "İşçi sınıfının kurtuluşu kendi elindedir" şiarı yazılıydı. Pankart dışında parti bayrakları da taşıyorduk. Bizler Alman işçi ve emekçileri ile içiçe yürüdük ve ön saflarda yerimizi aldık. Sloganlarımızı "Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!, Yaşasın uluslararası dayanışma!, Katil

NATO Balkanlar'dan defol!, Balkanlar'da NATO saldırganlığımıza son!" Almanca ağırlıklı haykırdık. Bir Alman öğrenci arkadaşımız megafonla Enternasyonal marşını söyledi. Bir de davul-zurna ekibi getirmiştik. Alana davul-zurna eşliğinde coşkulu sloganlarla girişimize Alman sınıf kardeşlerimiz de alkışlarla eşlik ettiler. Miting alanında gazete ve kitap standı açmıştık. Kültürel program olarak da, davul zurna eşliğinde folklor gösterisi yaptık.

Yaşasın işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı!
Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!
Yaşasın partimiz, TKİP'miz!
Nürnberg'den TKİP taraftarları işçiler

Fransa:

Fransa'daki TKİP taraftarları olarak bu yılki 1 Mayıs etkinliklerine iki kentte, Paris'te ve Lorient'te katıldık. Lorient, TKİP taraftarlarının faaliyet yürüttükleri, ülkenin Brötanya bölgesindeki küçük bir kent.

İktisadi çöküntünün devam ettiği, Avrupa'nın göbeği Balkanlar'da çıplak bir emperyalist saldırının yaşandığı bir ortamda Paris'teki 1 Mayıs gösterilerinin alışılmış şenlik havasının bir parça kırılacağını düşünüyorduk bu yıl. Niceliğin öneminden çok niteliğin günün koşullarıyla çakışacağını umuyorduk. Özlediğimiz tam tersi yaşandı. Katılım geçen yıla göre zayıf kaldı. İki büyük sendika CGT ile CFDT düzenledikleri ortak gösteride toplam 20 ile 25 bin civarında bir kitle toplayabildiler. Aynı gün bir başka sendika, FO, 1 Mayıs'la pek ilgisi olmayan ama kasten aynı güne denk düşürülmüş ayrı bir gösteri düzenledi.

Sözkonusu bu üç büyük sendika kendilerini sermayeye pazarlamak için hummalı bir yarış içindedirler. Tarihi boyunca çubuğu hep yüksekte tutan CGT de son kongesinden bu yana 'yapıcı' bir konuma kayarak sendikaların kendilerini pazarlama yarışına tuz biber ekti. Onun için 1 Mayıs gösterilerine tepeden dayatma bir apolitizm egemendi. CGT ve CFDT 35 saatlik çalışma süresini talep etmek için 1 Mayıs gösterisi düzenledi. FO ise, geleneksel olarak başkalarının kutladığı 1 Mayıs'a gölge düşürmek amacıyla, emeklilik reformuna ilişkin talepleri etrafında Paris'te merkezi bir yürüyüş örgütledi. Böylece 1 Mayıs politik içeriğinden arındırılarak, militan ruhu törpülenerek, rengarenk balonların uçurulduğu, iktisadi taleplerin ifade edildiği bir şenliğe dönüştürüldü.

Teslimiyetçi manzarayı bozan, bir kez daha göçmen işçiler, yabancı kökenli örgütler oldu. Yıllardır Paris'te 1 Mayıs gösterilerine politik bir ruh taşıyan ve küçümsenmeyecek bir kitlesel katkıda bulunan yabancılar. Türkiyeli, Kürdistanlı, Srilankalı, Afrikalı, İranlı vb. onlarca değişik ülkenin Paris'te yaşayan devrimcileri taşıdıkları pankartlarla, attıkları şiarlarla ve politik söylemleriyle 1 Mayıs'ın tarihsel onurunu kurtardılar.

Fakat bu sadece dış görünüştür ve baskın da çıksa

dış görünüm sadece sendika bürokrasisinin icrasını yansıtmakta, düzenle uzlaşarak işçileri nasıl cenderelerinde tuttuklarını göstermektedir.

Oysa, sendikaların düzenlemiş oldukları şenliği paylaşır görünen işçilerin aklındaki soruların başında Balkan savaşının geldiği açık seçik anlaşılmaktadır. Bunun en yalın göstergelerinden birisi gerek Paris'te, Lorient'de TKİP taraftarlarının dağıttıkları Fransızca bildiriye olan ilgidir. 1 Mayıs vesilesiyle

kapitalizmin krizini anlatan, onu Balkan savaşı ile doğrudan ilişkilendiren bildirimizi insanların ciddi bir biçimde okuduklarına, fırsat buldukça konuşmak istediklerine ve sık sık bize cesaret verici gözlemlerde bulunduklarına tanık olduk.

Burada ortaya çıkan işçilerin, kitlelerin özlemidir, arayışıdır, ruh halleridir. Bildirimiz ince bir damara parmak bastığı için ilgi görmektedir. Yani, sadece bir açıdan bakmak gerekirse ortaya çıkan şudur; insanlar Balkan savaşıyla ilgi duymakta, onu izlemek istemekte, endişelenmekte ve karşı çıkmanın fırsatını kollamaktadırlar. Ama, savaşa karşı var olan bu potansiyel tepki kendiliğinden açığa çıkamamakta, örgütlü bir yapı tarafından önünün açılmasını, harekete geçirilmesini beklemektedir. Eğer sendika şefleri 1 Mayıs alanlarında bu savaş karşıtı potansiyele ifade olanağı tanısalardı karşılaştıkları ilk yaptırım fena olurdu. Sermaye düzeni onlara tanıdığı avantajları, imtiyazları traşlar, limuzinlerle, bir alay muhafız ve hizmetçiyle gezmelerin olanak tanımazdı. Onun için düzen sendikaları aktüelliğini hiç bir zaman kaybetmeyecek olan "daha az çalışalım", "daha erken emekli olalım" talepleri ile savaş karşıtı dinamiğin karşısına çıktılar. Emperyalist haydutluğun teşhirine fırsat vermediler ve düzenin kendilerine saptadığı en asli görevlerini yerine getirdiler.

Fransa'dan TKİP taraftarları

İsviçre:

İsviçre'nin birçok kentinde gerçekleşen 1 Mayıs kutlamalarına önceki yıllardan daha fazla bir katılım oldu. Sadece katılım bakımından değil, coşkusuyla, talep ve şiarlarıyla da öncekilerini aşan bir 1 Mayıs yaşandı '99'da. İsviçre burjuvazisinin demokratik, iktisadi ve sosyal alanları kapsayan saldırısı ve Balkanlar'da süren emperyalist savaş, bu yılki 1 Mayıs'ın farklı bir özellik kazanmasında belirleyici faktör oldu.

Atılan sloganlarda, taşınan pankartlarda dağıtılan bildirilerde ve yapılan konuşmalarda NATO'nun Balkanlar'a yönelik saldırganlığı öne çıktı ve 1 Mayıs'a rengini verdi. Bu çerçevede halkların katili olan Amerika'ya duyulan öfke; "Balkanlar'dan elinizi çekin, kahrolsun emperyalizm!", "Terörist NATO, terörist Amerika, Katil Amerika!" vb. anti-emperyalist şiarlarda ifadesini buldu. Bu anti-emperyalist şiarların yanısıra, sermayenin saldırılarına karşı mücadeleye çağrı talep ve şiarları da 1 Mayıs alanlarına taşındı.

Almanca ve Türkçe "Emperyalizme, savaşa, ırkçılığa ve sermayenin saldırılarına karşı devrimci 1 Mayıs" şiarının yer aldığı afişimizle, TKİP ve TKİP Yurtdışı Örgütü imzalı Almanca, Türkçe, İtalyanca, Fransızca iki farklı bildirimizle hazırlık çalışmalarına başladık. Türkiyeli grupların hemen tümünün her yıl yaptığı gibi 1 Mayıs'a merkezi olarak tek bir ilde değil, bulunduğumuz her ilde katılmayı tercih ettik. Sözkonusu bildirilerimizin dışında, NATO'nun Balkanlar'a müdahalesi ile ilgili önceden çıkardığımız

bildiriye de 1 Mayıs alanlarında dağıttık. Kürtlerle, emperyalist savaşla ve 1 Mayıs'la ilgili afişlerimizi ise döviz olarak kullandık. Orak-çekicili ve TKİP imzalı çeşitli dillerde sloganlarımızın yer aldığı pankartlarımızı taşıdık. Bazı bölgelerde dövizlerimiz, bazı bölgelerde ise pankart ve bildirilerimiz ilgi konusu oldu. İsviçreli devrimcilerin ve emekçilerin çeşitli konularda soru ve meraklarıyla karşılaştık. TKİP kuruluş bildirisi başta olmak üzere materyallerimiz isteniyor ve bizi yakından tanımak istekleri dile getiriliyordu. Yabancı dillerde materyallerimizin olmayışının eksikliği birkez daha yakıcı bir şekilde hissedildi.

Basel'deki kutlamada İsviçreli devrimci bir örgütle (Devrimci İnşa) ortak davrandık ve sloganlarımızı ortak attık. Alanda İsviçre Sosyal Demokrat Parti'nin bölge başkanı bayanın kürsüde savaşı savunan konuşmasını yuhalamalar ve ıslıklar eşliğinde engelledik. Kürsünün hemen önünde savaş karşıtı pankartlar ve dövizler açıldı. Konuşmacının, "Yaşasın enternasyonalist dayanışma!" sloganlarına mikrofonda karşılık vermesi de işe yaramadı. Yapmak istediği konuşma ıslıklar, yuhalamalar ve sosyal demokrasiyi teşhir eden sloganlar arasında boğuldu. NATO'yu, Amerika'yı ve emperyalizmi teşhir eden ortak sloganlarımız kitlelerin çoğunluğu tarafından destek buldu. Çeşitli milliyetlerden işçi, emekçi ve devrimcilerin katıldığı 1 Mayıs'a enternasyonalizm damgasını vurdu. Enternasyonalizmin gereği ve yurtdışı çalışmamızın perspektifleri doğrultusunda, İsviçreli devrimcilerle ve emekçilerle ilişkilerimizi geliştirmeye ve ortak davranmaya bundan sonra da özen göstereceğiz.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın Sosyalizm!

İsviçre'den TKİP taraftarları

Hollanda:

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs hazırlık sürecimiz yoğun geçti. Hollanda'nın çeşitli kentlerinde değişik biçimlerde kutlanan 1 Mayıs, gerçek anlamıyla sadece Rotterdam'da alanlarda kutlanıyor. Her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs hazırlık komitesi içerisindeydik ve üzerimize düşeni yaptık.

Rotterdam 1 Mayıs Komitesi, "Sermayenin savaş ve krizine karşı! Barış, iş ve enternasyonal sosyalizm için!" teması çerçevesinde afiş ve bildiri çıkardı, propaganda yürüttü. Biz ise ayrıca "İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için görev başına!" ve "Devrimci 1 Mayıs için mücadele alanlarına!" başlıklı ve TKİP imzalı bildirilerimizi yoğun bir şekilde dağıttık. "Emperyalizme, savaşa, ırkçılığa ve sermayenin saldırılarına karşı; devrimci 1 Mayıs!-TKİP" yazılı afişlerimizi değişik şehirlere yaptık. Yanısıra TKİP-Yurtdışı Örgütü imzalı "Emperyalist savaşa ve sermayenin saldırılarına karşı; 1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!" başlıklı bildirimizi Hollandaca ve İngilizce'ye de çevirerek, yoğun bir şekilde dağıtımını yaptık.

Rotterdam'da 1 Mayıs'a iki binin üzerinde kitle katıldı. Yürüyüş davul-zurna eşliğinde oldukça coşkulu geçti. Çeşitli uluslardan işçi ve emekçilerin katıldığı yürüyüşe Türkiye ve Kürdistanlılar da katıldı. 1 Mayıs kutlaması süresince çeşitli konuşmalar yapıldı ve arabadan megafonlarla NATO'nun saldırganlığı, Kürdistan'daki kirli savaş, işsizlik, ırkçılık ve sermayenin saldırıları protesto edildi.

1 Mayıs kutlaması akşam da salonda devam etti. Katılan parti ve örgütler adına tek ortak konuşma yapıldı. Müzik, video gösterimi vs. gerçekleştirildi.

Sermayenin saldırılarını püskürtmek, özgür ve sömürsüz bir dünya için işçi ve emekçiler işçi sınıfının komünist partisinin bayrağı altına!

Hollanda'dan TKİP taraftarları

Daha da parçalanmış bir siyaset sahnesi

Fazla umutlu olmasa da sermaye sınıfının 18 Nisan seçimlerinden yine de beklentisi vardı. Tek bir partinin hükümet olmasının koşulu yoktu. Ancak hiç değilse iki "uyumlu" partinin birlikte kurabileceği bir hükümet, nispi de olsa bir istikrar ortamı yaratabilir, daha açık ifadeyle, derinleşen kriz emekçi sınıflara daha rahat fatura edilebilirdi. Ancak umulan gerçekleşmedi.

Sermaye seçim öncesinde medyasıyla, MGK'sıyla DSP-ANAP koalisyonu üzerine çalıştı, seçmeni bu yönde manipüle etmeye çalıştı. DSP büyük ortaktı. Öyle ki Ecevit, "biz birinci partiyiz, ortağımızı halk seçecek" demeye kadar vardırdı söylemini. Kuşkusuz bu sözlerin propagandatif yönü vardı, ama MGK teyidli gerçeklik payı daha ağır basıyordu.

DSP-ANAP koalisyonu sermayeye soluk aldırabilecek bir nefes borusuydu. Ama hükümet için bir üçüncü küçük ortağa ihtiyaç duyulabilirdi. FP baştan böyle bir formülden uzak tutuluyordu. Verili durumda DSP-ANAP-DYP hükümeti mümkün olsa da, Çiller'e ihtiyatlı yaklaşılıyordu. CHP ise barajı aşsa bile, şimdilik "stepne" rolünü daha iyi oynayabilirdi. Geriye MHP kalıyordu. Biraz destekle barajı aşabilirdi.

Bu yüzden seçimlere birkaç hafta kala tekeli medyanın MHP'ye destek vermesi, hatta Aydın Doğan'ın Devlet Bahçeli ile bir akşam yemeğine çıkarak destek sözü vermesi ve sözünün gereğini yerine getirmesi, olası üçüncü küçük ortak arayışını anlatıyor.

Ancak üçüncü küçük ortak olarak düşünülen MHP seçimlerden ikinci parti olarak çıktı. Öyle ki, DYP ve ANAP'taki eski ülküdaşlarını transfer edecek olsa, birinci parti olması işten bile değil. Bu sonuç MHP için bile bir sürpriz oldu.

Meclisin yeni aritmetiğiyle DSP-MHP-ANAP formülü, hükümet olmaya birinci derecede aday görünüyor. D. Bahçeli'nin "seçmen FP'ye ve DYP'ye mesaj verdi. Bunlar biraz dinlenmeli..." minvalindeki sözleri boşuna değil. Çünkü koalisyon için generaller tarafından ANAP düşünülüyor.

Sermaye ve medyası üçlü koalisyon zorunluluğu nedeniyle MHP'nin değiştiği üzerine kampanyalar yürütse de çok rahat değil. MHP'nin iktidar ortağı olacağı bir hükümetin icraatları merak konusu. Sermaye bu has partisinin bu denli oy almasından ve hükümetin büyük ortaklarından biri olmasından kaygı duyuyor, en azından ihtiyatla bakıyor.

Çünkü MHP Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nden bu yana sermayenin paramiliter gücü olarak iş gördü. Varlık koşulu sermayenin çıkarları için cinayetler işlemeye, katliamlar gerçekleştirmeye ve provokasyonlar yaratmaya dayanıyordu.

Ama şimdi MHP parti kimliğiyle politik arenada sermayeye hizmet etmek durumunda kaldı. MHP milletvekillerinin secerelerine şöyle bir bakıldığında, neredeyse tümünün bir ya da birden çok cinayetin faili, azmettiricisi ya da örgütleyicisi olduğu görülüyor. Bu adamlar iyi cinayet işlerler ama, iyi Dışişleri Bakanlığı ya da Milli Eğitim Bakanlığı vb. de yapabilirler mi? Sermayenin ve efendisi ABD'nin MHP konusundaki ilk kaygısı bu. Bir de MHP'nin yarattığı imaj diplomaside sorun yaratabilir. Kıbrıs sorununda MHP değilse bile kemikleşmiş tabanı esnek tutumların önünü tıkayabilir. Kuşkusuz katiller eğitilir,

taban manipüle edilir, ama bunları yapmak zaman ister ve sermayenin kaybedecek zamanı yok.

Diğer bir kaygı ise, yine MHP'nin paramiliter varlığından ve bürokrasi içindeki kadrolaşmasından duyuluyor. Bir biçimde sermayenin tepesindekilerle ya da askerle ters düşecek olsa (bu şimdilik olanaklı olmasa da ileride olmayacağını kimse garanti edemez, çünkü iktidarın nimetleri tatlıdır), bu durumda MHP'yi öyle RP gibi kolay tasfiye edemezler. Kaldı ki iktidardayken MHP bürokrasidaki kadrolaşmasını, ordu da dahil, ivmelendirecektir. Sağa-sola saldırtmak için köpek besleyenlerin en büyük kaygılarından biri de bu beslediği köpek tarafından ısırılmaktır, ki böyle bir ihtimal her zaman vardır.

Sermaye şimdilik MHP'nin bir ekonomik modeli olmadığını bahane ederek ihtiyatlı yaklaşımını gerekçelendiriyor. Oysa bu konuda bir modelin gerekmediği açıktır. Nasıl olsa reçeteyi IMF verecek. MHP'nin IMF'ye soğuk bakması ise sadece bir seçim yatırımdır.

Emekçi sınıflar açısından ise MHP'nin iktidar olması çok fazla bir şey değiştirmiyor. Emekçi sınıflar topyekün saldırıya hazırlıklı olmalıdır. Ama MHP iktidarın ortağı olacağı için değil, sermayenin krizi aşmasının tek koşulu bu olduğu için. IMF yapısal reformlar yapılmadan kredi yok diyor. Sorun sadece kredi alma sorunu da değildir; sosyal haklar budanmadan, özelleştirmeler yapılmadan sermayenin krizini hafifletmesi olanaksızdır.

Seçim sonuçları sözkonusu olduğunda asıl üzerinde durulması gereken, MHP'nin hükümette ne yapacağı değil fakat nasıl ikinci parti olabildiğidir. Hem de Susurluk sonrasında ipliği iyice pazara çıkmışken, hem de Türkeş'in ölümünden sonra parti içinde fırtınalar esip, kopmalar yaşanmışken... Asıl tartışılması ve çözümlenmesi gereken budur. Kimilerinin söylediği gibi, faşizmin kitle tabanı mı genişliyor?

Bu sorunun yanıtını verebilmek için MHP'nin seçim çalışmalarına bakmakta yarar var.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

* Devlet Bahçeli başkan olduktan sonra, kopmaları güç kaybetme olarak değil çatlak seslerden arınma olarak değerlendirdi. Muhalefeti etkisiz hale getirdi ve teşkilatlarını canlandırdı. Bunun için "parti okulları" açarak genç tabanını eğitti. Bunları yaparken 1100 civarındaki Ülkü Ocağı'nın çete ve mafyalarla ilişkileri su yüzüne çıkan 300'ünü kapattı. Sözümona partiyi arındırdı. "Değişik" imajıyla girdi seçimlere. Gerçekte ise Çatlı'lar işçi eylemlerine, devrimci demokrat öğrencilere saldırılarda yetiştiriliyor. Bu kez işler biraz daha illegal yapıyor sadece.

* "Bizden aldıkları yöntemle, ev ev dolaşıp halka güzel ulaşmışlar, sonra şehitleri iyi kullanmışlar... ayrıca halk, Türkiye'nin etrafında bunca sorun varken, bunların yumruğunu masaya vuracak insanlar olduğunu düşünüyor." Bunları Şevket Kazan söylüyor. Teşkilatlarını canlandıran MHP bu seçimlerde RP'nin yöntemini kullanarak çok etkin bir çalışma yürütmüş. MHP asıl olarak Orta Anadolu'dan ve kirli savaşa kurban veren illerden oy almış.

* Özellikle A. Öcalan'ın yakalanmasından sonra toplum

milliyetçi-şoven propaganda zehrine tutuldu. Dünya ölçeğinde kısırtılan milliyetçilik, kirli savaşın da etkisiyle Türkiye'de daha güçlü etki gösterdi. Sadece MHP değil birinci parti olan DSP de milliyetçi duruşuyla oy kazandı.

* MHP'nin oylarında medyanın son haftalardaki desteği de önemli bir rol oynadı.

* En dikkate değer olan ise MHP'nin kullandığı seçim argümanlarıdır. Yolsuzluğa ve yoksulluğa karşı mücadele edeceğini, işsizliğe son vereceğini, özelleştirme konusunda diğerlerinden farklı olduğunu, hatta özelleştirmeyi bir süre de olsa donduracağını söylemesi, MHP eski bir parti olsa da Devlet Bahçeli'nin "yeni bir yüz" olması, denenmemiş olması, MHP'ye oy akmasını sağladı. Özellikle genç seçmenden oy alan MHP'nin iş bulma vaadinde bulunduğu biliniyor. Oy artışındaki önemli faktörlerden biri de bu.

Az önceki soruya dönersek, sözkonusu olan faşizmin kitle tabanının genişlemesi değildir. Çünkü MHP faşizan duruşundan çok "değişen kimliğiyle" seçmenin önüne çıkmış ve bu yeni imajıyla oy almıştır. Kullandığı seçim argümanları ise, "adil düzeni" çağrıştıran, bir anlamda sistem karşıtlığıyla prim alan vaatlerdir. Dolayısıyla, MHP'ye oy veren kitleyi faşizmin kitle tabanı olarak görmek yanlış olur. Ama böyle bir risk var. Oy veren kitleyi bir biçimde kemikleştirmeyi başarabilirse, o zaman pekala bu taban faşizmin kitle tabanı haline gelebilir.

Komünistler ve devrimciler MHP'nin teşhirini yaygın bir biçimde sürdürmeli ve onun maskesini düşürmelidirler. Aynı zamanda MHP'nin aldığı oyu abartıp emekçi sınıflar nezdinde demoralizasyona izin vermemelidirler.

Net olarak görünen, emekçi kitlelerin bir arayış içinde olduğudur. Bu arayış komünist işçi partisinde karşılığını bulmalıdır. Seçimlerin komünistlere verdiği en net mesaj budur.

Kürt halkının seçim mesajı:

Teslimiyet asla!

Kürt halkının tüm baskı ve engellemelere rağmen oyunu HADEP'e vermesinin mesajı nettir: Teslimiyet asla! Bunu "siyasal çözüm" için bir etken olarak görmek, sermayeyi masaya oturtmak için bir basınç unsuru olarak ele almak, Kürt halkının mesajını pasifize ederek okumaktan başka birşey değildir. Kürt halkı yorulmadığını, özgürleşene dek savaşıma gücü ortaya koyabileceğini son olarak seçim vesilesiyle göstermiştir.

CIA-MİT-MOSSAD işbirliğiyle A. Öcalan'ın kaçınılarak Türkiye'ye getirilmesinin ardından, sermaye devleti, "bitirdik, sonunu getirdik" çılgınları eşliğinde şoven-milliyetçi histeriyi tırmadı. Kuşkusuz buna kendileri de inanmıyorlardı. Sorunun, PKK önderiyle, PKK'nin kendisiyle sınırlı olmadığını, bir ulusun yüzyılları bulan baskı, zulüm, asimilasyon ve kitlesel imha politikaları karşısında isyan yolunu seçmesinden kaynaklandığını, bu yüzden hiçbir şeyi "bitirmediğini" çok iyi biliyordu sermaye sınıfı ve onun devleti. Ama yine de A. Öcalan'ın yakalanması sermaye açısından önemli bir dönemeçti. Bu ona hiç de küçümsenemeyecek bir moral üstünlük sağlıyordu. Bu moral avantajı Kürt halkı üzerinde demoralizasyona çevirmek için "bitirdik" edebiyatına histerik bir biçimde yüklendi.

Ancak ilk günden itibaren dünyanın dört bir yanında harekete geçen Kürt halkı, sermayenin "bitirdik" demagojilerini daha başından boşa çıkardı.

Aynı günlerde sermayenin seçimi gündemdeydi. Seçimlerle birlikte HADEP de gündeme geliyordu tabii... Çünkü HADEP'in aldığı her oy ulusal harekete olan bağlılığın göstergesi olacaktı. '95 seçimlerinde %4'ün üzerinde olan oy oranını artırması, HADEP'in değil ama ulusal hareketin başarı hanesine yazılacak, bu da sermaye devleti açısından yalnızca "bitirdik" edebiyatının değil, terör demagojisinin de boşa çıkması anlamına gelecekti. Durumdan çıkan vazife HADEP'in kapatılmasıydı.

Önce sermayenin has "hukukçusu" süper savcı Vural Savaş HADEP'in kapatılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Bununla da yetinmedi, kapatılma davasının seçim sonrasına sarkacağını hesabını yaparak, Anayasa Mahkeme'sinden HADEP'in seçimlere sokulmamasını talep etti. Bu talep reddedildi. Mahkemenin reddetmesi demokratlığından değil kuşkusuz. HADEP'in seçimlere katılmaması seçimleri zan altında bırakacaktı. A. Öcalan'ın yakalanmasıyla birlikte üzerlerine çevrilen bir kısım yabancı insan hakları savunucusu üzerinde hiç de iyi bir etki bırakmayacaktı. Kısacası, V. Savaş'ın talebinin reddedilmesi, demokrasi oyununu kurallarına göre oynamak içindi.

HADEP hukuksal olarak kılıfına uydurularak saf

dışı bırakılmadığı için, yıllardır yürütülen kirli yöntemlerle en azından etkisiz hale getirmeyi gündemine aldı sermaye. Seçimler bitene dek de sürdürdü bu gündemini. Seçim öncesinde yapılan sindirme ve engellemeye yönelik kirli icraatların bir kısmı şöyle:

* Diyarbakır'da HADEP'in hemen bütün seçim büroları basıldı, bunların altısı kapatıldı ve çok sayıda HADEP'li gözaltına alındı.

* Urfa'nın Suruç ilçesinde HADEP'in seçim otobüsü tarandı.

* HADEP Ağrı milletvekili adayı seçim konuşmasından dolayı tutuklandı.

* Birçok düzen partisinin miting yaptığı Diyarbakır'da HADEP'e miting için izin verilmedi. Üstelik yasaklama mitingin başlamasına 25 dakika kala bildirildi HADEP yöneticilerine. Amaç kitleye saldırmaktı. Azgınca saldırdılar da. Belediye başkan adayı ve belediye meclisi üyesi adayları dahil, 60'ın üzerinde HADEP'li gözaltına alındı.

Bunlar, seçim öncesi baskı ve engellemelerin bir kısmı. Seçim esnasında yaşananların bazıları ise şöyle:

* Başta Diyarbakır ve Siirt olmak üzere birçok bölgede HADEP adayları seçim bölgesine sokulmadı.

* Birçok il. ilçe özellikle köy ve beldelelerde asker ve MHP'liler, seçmeni açık oy kullanmaya ve MHP'ye oy vermeye zorladılar.

* Birçok köyde HADEP müşahitleri seçim sandıklarının başına alınmadı.

* Diyarbakır'da 100 adet boş seçim sandığı bulundu.

* Metropollerde Kürt yoğunluklu yerleşim yerlerinde Kürdistan illerindekine benzer engelleme ve baskılar yapıldı.

* Bunlara, mükerrer oy, HADEP oylarının sayılmaması gibi bilinen seçim hilelelerini eklemiyoruz.

Bölgede birinci parti: HADEP

Baskılar, sindirme ve engellemeler belli oranlarda işe yaradı hiç kuşkusuz. Ama buna rağmen HADEP Kürdistan'da hem yerel hem de genel seçimlerde açık farkla birinci parti oldu. Metropollerde de, Kürt yoğunluklu yerlerde -olması gerekenin çok altında olsa bile- hiç de küçümsenmeyecek oranda oy aldı.

Baraj engeli olmasaydı eğer, HADEP 30'u aşkın milletvekili çıkarıyordu. Belediyelerde ise, Diyarbakır, Ağrı, Hakkari, Batman, Siirt ve Bingöl illeriyle, 22 ilçe ve 10 civarında belde başkanlığını kazandı.

Seçimleri aynı zamanda bir referandum olarak değerlendirecek olursak, Kürt halkının tüm engelleme

ve baskılara rağmen, iradesini özgürlükten yana kullandığını göreceğiz.

Elbette bu durumdan sermaye de sonuçlar çıkaracak. Çıkardığı sonuçlardan izleyeceği taktiğin ipuçlarını ise, seçim öncesinde ve seçim sırasındaki saldırgan tutumu ele veriyor.

Batıda sağ-sol milliyetçilik "birinci"!

Kürdistan'da HADEP birinci parti olurken, batıda da sağ-sol milliyetçi partiler ilk sıraları aldılar. Özellikle MHP'nin ikinci parti olarak seçimlerden çıkması, milliyetçi şoven propagandanın etkinlik düzeyini gösteriyor. Elbette MHP'ye verilen oyları (değişik imajı ve "adil düzen" benzeri seçim argümanlarının yanı sıra) savaşın bitmesine duyulan özlem temelinde değerlendirilebilse de, bu özlemin milliyetçi-şoven ton taşıdığını gözardı etmemek gerekiyor.

Bunda, özellikle Roma süreciyle histerik bir hal alan milliyetçi-şoven propagandanın payı oldukça büyük. Ama bu tek etken değil. Dünya ölçeğinde yükselen milliyetçi bir dalga var. Emperyalizm bir yandan ulus-devlet kavramını fiili olarak tarihe karıştırırken, öte yandan hegemonya savaşını yürüttüğü bölgelerde milliyetçiliği körüklüyor. Yanı sıra sermaye devleti, Bosna-Hersek'te, Kosova'da yaşanan çatışmaları, islamiyet ya da milliyetçilik ekseninde propaganda malzemesi olarak kullandı, kullanıyor. Türk milliyetçiliği bir de dünyadan (yakın coğrafyalardan) esen milliyetçi rüzgarlarla yelkenini dolduruyor.

Sonuç olarak, emekçi kitleler şoven-milliyetçilik zehiri ile sersemletiliyorlar. Ulusal hareketin milliyetçilik eksenine kayan çizgisi ve bunun ürünü gerçekleştirdiği bazı eylemlilikler, bir yandan Türk milliyetçiliğine malzeme sunarken, öte yandan Türk-Kürt ekseninde bir saflaşmayı besleme tehlikesinin sinyallerini veriyor.

Çözüm sosyalist işçi-emekçi cumhuriyetinde!

Kürt halkının tüm baskı ve engellemelere rağmen oyunu HADEP'e vermesinin mesajı nettir: Teslimiyet asla! Bunu "siyasal çözüm" için bir etken olarak görmek, sermayeyi masaya oturtmak için bir basınç unsuru olarak ele almak, Kürt halkının mesajını pasifize ederek okumaktan başka birşey değildir. Kürt halkı yorulmadığını, özgürleşene dek savaşıma gücü ortaya koyabileceğini son olarak seçim vesilesiyle göstermiştir. Kaldı ki, A. Öcalan'ın yakalanması, Med-TV'nin kapatılması ve diğer bütün gelişmeler göstermektedir ki, talepler ne kadar geriye çekilirse çekilsin, tam bir teslimiyet çizgisine gelinmediği sürece emperyalistlerin icazetinin alınmayacağı net bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Çıkarılması gereken bir diğer sonuç ise, ulusal kurtuluş mücadelesinin sosyal kurtuluş mücadelesiyle birleştirilmesinin yakıcılığıdır. Milliyetçi-şovenizmin önünü taktik planda kesmenin olmazsa olmaz koşulu bile budur. Kaldı ki bunu taktik değil stratejik planda ele almak gerekiyor. Çünkü Kürt halkının gerçek anlamda özgürleşmesi sosyalizmle mümkündür. Kurtuluş da, barış da, halkların kardeşliği de gerçek karşılığını ancak sosyalist işçi-emekçi cumhuriyetinde bulacaktır.

Saldırı ve savaş makinası NATO'nun 50. kuruluş yıldönümü

ABD dünya jandarmalığını onaylattı

A. SELİM

NATO yeni bir stratejik doktrin tayin etmek için zirve gerçekleştirirken, komünizm hayaleti yeniden dünya üzerinde dolaşmaya başladı. Şu halde NATO, kontr-gerilla gücünden resmi vurucu gücüne kadar, tüm mekanizmalarını aynen korumak zorundadır. Bununla birlikte ABD, Avrupa Birliği'ni hiç değilse dış politika alanında denetim altında tutabilmek için NATO mekanizmasına ihtiyaç duyuyor. Diğer emperyalistlerin NATO'ya duydukları ihtiyaç, onları bir anlamda ABD'ye bağımlı kılıyor. ABD bugüne kadarki hegemonya savaşında bundan yararlandı ve yararlanmayı sürdürecektir.

Emperyalistler "barış", "insan hakları" gibi ikiyüzlü demagogilerin eşliğinde, bir şenlik havasında kutlamayı düşünüyordu NATO'nun 50. kuruluş yıldönümünü. Ancak Kosova operasyonunun "istenilen" biçimde seyretmemesi üzerine, burjuva yazarların deyimiyle, "savaş konseyi" zirvesine dönüştü.

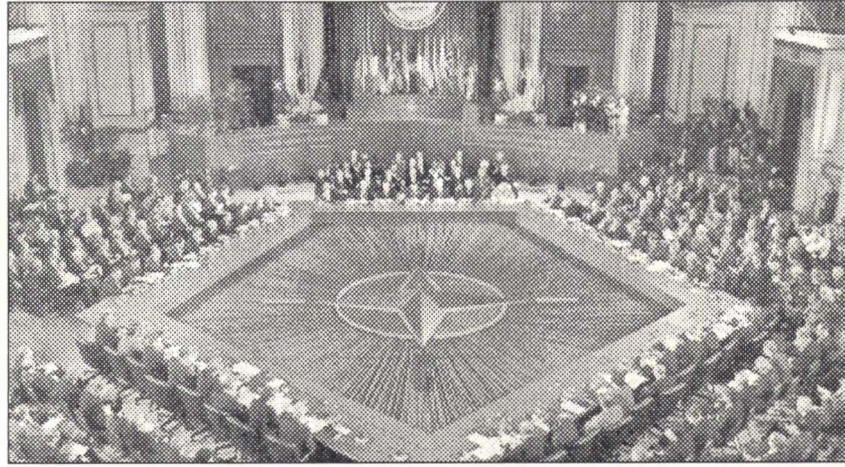
23-26 Nisan tarihleri arasında üç gün süren zirvenin temel gündemi, NATO'ya yeni bir stratejik doktrin tayin etmektir. Kosova operasyonu bu yeni stratejik doktrinin uygulaması olduğu için, en az bunun kadar temel gündem maddesi haline geldi: Kara operasyonu yapılmalı mı, yapılmalı mı? Görünen gündem maddeleri bunlardı. Ama gerçek gündem emperyalistler arası hegemonya savaşıydı.

1949'da Sovyetler Birliği'ne "soğuk savaş" ilan edilmesinin ardından, ABD, Fransa ve Britanya'nın ağırlıklarıyla 12 ülkenin oluşturduğu NATO, "güvenlik" doktrini üzerine kurulmuş ve "kollektif öz savunma" konseptini ilke edinmişti. "İlke edinmişti" diyoruz, ama bu sadece söylemde böyleydi. Gerçekte NATO hiçbir zaman savunma pozisyonunda olmadı, tersine emperyalist saldırganlığın askeri gücü olarak hareket etti. Kurulduktan birkaç yıl sonra Kore'ye yönelik saldırganlığı, bunun ilk somut göstergesi oldu.

1952'e Türkiye ve Yunanistan, 1955'de Batı Almanya NATO'ya alınarak, Sovyetler Birliği batıdan ve güneyden kuşatma altına alındı. ABD'nin Ortadoğu eksenli egemenlik aracı olan CENTO ile ise kuşatmanın doğu kısmını tamamladı.

NATO'nun kurulduğu yıllarda ABD emperyalist kampta tam hegemonyayı elinde bulunduruyordu. "Soğuk savaş" yıllarında ABD'nin askeri gücü sayesinde, NATO Pentagon tarafından yönetiliyordu.

NATO saldırganlığı sadece sosyalist ülkelere değil, aynı zamanda dünya emekçi halklarına yönelikti. Bu yarıyla zirvede yeni bir doktrin

saptanmasından çok, eski doktrinin altı yeniden çizildi demek daha doğru olur.

NATO şemsiyesi altında kontr-gerilla

"Benim yasa önerim, bu ülkelerde faaliyet göstermek amacıyla kurulmuş ve kurulacak olan yeraltı örgütlerine yardım edilmesini öngörmektedir. Yapılacak yardımların amacı, bu ülkelerdeki hükümetlerin devrilmesidir." ABD senatörü Kernsten'in 1951 yılındaki bu sözleri (aktaran Erbil Tuşalp- Eylül İmparatorluğu) aynı zamanda ABD'nin ve tabiki NATO'nun resmi görüşü ve pratiğidir. Bu görüş dünya çapında kontr-gerilla örgütlenmelerinde ifadesini bulmuştur.

İlk olarak İtalya'da Gladio adıyla bütün çıplaklığıyla açığa çıkan kontr-gerilla örgütlenmesi, yeraltı ve yerüstü olmak üzere iki kısımdan oluşuyor. Yerüstündeki gücünün Türkiye'deki karşılığı "Özel Harp Dairesi"dir. Yeraltındaki karşılığı ise Çatlılar, Çakıcılar'dır. Ve hepsi NATO'nun kirli işlerini yürüten çeteler durumundadırlar.

Gladio, kılıç, kontr-gerilla adlarıyla anılan bu örgütlenmeler, NATO üyesi hemen her ülkede yapılandırılmıştır. Bu örgütlenmenin perspektifi, Pentagon patentli "FM 31-15"de belirlenmiştir. Bu, Türkiye'ye "Sahra Talimnamesi (ST) 31-15" adıyla aynen çevrilmiştir. Söz konusu talimname, Vietnam yenilgisinden "dersler" çıkarılması, orada kullandığı kirli savaş yöntemlerini geliştirmesiyle ortaya çıkmıştır.

50. yılda yeniler ve eskiler

NATO yeni bir stratejik doktrin tayin etmek için zirve gerçekleştirirken, komünizm hayaleti yeniden dünya üzerinde dolaşmaya başladı. Şu halde NATO, kontr-gerilla gücünden resmi vurucu gücüne kadar, tüm mekanizmalarını aynen korumak zorundadır.

Bununla birlikte ABD, Avrupa Birliği'ni hiç değilse dış politika alanında denetim altında tutabilmek için NATO mekanizmasına ihtiyaç duyuyor. Diğer emperyalistlerin NATO'ya duydukları ihtiyaç, onları bir anlamda ABD'ye bağımlı kılıyor. ABD bugüne kadarki hegemonya savaşında bundan yararlandı ve yararlanmayı sürdürecektir.

"Soğuk savaş sürecinde güvenliğini ve
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

toprak bütünlüğümüzü tehdit eden riskleri biliyorduk" diyor Madaline Albright. "Ama bu bugün eskisi kadar kolay görünmüyor. Risk her yerden gelebilir. Agresif bir rejimden, yıkıcı bir gruptan veya terörist bir örgütten..." (Radikal, 23 Nisan '99) Bunlar paranoyakça sayıklamalar değil. NATO'nun yeni stratejik doktrininin ne olacağına ışık tutan, akıllıca edilmiş sözler. Burada NATO'nun eski doktrininde yer alan "güvenlik" kavramı daha

geniş bir anlamda kullanılıyor, daha geniş bir coğrafyadan sözediliyor: ABD'den Hazar bölgesine kadar uzanan Transatlantik hattını içeriyor bu coğrafik genişleme.

Yeni "düşmanlar" alanında da bir genişleme var. Daha doğrusu dün fiili olarak hedef olan, ama ya açıkça dile getirilmeyen ya da "bastırılan" düşmanlar da yer alıyor bu genişlemede. '75 yılında Angola hareketini yönetmiş, 15 yıl CIA'da çalışmış John Stockvel şunları söylüyor:

"Amerikan senatosunun yaptığı bir araştırmaya göre, 1961'den bu yana CIA üç bin harekate girişmiş. Bu hareketlerin çoğu kanlı olmuş... toplam 3 milyon insan öldürülmüş, öldürülenler Ruslar değil. Hatta çok az bir sayı dışındakiler komünistler bile değil, üçüncü dünya halkları. ABD'nin yaptığı, siyasetini onaylamadığı bir ülkenin, siyasetini ve hükümetini değiştirmek amacıyla o ülkede kargaşa yaratmak. Örneğin, Sandinist gerillalarını değil, Nikaragua halkını sefaletle sürükleyerek ülkeyi çökertmek." (Emperyalizm-CIA-Türkiye, s.29- Halid Özkul)

Burada CIA'nın icraatları olarak anlatılanları, aynı zamanda NATO'nun icraatları olarak da düşünmek gerekiyor. Irak'a uygulanan ambargo buna bir örnek. Bu ambargodan Saddam ya da Saddam yanlılarının zarar görmediği, ama Irak halkının zarar gördüğü herkesin bildiği bir gerçek. Yugoslavya'ya dayatılan petrol ambargosunun da işlevi ve amacı aynıdır. Halklar, "kötü liderlerini" değiştirmek için sefaletle sürükleniyor. Emperyalistler gözünde halklar sadece basit piyonlar...

Şu halde başta ABD olmak üzere emperyalistlerin çıkarına ters düşen herhangi bir eski uşak dahi düşman kategorisine girecektir. Nitekim Saddam bunun çarpıcı örneklerinden biridir.

NATO ittifakı içinde derinleşen çelişkiler

NATO'nun "düşmanlar"ını artırmamasından ve "güvenlik" alanını genişletmesinden rahatsızlık duyan emperyalist ülke yok. Ancak, aralarında derinleşen çelişki ve hegemonya mücadelesi NATO'nun yeni doktrin tartışmaları üzerinden zirveye yansıyor.

Zirvede en önemli gündem maddesi olan sorun, Ağustos '98 tarihli Kızıl Bayrak'ta şöyle özetlenmişti:

"ABD müdahalelerinde BM'yi tercih ederken yer yer zorlanmalarda yaşayabiliyor. BM yerine NATO'nun kullanımı, ABD'nin diplomatik trafikle zaman kaybetmeme ve engele takılmama isteğinin bir ürünüdür." ABD Körfez'e saldırmak için uzun bir süre BM kararı bekledi. Bu beklemenin kendi adına inisiyatif yitirme olduğunu görerek, '98 sonunda BM kararına başvurmadan saldırdı. Bugün de Kosova'da NATO güçleriyle aynı şeyi yaptı. Fiili olarak başlattığı durumu zirvede resmileştirmek istiyordu ABD.

AB ülkeleri ise ısrarla bunun karşısında yer alıyor, müdahale kararının BM şemsiyesi altında çıkarılmasını istiyorlar. BM'de ABD etkin bir konumda olsa da, yine de çatlak sesler çıkabiliyor. ABD NATO'da olduğu kadar etkin değil BM içinde. NATO'nun kendi başına müdahale kararı alma yetkisine sahip olması, ABD'nin uluslararası hukuk çerçevesinde dizginlenmesinin önüne geçecek. Bu da aralarındaki çıkar çatışmasında ABD'yi her zaman avantajlı duruma sokacak. Bu birincisi.

İkincisi; NATO, ABD'nin AB ülkelerinin dış politikalarına müdahale mekanizması işlevi görüyor. Bu mekanizma BM'nin kontrolü dışına çıkarsa, AB ülkeleri, ABD'nin peşisıra hareket etmek zorunda kalacaklar. Yani dış politikaları fiili olarak ABD tarafından belirlenecek. Kosova bunun örneklerinden biridir. Operasyona karşı çıktığını söyleyen ülkeler bile fiili olarak içinde yer almak zorunda kaldılar. ABD rakiplerinin bağımsız bir dış politika izlemelerini engellemeye çalışıyor.

Zirvenin en çok sıkıntı yaratan gündemi buydu.

Diğer bir gündem maddesi ise, AB ülkelerinin NATO içinde kendilerine "özerklik" tanınması talebiydi. Elbette bu doğrudan talep edilmiyor. Avrupa Savunma ve Güvenlik Kimliği'nin (ASGK) tanınması ve kendi sınırları içinde bir müdahale kararının AB ve BAB tarafından alınabilmesi isteniyor. Böylece hiç değilse kendi coğrafyalarında liderliklerini tesis edebilecekler. ABD ise, 'ben olmadan kendinizi savunamazsınız!', diyerek bu talebi reddediyor AB'nin talebi şimdilik kaydıyla ertelendi. Bununla birlikte ASGK da tanındı.

Genişleyen NATO ve Rusya

Bu yıl, eski düşman paktın üç üyesi, Macaristan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti de NATO'ya dahil oldu. Böylece NATO üyesi ülke sayısı 19'a çıktı. Sırada bekleyen daha 9 ülke var.

Böylece Rusya eski hakimiyet bölgelerini birer birer yitiriyor. Zirveye katılan 44 ülkeden üçü, Azerbaycan, Gürcistan ve Özbekistan'dı.

Bu durumdan tedirgin olan Rusya, İran, Belirus ve Çin ile ilişkilerini geliştirmeye çalışıyor. Bu ilişki arayışına rağmen, Rusya günden güne güç yitiriyor. Onun bu güç yitimi, bir yandan rakiplerini sevindirirken, öte yandan, Versay Antlaşması sonrası güç yitiren Almanya'yla anoloji kurarak bir değerlendirme yaptıklarında, kaygılandırıyor.

Zirve sonucu: ABD liderliği sürüyor

Zirvenin sonuçlarını kısaca şöyle özetlemek mümkün:

* NATO sınırları dışında müdahalenin uygunluğu ve meşruluğu kabul gördü. Kuşkusuz bu meşruiyet emperyalistler nezdindedir. Emekçi halklar tarafından bunun okunuşu ise gayri meşruluğun yasallaşmasıdır. NATO (ABD) dünya jandarmalığı rolünü uluslararası hukuka yerleştirmiştir.

* NATO, kitle imha silahları, terörizm, uyuşturucu ticareti, organize suçlarla mücadele misyonunu üstlenmiştir. Ama biliyoruz ki, sayılan bütün bu kirli işler, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da ABD himayesinde gerçekleşecektir.

* Müdahalelerde öncelikli olarak BM Güvenlik Konseyi memurdur. Ancak yine de NATO müdahaleleri BM otoritesi dışında tutulmalıdır. Bunun ne anlama geldiği yeterince açık.

* ASGK tanınsa da AB'nin talebi ertelenmiştir.

Zirve sonucunda ABD liderliğinin emperyalist kampta hiç değilse bir süre daha devam edeceği görülmüştür. Alınan bütün kararların neredeyse tümü ABD'nin lehinedir. Fakat hiçbir karar sancısız bir biçimde alınmamıştır. ABD'nin liderliği onaylansa da, bu diğerlerinin boş duracağı anlamına gelmiyor. Önümüzdeki süreçte AB kendi askeri gücünü oluşturmayı daha ciddi bir biçimde önüne koyacaktır.

Kahrolsun emperyalizm!

Kahrolsun emperyalist saldırganlık!

Yaşamın proletarya enternasyonalizmi!

Yeni bir “reform” saldırısı gündemde

Sermaye devletin Anayasa Mahkemesi başkanı, Anayasa Mahkemesi'nin 37. kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada bir dizi “reform”u gündeme getirdi. Mahkeme başkanının konuşması burjuva medya tarafından kişisel fikirler olarak yansıtıldı. K. Evren tarafından Anayasa Mahkemesi üyeliğine getirilen, ilerici siyasi partilerin kapatılmasının altına imza atan başkanın birden bire demokrat kesilerek “demokrasi notası” vermesi, elbetteki sermaye iktidarının hesaplarından ve ihtiyaçlarından bağımsız değildir. Sermaye devletin esas yönetici gücü olan MGK düğmeye basmış, Anayasa Mahkemesi başkanına da sistemin bekası için gereğini yapma görevi düşmüştür.

Anayasa Mahkemesi başkanının açıklamalarına en fazla ilgiyi burjuva medyası gösterdi. Burjuva medya, TÜSİAD'ın “demokratikleşme programı”na atıfta bulunarak, mahkeme başkanının açıklamalarını yere göğe sığdıramadı. Medyanın bir kesimi başkanın ifade ettiği “reform”ların gerçekleşmesi durumunda Türkiye’de “devrim” niteliğinde gelişmeler yaşanacağını iddia edebildi. Medya bir hafta boyunca manşetten “Başkan devrim istedi”, “demokrasi notası”, “düşünceyi özgür bırakın çağrısı”, “yargı özgürlük istedi” başlıklarını öne çıkardı.

Mahkeme başkanının açıklamalarına TÜSİAD da gerekli ilgiyi gösterdi. TÜSİAD başkanı yaptığı açıklamada; “*Sayın Sezer'in dile getirttiği görüşler, Türkiye’de demokrasi ve insan haklarının gelişmesine arzu eden herkesin benimsediği değişim taleplerini kapsamaktadır. Bu öneriler aynı zamanda TÜSİAD'ın demokratikleştirme paketinde de yer almıştı. 18 Nisan genel seçimlerinden önce TÜSİAD'ın kamuoyuna duyurduğu ve yeni oluşan meclisten talep ettiği demokratik reform talepleriyle de başkanın açıklamaları birebir örtüşmektedir*”, dedi.

Mahkeme başkanı ile patronlar örgütünün başkanı “reform” paketi konusunda tam bir anlayış birliği içindeler! Peki nedir bu reformlar? İşte patronlar örgütü başkanının yanıtı: “*DGM'lerin sivilleşmesi, pişmanlık yasasının çıkarılması, Kürtlere dillerini kullanma, anadilleriyle eğitim hakkı görme, kültürel kimliklerinin tanınmasına dönük reformlar yapılmalıdır*.”

İşte “reform” adı altında sunulanlar bunlar. İşçi ve emekçilerin gözünde yeterince teşhir olmuş, AİHM kararları ile geçersiz sayılmış DGM'lerin asker üyelerinin yerine sivil üyelerin atanması gündeme getiriliyor. Böylece DGM'lere meşruiyet kazandırmak için zemin düzleniyor. Bu bile reform olarak yutturulmaya çalışılan bu paketin terörün daha da derinleştirilmesi anlamına geldiğini göstermeye yetiyor.

Seçimden DSP ve MHP'nin üstün çıktığı, şovenizmin halkları düşmanlaştırmak için sürekli kullanıldığı, fiili sıkıyönetim uygulamalarının devreye sokulduğu, vur emri genelgelerinin çıkarıldığı, işçi ve emekçilerin barışçıl eylemlerinin bile şiddetle bastırıldığı, kısacası terörün her alanda derinleştirildiği

bir süreçte gündeme getirilen bu “reform” saldırısı ile sermaye devleti yalnızca tahkimatını yoğunlaştırmayı hedefliyor.

Anayasa Mahkemesi başkanının “reform paketi” olarak nitelendirilen açıklamalarının içeriği Kürt sorununa ilişkin kültürel ve dilse hakların kullanılmasıyla, “düşünce özgürlüğü”nü içeriyor. Sermaye rejimi böylece, birincisi; derinleşen krizinin faturasını emekçi kitlelere yüklemek için sürekli tırmandırdığı terörü perdelemeyi, işçi ve emekçilerin düzene karşı gelişen mücadelesini boşa çıkarmayı hedefliyor. İkincisi; “reform” demagojisiyle toplumsal muhalefeti yedeğine almayı amaçlıyor.

Nitekim daha şimdiden sosyal reformist gazeteler, “Demokrasi özlemi”, “Anayasa Mahkemesi başkanı demokrasi istedi” başlıklarını manşete çıkardılar, tıpkı TÜSİAD'ın “demokratikleşme” programına verilen desteğe benzer açıklamalar yaptılar. ÖDP Genel Başkanı Ufuk Uras, Anayasa Mahkemesi başkanının açıklamalarını “tarihsel önemde” bir açıklama ilan edebildi. Sosyal reformizmin etkisindeki pek çok kitle örgütü yönetimleri de benzer açıklamalar yaptılar (ÖES, İHD, TYS, KESK).

Oysa sermaye iktidarı, kitle muhalefeti manipüle edebilecek iktisadi-siyasi açılımlar yapabilecek durumda değildir. Düzenin en ufak bir esneme şansı yoktur. Yalnızca, daha da yoğunlaştıracığı baskı ve terörünü “demokrasi” makyajıyla kolaylaştırma çabasıdadır.

Gündeme gelen “reform” paketi ne ilktir, ne de son olacaktır. Burjuvazi reform demagojisini toplumsal muhalefeti zayıflatmak için bugüne kadar hep kullanmıştır, bundan sonra da kullanacaktır. 1991 DYP-SHP hükümeti kendini “reform hükümeti” olarak tanımlamıştı. Çok geçmeden nasıl bir terör hükümeti olduğunu ispatladı. Kürt halkının özgürlük mücadelesine dönük inkar ve imha politikaları tam da bu “reform hükümeti” döneminde ayyuka çıktı. Bu “reform” girişiminin akibeti de farklı olmayacaktır.

Bu “reform” paketi gerçekte yükselecek bir devrimci kitle muhalefeti terörle ezmenin yolunu düzlemeyi hedeflemektedir. Krizin ağırlaşan faturasını ödemeyi reddeden ve direnişe geçen işçi ve emekçileri bekleyen en fazla askeri yargıçlardan arındırılmış bir DGM olacaktır. Devrimciler ve komünistler “teröristler” olarak “düşünce özgürlüğü”nün dışında tutulacaklardır. Ulusal özgürlük isteminde ısrar eden Kürt halkı ise, azgın bir terör ve katliam ile yüzyüze kalacaktır.

İşçi-emekçi kitleleri ve Kürt halkını aldatmaya dönük bu saldırılara karşı militan bir mücadele yükseltemediğimiz koşullarda, sefaletimiz daha da derinleşecek, başımızdan eksik edilmeyen terör sopası daha rahat sallanacaktır. İşçiler, emekçiler ve Kürt halkının sermayenin saldırılarını püskürtebilmelerinin, birleşik bir mücadeleyle direniş bayrağını yükseltmek dışında bir yolu yoktur.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeler

Uluslararası durum üzer

Bölgesel durum üzer

Özellikle islami motiflere ya da dini ideolojiye dayalı “anti-emperyalist, anti-şovenist akımlar”la ya da siyonizme ve emperyalizme karşı mücadelede eden, ama kuşkusuz anti-emperyalizmleri de çok tartışmalı olan akımlarla taktik ittifak imkanları nelerdir? Tanımı önden böyle yapar, soruyu da bu tanımlar çerçevesinde sorarsanız, elbette böyle bir tartışmaya kategorik olarak karşı çıkmak mümkün olmaz. Oysa bu tümüyle somut bir sorun; bu konuda soyut spekülasyonlara ya da varsayımlara dayalı bir tartışmanın bir anlamı ve yararı yok. Bu sorun somut biçimde karşımıza çıktığı ölçüde ve durumlarda, durup incelenmesi ve değerlendirilmesi söz konusu olan bir sorun.

Ortadoğu'da islami akımlar üzerine tartışma

Tuna: Ortadoğu'ya ilişkin olarak belli noktalarda tartışma ihtiyacı duyuyorum.

Birincisi; bu ülkelerde, Filistinli bazı örgütler ile bazı devrimci akımlar dışı tutulursa, laik-devrimci bir hatta olan yapılar bulmak zor. Bu ülkelerin toplumsal yapısı, son yirmi yıldır anti-emperyalist dinamikleri islami motiflerle birleştirerek karşımıza çıkarıyorsa, mevcut islami örgütler, başlangıçta onları kimin kurduğundan bağımsız olarak bir anlam kazanıyor demektir. Hamas'ın, İslami Cihat'ın, Müslüman Kardeşler'in, ister Suriye'nin içerisini karıştırmak, ister Irak'ta BAAS rejimini devirmek, ister Filistin Kurtuluş Örgütü'nü doğrudan zayıflatmak açısından doğrudan CIA tarafından kurdurulması benim açıdan çok anlaşılabilir bir şey değil.

Ama bunlar daha sonra bu toplumların kendi dokusu içerisinde özellikle laik yapıların, Suriye'de, Irak'da iktidarda olanların, Filistin davasında FKÖ'nün o laik ve solcu hattıyla reformize olduğu, mücadeleyi geriye çektiği bir yerde, halkın radikal mücadelesinin temsilciliğini üstlenmek doğrultusunda adımlar attılar. Daha doğrusu, böyle bir yerle buluşmaları açısından güçlü bir temel görüyorum. Bu bence PKK'ye karşı Türkiye'de MİT'in Hizbullah'ı örgütlemesi, ama bir temel bulduğu bir noktada aynı

Hizbullah'ın kendi içerisinde “İlim” ve “Menzil” diye bölünmesine benziyor.

Bu oradaki toplumsal dokunun emperyalist müdahale karşıtlığının yansıması bir radikalizm ise, bizim bunu güçlü bir tarzda sahiplenmemiz gerekir. Sadece şöyle bir durum olabilir; bu ülkelerde gerçekten devrimci, daha radikal, islami motiflere daha uzak bir akım varsa, bunu desteklemek tercih edilmelidir. Ama bunun olmadığı yerde, dün kimin tarafından kurulduğu üzerinden ya da ideolojisindeki islami öğeler yüzünden bu hareketlere karşı alacağımız tutum, yarın Ortadoğu'da kendi karşımıza gereksiz düşmanlar çıkarmamız ya da devrimci olanakları boşa çıkarmamız sonucu doğurur.

Bugünkü tabloya bakıldığında, Filistin'de FKÖ'nün tuttuğu rol konusunda ya da Hamas'ın tuttuğu rol konusunda çok büyük bir tartışma olabileceğini düşünmüyorum. Bugün FKÖ bir devlet örgütlenmesine girdi. Filistin polisi yeri geldiğinde İsrail ordusuna da ateş açtı, ama bu çok istisnai bir durum. Ama intifada içerisinde Hamas'ın ya da İslami Cihat'ın tuttuğu bir yer var. Bütün bir Lübnan işgali sürecinde, bu hareketler temelde Filistinli laik örgütlerle değil, İsrail'le çatışmışlardır, ki Lübnan hergün Şiiler ile Sünnilerin savaştığı da bir yer.

Son 15-20 yılın bu akımları siyonizme karşı mücadele temelinde şekillenenen akımlar. Bunlar radikal bir mücadele çizgisi izliyorlar, İsrail'le barışan kendi ülkelerindeki iktidarlara karşı da mücadele ediyorlar. Suriye'deki Müslüman Kardeşler örgütünü bir parça dışta tutuyorum, onun rolü konusunda çok bilgim yok. Ama bir Mısır'da Enver Sedat'a karşı alınan tutumun bir mantığı var. Camp David ihaneti üzerine alınan bir tutumdur bu.

İran'da yaşanan sürece rağmen bizim bu tabloya böyle bakmamız gerekiyor. Kendine özgü bir toplumsal dokuya bu, onların siyasi öncülerini islami motifleri üzerinden teşhir etmek, tutum almak ya da onlardan daha uzak durmak, neye ne kadar karşılık geliyor?

İran'da kapitalizmin gelişme düzeyini biliyoruz. Güçlü bir laikliğin, güçlü bir sol damarın varlığı açısından İran, Irak'tan, Suriye'den, Ürdün'den (Mısır belki dışta tutulabilir) farklı bir ülke. Ama Suriye için, Irak için, Ürdün için, yani bölgenin diğer ülkeleri için de aynı şey geçerli mi? Ben böyle düşünmüyorum.

Bölgedeki taktik olanaklar nedir? Bugün bazı örgütlerin Suriye ile girdiği ilişkiler var. Daha doğrusu Suriye'nin kontrol ettiği alanlarda fiili varlıkları var. PKK'nin girdiği ilişkinin içeriği nedir, tam nereye oturuyor? Bu konuda bir tartışmadan bağımsız olarak söylüyorum. Yarın biz bir parça gelişip güçlendiğimizde, ister Avrupa'nın bir ülkesinde, isterse Suriye'de bulacağımız olanaklar zaten taktik olanaklardır. Bunların mutlaka sonuçları vardır? Ne kadardır, bunu bilemiyorum. Ama yarın bir parça

geliştığımız bir yerde, bu olanaklardan mutlaka yararlanmak zorunda kalacağız.

Bu devletlerin hangi hesaplarla olanak sundukları, Türk devletini zayıflatma çerçevesinde planları vb., bunlar ayrı bir sorun. Mutlaka kişisiz bir ilişki çerçevesinde böyle bir ilişki mümkün olur diye düşünmüyorum. PKK'nin Suriye devleti ile girdiği ilişki ile DHKP'nin girdiği ilişki bile ne kadar aynıdır? Bunlara bakmak gerekir.

Örneğin Lenin'in Almanya'dan Rusya'ya gidişine izin verilmesi tekil bir olay değildir, bunun bir mantığı var. Alman devleti, Rusya'nın yenilmesi için çalışan Bolşevikler'i kendi topraklarından üstelik kendi ayarladığı bir özel trenle göndermeyi hiç problem etmiyor. Almanya'da komünistlerin güçlenmesini, muhtemel bir-iki yıl sonra kabarcak toplumsal hoşnutsuzluğun açık belirtilerini görmesine rağmen, taktik planda böyle davranıyor. Tabloya böyle bakıldığında, yarın Suriye'nin nasıl hesaplayacağından bağımsız olarak, bizim bu tür taktik olanakları düşünmemiz gerekiyor. Başka türlü zaten hiçbir taktik olanak elde edilemez.

Osman: Ben ABD emperyalizminin Irak'taki burjuva-feodal Kürt ağalarıyla yaptığı son antlaşmaya değinmek istiyorum. Bir süre önce YNK ve KDP'nin liderleri Washington'a çağrıldı. Muhtemeldir ki bunlar yeni Ortadoğu planları doğrultusunda bir antlaşmanın altına imza attılar. Burada gözönünde bulundurmanız gereken önemli bir nokta var. Washington dönüşünde KDP lideri hemen Türkiye'yi ziyaret etti ve yapılan anlaşmanın PKK'nin bölgede kesinkes imhasına dönük olduğunu da ifade etti. Böylece Türk devletinin Güney Kürdistan'daki gelişmelere tepkisi belli ölçülerde yatıştırılmaya çalışıldı.

Ben bu olayı şu noktadan tartışmak istiyorum: ABD bugün Ortadoğu planının iki temel ayağını bulmuş durumda. Bunlar Türkiye ve İsrail'dir. Fakat Arap devletleri ile aynı süreci götürmede belli zorlukları var. Zira Arap halklarında islami motiflerle de olsa geçmişten bugüne anti-emperyalist bir birikim var. İsrail'le açıkça yanyana gelme konusunda Arap devletlerinin güçlükleri var. Yanyana gelmeye eğilimli olanlar dahi bunu belli ölçülerde yapıyorlar. Zira kendi halklarının tepki ve öfkesinden korkuyorlar.

Görüldüğü kadarıyla ABD Ortadoğu'da kendi planlarını rahatlıkla uygulayabilecek bir üçüncü sağlam ayak peşinde. Bu da kendi denetiminde kurulacak bir kukla Kürt devletidir. Böyle bir oluşum Irak üzerindeki basıncın daha da genişletilmesinde ABD emperyalizmi tarafından kullanılacaktır. Bu Kürt devletiyle aynı zamanda İran-Kürdistan'ı üzerinde de doğrudan kontrol kurmanın hesapları yapılıyor. Benzer bir durum Suriye-Kürdistan'ı açısından da geçerli. Güney Kürdistan'da böyle bir Kürt devleti oturtulduğu koşullarda, bölgesel düzeyde (dört parçadaki) PKK'yi boğmaya da yönelinecektir.

i:

rine değerlendirmeler/5

ine değerlendirmeler

(Devam...)

Bunlar önümüzdeki dönemde yakından izlememiz, politik pratik-sonuçlar ve görevler çıkarmanız gereken gelişmeler.

Semih: Bölgesel gelişmelere yakın ilgi konusuna değineceğim. Şu anda biz Irak'taki, Suriye'deki gelişmeleri yakından biliyoruz ve takip ediyoruz. Bunun arkasında, Kürt hareketinin süreçlerine duyulan ilgi var. PKK'nin oradaki Kürt hareketleriyle ilişkiye girmesi, oradaki dinamiklerin bizdeki Kürt hareketiyle yakın ilişkisi vb., bizde somut bir ilginin oluşmasını sağlıyor.

Aslında yönelmemiz, ilgi göstermemiz gereken başka alanlar da var. Ama biz bunları bir parça ihmal ediyoruz. Örneğin Balkanlar böyle bir alan. Oysa burada da ciddi bir potansiyel var. Mesela bir milyondan fazla Bulgar göçmeni var bugün Türkiye'de ve bunlar oradaki yakınlarının sorunlarına ilgi duyuyorlar. Yine Yugoslav göçmenleri var, ordaki sorunlara ilgi duyuyorlar, sürekli ilişkileri var. Türkiye ile Bulgaristan, Yugoslavya vb. ülkeler arasında sürekli bir trafik var. Ama biz oraya yönelik yeterli bir bilgiye sahip değiliz. Bu alanları daha çok MHP, Refah gibi faşist ve gerici partiler kullanıyorlar. Bu tür sorunlara ilgisizlik sol harekette de bir parça gelenekleşmiş durumda.

Tuna: Bu alan bizim sınıf çalışmamız açısından da önem taşıyor. Örneğin Bulgaristan'dan gelen göçmenler sosyalizmi belli ölçülerde tanıyorlar, birlikte hareket etme vb. özellikler taşıyorlar. Balkanlar'a ilgi göstermek bu tür bir kitlenin kazanılması için de bir ihtiyaç. Ama ne kadar abartıldığından bağımsız olarak, Jivkov döneminde yaşanan Bulgar şovenizmine karşı tutum almamızın kazanıcı müdahale açısından önemi var. Politik çalışmada bu bütünlüğün, sadece dış politika açısından değil, sınıf çalışmamızda fabrikalardaki Türk ve Bulgar işçiler arası gördüğümüz her bölünme eğilimini gidermek açısından da önemi var.

Temmuz: Sözkonusu göçmen işçilere ilişkin olarak işin bir yanı şu. Cihan yoldaşın değindiği gibi,

tarihi-kültürel yakınlığımızın gerici amaçlarla kullanılmasına karşı, bizim de tersinden, ilerici muhteva taşıyan tarihi-kültürel imkanları devrimci amaçlarla kullanmamız gerekiyor.

Bir de sorunun şöyle bir yanı var. Türkiye kapitalizmi bölgede ulaştığı düzey üzerinden bugün belli bir çekim gücüne sahip. Türkiye bir taraftan dışarıya işçi veriyor, ama bir taraftan da göçmen işçi alıyor. Kaçak olarak çalışan küçümsenmeyecek sayıda göçmen işçi var. Bölgenin değişik ülkelerinden yoksul insanlar, zor durumda kalmış insanlar, iş bulmak için ya da başka bazı nedenlerle Türkiye'ye geliyorlar. Çok daha sınırlı da olsa Arap ve Afrika ülkelerinden bile gelenler olabiliyor. Mesela İstanbul'da daha çok da küçük atölyelerde kaçak çalışan çok sayıda Romen işçi var. Onbinlerle ifade edilebilecek yabancı kaçak işçiden söz ediliyor. Bulgaristan'dan gelen göçmen işçilerin zaten hangi koşullarda çalıştığı az-çok belli.

Gerek Türkiye'ye yerleşmiş göçmen işçiler, gerekse işçilik için geçici olarak gelmiş olanlar, hem tarihsel-kültürel yakınlık çerçevesinde, hem işçi sınıfının mücadelesi açısından, hem de bunun üzerinden Türkiye'yi çevreleyen bölgeye karşı yapabileceklerimiz açısından bizim için bir imkan olabilmelidir.

Genel planda söylenenlere ekleyeceğim temel noktalardan biri şu: Bu aslında dün konuştuğumuz tabloyla da ilişkili. Dünya kapitalizminin bir çöküntüye, genel bir yıkıma doğru gittiği bir evredeyiz. Emperyalistler arası çelişkinin giderek derinleşeceği bir süreçtir bu. Türkiye, bölgesinde ABD emperyalizminin doğrudan taşeronu olarak davranıyor, kendi çıkarlarını burada görüyor, burada buluyor. Emperyalistler arasında çıkar çatışmaları derinleştiği, ekonomik alandan politik ve askeri alanlara yayıldığı ölçüde, bunun kendisini öncelikli olarak ortaya koyuşu, emperyalistlerin kendi iç kavgılarından önce, muhtemel bölgesel çatışmalar ve savaşlar biçiminde olacaktır. Türkiye'nin, Kürt sorunu vesilesiyle veya başka nedenlerle Suriye veya bölgedeki başka ülkelerle yaşayacağı gerici çatışmaların ötesinde,

emperyalistler arası çelişki keskinleştiği ölçüde, Türkiye'nin şu veya bu nedenle, Ortadoğu'da, Kafkaslar'da ya da Balkanlar'da çatışmaların içine çekilmesinin, doğrudan dünya kapitalizminin içine girdiği süreç açısından bir mantığı var.

Bu açıdan bakıldığında, devrimimiz, bir yönüyle iç savaşın dış savaşa dönüşmesi anlamına gelecekse, aslında bir yönüyle de devrim öncesi Rusya'sında olduğu gibi, emperyalist yayılmacı amaçlarla girilmiş bir dış

savaşın bir iç savaşa çevrilmesi gibi bir yön de taşıyabilecektir. Önümüzdeki sürecin temelde böyle bir eğilimi var.

Bu çerçevede, kongre öncesi süreçte tartıştığımız ve kongre gündemine aldığımız ordu içinde çalışma perspektifinin özel ve ilkesel önemi ortaya çıkıyor. Sadece Kürt sorunu çerçevesindeki görevlerimiz açısından değil, bir bütün olarak Türkiye devriminin stratejik önemi ve gerekleri açısından da çok temel ve ilkesel bir sorun bu. İçine girdiğimiz evrede Türk devletin yönelimleri, emperyalistler arası çelişkiler açısından bu böyle. Bunun altını önemle çizmek, sorunu bu boyutuyla işlemek durumundayız. Devrimci hareket Kürt özgürlük mücadelesinin peşine başka biçimlerde de takıldı. Kürt sorununun ötesinde, Türkiye'deki sınıf mücadeleleri alanında bunun bir karşılığı var.

Ekleyeceğim bir başka nokta daha var. Burjuva düzende, üstün görülen uluslara karşı bir aşağılık kompleksi taşınırken, geri halklara karşı da bir aşağılamayla yaklaşılır. Bu Türkiye'de en somut olarak Arap halkının aşağılanması biçiminde oluyor. Bu tutum Suriye krizi üzerinden çok daha değişik biçimlerde işleniyor. Kaderimizi şu kötü Araplarla mı, adam olmaz Araplarla mı birleştireceğiz, yoksa işte uygar İsrail var, ABD vb. var, deniliyor gerici tarafından. Arapların, kardeş halkların aşağılanması burjuvazi için çok temel bir çizgidir. Bu durum, halkların kardeşliğinin ötesinde, mücadele ve kurtuluş ortaklığı çerçevesinde bizim için sınıf mücadelesinde önemli bir görev alanına işaret ediyor. Arap yoldaşların bile hassasiyet gösterdiği temel önemde bir sorun zira. Mesela bir meseleden bahsederken, "arap saçına dönmüş" diye bir deyim kullanıyorsunuz; Arap kökenli yoldaşlar, burada Araplar aşağılanıyorlar mı diye düşünüyor, tedirgin oluyorlar. Çünkü Arapların aşağılanması Türkiye'nin genel atmosferinde var.

Dolayısıyla, iç sınıf mücadelesindeki görevlerimizden ayrı olarak, dışımızdaki halklara karşı da bir görev alanı ortaya çıkıyor. Biz kaderimizi Arap halklarıyla, Balkan halklarıyla, Kafkas halklarıyla birleştireceksek, hassasiyet göstermemiz gereken bir alandır bu.

Bir de Tuna yoldaşın değindiği, Ortadoğu'daki dinsel akımların ne ifade ettiğine ilişkin tartışma var. Biz, Latin Amerika'da, belki belli ölçülerde Güney Kore'de, kilisenin veya kurtuluş teolojisini savunan, doğrudan Marks'ı referans alan, belli bir ilerici eğilimi olan dinsel akımların olabildiğini biliyoruz. Ortadoğu'daki akımlar hiçbir biçimde böyle değil. İran devriminde devrimcilerin neyle karşı karşıya kaldıkları, bunun ne anlam taşıdığı yeterince açık. Bunların sosyal devrime karşı aldıkları tutumla emperyalizme karşı aldıkları tutumun farklılık taşıdığı yerlerde, gerçekten bizim taktik bağlaşıklarımız

Eğer Türkiye'de sınıf eksenli kuvvetli bir devrimci hareket gelişirse, bu gelişme, Ortadoğu'da modern kimlikli, sosyalist düşünceye eğilimli akımların gelişmesi için de uygun bir atmosfer oluşturacaktır. Ben inanıyorum ki, İran, Afganistan, Pakistan ve Cezayir gibi ülkelerde yaşanan olaylar, islami rejimleri ve islami akımları yıpratacaktır. İslami akım çok geçmeden bir geriye düşüş yaşayacaktır. Bizim yükselişimiz onun düşüşüyle paralel gerçekleşecektir. Bizim derken, sadece Türkiye'yi kastetmiyorum.

olabilirler mi? Sosyal devrim açısından bakıldığında, Türkiye'de doğrudan bizim düşmanımız olan akımlar bunlar. Bu çok açık ve çok kesin.

Ama muzaffer bir sosyal devrim koşullarında, emperyalizmin saldınısını püskürtme, ayakta kalma, kendine kurulan çemberi kırma sorunlarıyla karşı karşıya kalındığında, taktik olarak belli bazı ittifakların yapılabileceği akımlar. Benim görebildiğim kadarıyla herhangi bir ilerici ittifak taşıyorlar, sosyal devrime her açıdan düşmanlar. Ama herşeye rağmen, emperyalizm karşısında aldıkları tutumlarla yer yer bizim taktik bağlaşıklarımız olabileceklerini düşünüyorum.

Ortadoğu'da devrimci dinamikler ve devrimci imkanlar

Cihan: Özellikle islami motiflere ya da dini ideolojiye dayalı "anti-emperyalist, anti-şovenist akımlar"la ya da siyonizme ve emperyalizme karşı mücadelede eden, ama kuşkusuz anti-emperyalizmleri de çok tartışmalı olan akımlarla taktik ittifak imkanları nelerdir? Tanımı önden böyle yapar, soruyu da bu tanımlar çerçevesinde sorarsanız, elbette böyle bir tartışmaya kategorik olarak karşı çıkmak mümkün olmaz. Oysa bu tümüyle somut bir sorun; bu konuda soyut spekülasyonlara ya da varsayımlara dayalı bir tartışmanın bir anlamı ve yararı yok. Bu sorun somut biçimde karşımıza çıktığı ölçüde ve durumlarda, durup incelenmesi ve değerlendirilmesi söz konusu olan bir sorun.

Ama eğer burada gerçekten stratejik perspektifler, uzun dönemli perspektifler oluşturmaksa mesele, biz başka şeyler de umabiliriz pekala. Kendimize başka stratejik görevler veya hedefler de saptayabiliriz pekala. Nasıl ki Balkan halklarının sorununun çözümü için biz bir "Sosyalist Balkan Federasyonu"nu bir çözüm olarak düşünebiliyorsak, aynı şekilde Ortadoğu için de başka bazı hedefler, olanaklar umabilmeliyiz.

Evet, Ortadoğu'da bugün somut bir durum var, ama bu bugünkü durumdur. Bugün gerçekten bölgede modern devrimci ve sosyalist hareket çok büyük darbe almış durumda. İran'da bir gücü vardı, büyük ölçüde Mollalar tarafından kırıldı ve tasfiye edildi. Irak'taki büyük ölçüde benzer bir akibete uğradı, geline yerde önemli ölçüde Kürt hareketlerinin yedeğine düşmüş durumda. FKÖ bünyesinde marksist eğilimli Filistinli akımlar vardı, Filistin barışının ardından bağımsız bir tutum ve pratik tavır ortaya koyamadılar. Türkiye devrimci hareketi 12 Eylül'le birlikte önemli bir darbe yedi. Oysa önemli bir etki kaynağıydı, '70'li yıllarda. Örneğin, somut olarak biliyorum, İranlı devrimciler üzerinde çok iyi bir etki ve sempati yaratabiliyordu.

Ama eğer bugünden geleceğe ilerleyecek bir devrim süreci üzerinden bakacaklarsak, esas yönelmemiz gerekeni gözetebilmeliyiz. Kaldı ki böyle bir perspektifimiz de var. Örneğin, '90 tarihli Ortadoğu değerlendirmelerimizde, bu perspektif şöyle dile getiriliyor:

"ABD'nin Ortadoğu'daki son girişimleri Arap halkları arasında büyük ve heyecanlı tepkilere yol açmış, kitlelerin anti-emperyalist bilincinde sızgınamalar yaratmıştır. Bu tepkinin bugün için Irak gericiliği, Arap milliyetçiliği ya da çeşitli İslami akımlar tarafından yönlendiriliyor olması, bizi bu son derece önemli olguyu küçümseme noktasına düşürmemelidir. Gerek emperyalizmin Ortadoğu'daki 'yaşamsal çıkartları', gerekse gerici işbirlikçi rejimler için önemli bir tehdit oluşturan bu olgu, emperyalizm ve işbirlikçi rejimler tarafından net olarak algılanmakta, onlar için önemli bir kaygı ve sıkıntı konusu olmaktadır. Olaylar gösteriyor ki ABD'nin Ortadoğu'daki pervasız girişimlerini bir ölçüde sınırlayan hiç de Saddam'ın savaş makinası değil, ama tam da Arap halklarının bu devrimci kaynaşmasıdır. Aynı hassasiyetin İran halkları arasında da güçlü ve yaygın olduğunu biliyoruz.

"Bu olgu (Körfez krizinin olduğu atmosfer kastediliyor) üzerinde önemle durmalıyız. Dünya devrimci süreçleri açısından önem taşıyan bu olgunun, kuşku yok ki Türkiye devrimi için ayrı bir önemi vardır. Türkiye devriminin gelişme olanakları için olduğu kadar, yarınki muzaffer devrimin emperyalist kuşatma ve müdahaleler karşısında, kendini savunabilmesi bakımından da, İran ve Arap halklarının desteği yaşamsal önemdedir. Öte yandan, omurgasını güçlü bir işçi hareketinin oluşturacağı ve modern sosyalist düşünce ve akımların yönlendiriciliğinde gelişeceği şimdiden hemen hemen kesin olan Türkiye devrimi, Arap ve İran halklarının bugün için gerici milliyetçiler ya da islamcılar tarafından yönlendirilen ama özünde devrimci olan tepkilerinin bilinçli ve devrimci bir muhtevaya kavuşmasında, bölgedeki devrimci akımları ve süreçleri bu bakımdan kuvvetle etkilemede önemli olanaklara da sahiptir.

"Bugün için, Arap halklarının yaşamakta olduğu anti-emperyalist kaynaşmanın yarattığı siyasal olanakları en iyi şekilde kullanabilen Irak gericiliğinin, yarın elindeki savaş makinesini emperyalizmin hizmetinde ve tam da bu kaynaşmaların besleyeceği devrimci gelişmeleri boğmak için kullanacağından da kuşku duyulmamalıdır. Bizzat Irak gericiliğinin kendi dünkü bu doğrultudaki karşı-devrimci misyonu kadar ilerici geçinen Suriye gericiliğinin geçmiş ve bugünkü davranış çizgisi de buna iyi bir örnektir. Dün Lübnan'da karşı-devrimci bir rol oynayan, Filistin halkına karşı Tel Zaatar katliamlarını gerçekleştiren Hafız Esat gericiliği, bugün ise ABD'nin bölgedeki emperyalist girişimlerini onaylamakta ve desteklemekte, onunla politik-askeri işbirliğine girebilmekte, Arap halklarının çıkarlarına açıkça ihanet etmektedir. (Bu o zaman Irak'a yapılan müdahaleye Suriye'nin de tank birlikleri vermesi, güç desteği göndermesine ilişkin bir değerlendirme oluyor.) SİYONİST İsrail olgusunun da etkisiyle Arap BAAS rejimlerinin emperyalizmle zaman zaman belli çelişkileri olmuştur. Sovyetler Birliği'nin etkisi ve desteği sayesinde bu çelişkilerin uzun sürdüğü de görülmüştür. Fakat bölgedeki statükoyu tehdit eden her ciddi devrimci gelişme karşısında BAAS gericiliğinin emperyalizmle çıkar ve davranış birliği içinde hareket ettiği de yine olayların kanıtlandığı bir gerçektir. Bu deneyimi gözönünde bulundurmak, Ortadoğu'daki devrimci süreçlerin geleceği bakımından yaşamsal önemdedir." (Yeni Dünya Düzeni ve Ortadoğu, Eksen Yayıncılık, s.28-29 -Red.)

Uzun bir pasaj oldu, ama burada belirtilen düşünceyi yeniden okumak istiyorum. "Dünya devrimci süreçleri bakımından önem taşıyan bu olgunun (Arap halklarının Batı emperyalizmine karşı hassasiyetinin) kuşku yok ki Türkiye devrimi için ayrı bir önemi vardır. Türkiye devriminin gelişme olanakları için olduğu kadar, yarınki muzaffer devrimin emperyalist kuşatma ve müdahaleler karşısında kendini savunabilmesi bakımından da İran ve Arap halklarının desteği yaşamsal önemdedir. Öte yandan, (en kritik bölümü bu!) omurgasını güçlü bir işçi hareketinin oluşturacağı ve modern sosyalist düşünce ve akımların yönlendiriciliğinde gelişeceği şimdiden hemen hemen kesin olan Türkiye devrimi, Arap ve İran halklarının bugün için gerici milliyetçiler ya da islamcılar tarafından yönlendirilen ama özünde devrimci olan tepkilerinin bilinçli ve devrimci bir muhtevaya kavuşmasında, bölgedeki devrimci akımları ve süreçleri bu bakımdan kuvvetle etkilemede önemli olanaklara da sahiptir."

Buradaki perspektifin çok özel bir önem taşıdığını ve bu perspektifin Eylül '90 yılına ait olduğunu, burada yaptığımız tartışmaya karşılık düşen bazı önemli öğelerin olduğunu şimdi okurken de fark ediyorm. Gerçekten de şimdi burada bu kaynaktan bağımsız olarak yaptığımız tartışmalarla örtüşen bazı

kritik noktalar var.

Okuduğum pasajın vurgusu şudur; eğer Türkiye'de sınıf eksenli kuvvetli bir devrimci hareket gelişirse, bu gelişme, Ortadoğu'da modern kimlikli, sosyalist düşünceye eğilimli akımların gelişmesi için de uygun bir atmosfer oluşturacaktır. Ben inanıyorum ki, İran, Afganistan, Pakistan ve Cezayir gibi, ülkelerde yaşanan olaylar, islami rejimleri ve islami akımları yıpratacaktır. İslami akım çok geçmeden bir geriye düşüş yaşayacaktır. Bizim yükselişimiz onun düşüşüyle paralel gerçekleşecektir. Bizim derken, sadece Türkiye'yi kastetmiyorum. Genelde bölgede yer edinecek modern devrimci akımların, marksist akımların güçlenmesi islami akımların gerilemesi ile üstüste düşecektir. Olayın bir de böyle bir boyutu var. Yani olayı bir de bu perspektifle kavramalıyız.

Halkın Mücahitleri örgütü vardı İran'da, bu aslında islami bir akımdı, ama kendini marksist bir islami akım olarak tanımlıyordu. Bu anti-emperyalist islami akımlar bile kendilerini Marksizm üzerinden ifade etmek ihtiyacı duyabiliyorlardı. Kur'an'da ortaya konulan düşünceyle sosyalizm özleminin bağdaştığını kanıtlamaya çalışıyorlardı. Bu dün bu bölgede Marksizmin gücüne bir göstergeydi, ama bugün bir gerileme yaşadı. Bugün İslami akımlar geniş çapta taban bulabiliyorlar. Ama bu durum değişecektir, buna da inanmak lazım. İslami akım halkların muhalefet ihtiyacına, emperyalizme karşı mücadele potansiyeline yanıt veremediğini çok geçmeden gösterecektir.

Bunun böyle anlaşılması ve stratejik açıdan bakıldığında daha geniş, daha ileri olanakların umulması kaydıyla, şu veya bu ölçüde bir anti-emperyalist muhalefetin taşıyıcısı olabilen belli islami akımlar eğer gerçekten varsa, bunlara bu çerçevede taktik bir esneklik içerisinde yaklaşmak gerektiği düşüncesine prensip olarak karşı çıkılmaz.

Taktik ittifaklar üzerine

Nadir: Genel planda politik esnekliği sahip olmak gerektiği, bunu gerek bölge düzeyinde gerek uluslararası planda hep gözetmek, kalıpcı, şematik, şabloncu olmamak gerektiği yönündeki kaygılara katılıyorum. Vurgulara ilişkin bu çerçevede bir itirazım yok. Ama Tuna yoldaş tarafından somut olarak tanımlanan çerçeve bence son derece yanlış ve son derece kaygan bir zemin döküyor. Söz konusu olan Ulaş yoldaşın da raporunda ismini verdiği üç islamcı örgüttür. Yoldaş bunların değişik amaçlarla bizzat CIA tarafından örgütlendiğini söylüyordu.

Anlayabildiğim kadarıyla Tuna yoldaş şöyle bir çerçeve çizdi: Bunlar böyle devreye sokulmuş olsalar bile, bu toplumlardaki sorunlardan hareketle bu örgütlerin dokusu giderek değişebiliyor. Değiştiği ölçüde bunlar hedeflerinden bağımsız bir yere de gelebiliyorlar. Sözgelimi başlangıçta ilerici bir FKÖ'nün etkisini sınırlamak için devreye konulmuş oluyorlar, ama bir Filistin sorunu olduğu ölçüde de sosyal tabanı zamanla genişliyor ve yapısı değişebiliyor. Buna Türkiye üzerinden Hizbullah ve onun bölünmesini örnek verdi. Dolayısıyla bunlarla, elbette stratejik planda değil ama, bu sosyal gerçekliği gözeterek, taktik planda belli ilişkilerin, hatta ittifakların olabileceğini yadsımamak gerektiğini ifade etti. Hiç değilse ben böyle anladım. Temmuz yoldaş da buna bir ekleme yaptı ve onay vermiş oldu.

Ben bunun son derece yanlış olduğunu düşünüyorum. Buradaki soruna bu akımların kendisi üzerinden bakmamak gerekiyor. Eğer bunlar belli bir davayı istismar ediyor ve bunun üzerinden de ilerici bir toplumsal tabanı kendi peşlerinde sürüklüyorlarsa, bir devrimci partinin burada gözeteceği en önemli şey, Türkiye'de gelişecek toplumsal mücadelenin etkisini buraya da yayararak, onun o gerici önderliğini tecrit etmek olabilir. Politika bu olabilir, bunun ötesinde bir politika olamaz. Taktik planda onunla girilebilecek

herhangi bir ittifak olamaz.

Marksist olmayan, ama anti-emperyalist ilerciler özellikler taşıyan hareketler açısından söylenenlerin bir mantığı var. Ama bunun ötesinde, basbayağı gerici amaçlarla kurulan ve gerici amaçlar doğrultusunda etkinlik gösteren, toplumsal sorunları istismar ederek bir taban bulan hareketlere böyle yaklaşmamız mümkün değil. Bu bir.

İkincisi, bölge devletleri arasında gerici amaçlara dayalı çıkar çatışmaları var. Türk devleti ile komşu devletler arasında da var. Ve kuşkusuz ki, Türkiye'de siyasal iktidar mücadelesi veren bir parti olarak biz, bu çelişki ve çatışmalardan kendi bağımsız platformumuzu korumak koşulu ile mümkün mertebe yararlanmaya çalışırız. Bunun ötesinde zımni ya da açık bir anlaşma temeline dayalı herhangi bir ilişki bizim ilkelerimize tümüyle aykırıdır. Bu derece hassas konularda taktik esneklik adı altında bu denli kolay konuşmaktan kaçınmak lazım. Bu tür muhakemelerin iyi düşünülmemiş gereksiz ve anlamsız bir fikir cinnastığı olduğunu düşünüyorum.

Cihan: Hiçbir gerici burjuva devletle bu türden bir ilişki kurulamaz. Yoldaş bunu kastetmiş olamaz, bunu kastettiğini sanmıyorum.

Nadir: Kastetmese de bu konuda son derece muğlak bir platform ortaya koyuyor, en azından ben böyle anlıyorum. Pozitif açıdan söyleyeceğim şu. Biz bu tip olanakları komşu ülke halklarının ilerciler hareketleri ile birlik ve dayanışma üzerinden, somut bir diyalog üzerinden kullanabiliriz, kullanmalıyız, bunu zorlamalıyız. Bizim politikamız yalnızca bu olabilir.

Temmuz: Ülkesinde devrimci iktidarını kuran bir sınıfın taktik tutumlarından, taktik ittifaklarından neyi anlamamız gerekiyor? Bir kanışıklık varsa, bir ayrılık varsa burada var.

Sovyetler Birliği emperyalistler arasındaki çelişkiden yararlanarak, Almanya'nın Sovyetler Birliği'nde silah üretmesini, böylelikle Alman emperyalizminin silahlanmasını, ama aynı şekilde Sovyet Birliği'nin de silahlanmasını sağlama yoluna gidebilmişti '20'li yıllarda. Burada bir anlaşma var mı, yok mu? Bir anlaşma olmaksızın yapılabilir mi bu?

Nadir: Bu farklı bir durum. Bir proleter iktidarın gösterebileceği bu türden esnek tutumlar üzerinden konuşmuyorum ben.

Temmuz: Benim konuşmam muzaffer bir devrimin emperyalist tecrite alınması durumu üzerinden oldu. Devrim sürecinde böyle bir ittifaka hiçbir biçimde giremeyiz, taktik olarak herhangi bir dinsel akımla ittifak yapamayız.

Anti-emperyalist bilinci geliştirmeliyiz

Sergen: Ben en son dikkat çekilen noktadan başlamak istiyorum. Başından itibaren biz, Türkiye devriminin kendi sınırlarına sığmayacağını, "misaki-milli" sınırlarının ötesine taşacağını hep söyledik, bu vurguyu hep yaptık. Bu özellikle Kürt özgürlük hareketinin yükseldiği dönem sonrası birçok değerlendirmemizde de vurgulandı. Kuşkusuz bunun bir nesnelliği var. Bizim devrimimizi çevreleyen bölge emperyalizm için stratejik öneme sahip olduğu gibi, bizim devrimimiz için de stratejik bir öneme sahiptir. Bölgeyle ilgili tartışmanın bu açıdan da bir anlamı var. Bu tartışma böyle bir çerçeveye de oturuyor.

Biz başından itibaren emperyalizmle kesin bir hesaplaşmanın devrimimiz açısından önemini sık sık vurguluyoruz. Bunu Kürt hareketini uyarmak için de söylüyoruz. Emperyalizmle hesaplaşmadan, onun bir uzantısı olan sermaye iktidarıyla tutarlı bir hesaplaşma yapılamayacağını söylüyoruz.

Devrimimiz için stratejik bir önemi olan

Halkın Mücahitleri örgütü vardı İran'da, bu aslında islami bir akımdı, ama kendini marksist bir islami akım olarak tanımlıyordu. Bu anti-emperyalist islami akımlar bile kendilerini Marksizm üzerinden ifade etmek ihtiyacı duyabiliyorlardı. Kur'an'da ortaya konulan düşünceyle sosyalizm özleminin bağdaştığını kanıtlamaya çalışıyorlardı. Bu dün bu bölgede Marksizmin gücüne bir göstergeydi, ama bugün bir gerileme yaşadı. Bugün İslami akımlar geniş çapta taban bulabiliyorlar. Ama bu durum değişecektir, buna da inanmak lazım. İslami akım halkların muhalefet ihtiyacına, emperyalizme karşı mücadele potansiyeline yanıt veremediğini çok geçmeden gösterecektir.

Ortadoğu'da şu anda tek başına hakimiyet peşinde olan bir emperyalist güç olarak ABD var. ABD'nin burada Türkiye ve İsrail gibi iki müttefiki var. Bir dönemdir ABD-TC-İsrail ittifakına ve bunun saldırgan karakterine, bölge açısından ve devrimimiz açısından taşıdığı anlama ve tehlikeye işaret ediyoruz. Yayınlarımızda da bu sorunu işliyoruz. Parti olarak önümüzdeki dönemde bu sorunun propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetinde çok daha etkin ve sürekli bir biçimde işlenmesi gerekiyor.

ABD-İsrail-TC ittifakına ve bölgeye ilişkin emperyalist planlara sürekli vurmak, en başta devrimimiz açısından gerekli. Yanısıra, Ortadoğu'daki anti-emperyalist, ilerciler, devrimci dinamiklerin yeniden uyarılması, harekete geçirilmesi ve cesaretlendirilmesi açısından önemli. Bunu en fazla Türkiye'deki devrimci gelişme sağlayabilir. Çünkü Türkiye bölgesinde gelişmişlik düzeyi en ileri ülke. Türkiye'deki devrimci gelişmeye proleter ve emekçi kitle hareketi damgasını vuracaktır. Bu açıdan partimize önemli sorumluluklar düşüyor.

Bunun için, Türk ve Kürt emekçileri içerisinde anti-emperyalist bilinci uyarmamız ve geliştirmemiz gerekiyor. Bunu eylemliliklerle de birleştirerek yapmalıyız. Özellikle geçmişte az-çok belirgin bir anti-emperyalist bilince, bir anti-ABD'cilik vardı. '60'larda ve '70'lerde bunun nasıl ortaya konulduğunu biliyoruz. Özellikle '71 devrimci hareketinde bu çok belirgindi. Anti-ABD'cilik '71 devrimci hareketinin karakteristik özelliklerinden biriydi. Bu sadece Türkiye'de değil, genel olarak Ortadoğu'da vardı. Bugün de hala bir biçimde kendisini ifade ediyor. Bizim de ülkemizde anti-emperyalist duyarlılığı geliştirmek gibi temel bir sorumluluğumuz var.

Geçmişte İsrail karşısında Filistin kurtuluş hareketini desteklemek, onunla enternasyonal dayanışma içerisine girmek somut-pratik karşılığı olan bir tutumdur. Filistin'e dönük bir saldırı anında pratik bir tutumla karşılanıyordu. Bunda da büyük bir gerileme oldu. Türkiyeli devrimciler Filistin kamplarına gidiyor, burada İsrail'e karşı savaşıyorlardı. Nitekim İsrail Filistin'de dayanışma içerisinden olan birçok Türkiyeli devrimciyi katletti. Yaşanan süreci biliyoruz. ABD'nin Ortadoğu barış süreci denen emperyalist girişimi hedefine ulaşabildi. Ama Ortadoğu halklarında bu konuda hala duyarlılık var. Türkiye'de de Filistin konusunda yeniden özel bir duyarlılık oluşturmak gerekiyor. Devrimimizin stratejik bir engeli ve amansız bir düşman olan ABD-TC-İsrail mihverini sürekli teşhir etmek, güncel planda bunu özel bir biçimde öne çıkarmak ve sürekli işlemek gerekiyor.

Hem Türkiye'de hem Ortadoğu'da anti-emperyalist ilerciler dinamikleri uyarmakta partimize özel bir rol düşüyor. Bu bölgedeki devrimci partilerle somut ve amaca uygun ilişkiler içerisine girmek için önemli bir yanı. Bölgedeki sosyal mücadeleleri, ilerciler dinamikleri, ülkelerin iç süreçlerini buradaki devrimci

partilerle gireceğimiz somut ilişkiler üzerinden izleyebilmeliyiz. Bu bölgedeki gelişmelere karşı, bu şu an nerede gerçekleştirilebiliyorsa (örneğin yurtdışında gerçekleştirilebilir), eylemli dayanışma içerisine girebilmeliyiz. Ortadoğu'daki devrimci akımların bu konuda bir duyarlılıkları da var. Bunu, şu anki durumlarından, yaşamış olabilecekleri gerilemeden bağımsız olarak söylüyorum. Mesela geçmişte İran partisiyle yaptığımız görüşmeyi hatırlıyorum. Kurduğumuz ilişki onları son derece heyecanlandırmış, partinin genel sekreteri, "yıllardır biz böyle bir şey arıyoruz" diye sevincini belirtmişti. Ama bunun ötesine de bakabilmeliyiz. Geline yerde gerileyen ve zayıflayan bu güçler besbelli ki oradaki dinamikleri ya da kitlelerin tepkilerini kucaklayamıyorlar.

Mevcut potansiyeller başka güçler tarafından değerlendiriliyor. Hatta bazen anti-emperyalizm ya da anti-ABD'cilik adına İran'daki molla rejiminin yedeğine düşüyor. Somut bilgilere ulaşabilirsek, buna müdahale etme imkanımız da olacaktır. Bu ise somut bir yönelim içine girilerek, ilişkiler geliştirerek yapılabilir bir şeydir.

Biraz önce yapılan tartışmaya kendi içinde girmek istemiyorum. Şu kadarını söyleyeyim. Burada adı geçen İslami yapılar hakkında somut bir fikre sahip olmadan bir şey söylenmemesi gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca geçmişte bir İran örneği yaşandı. Anti-emperyalist, anti-ABD'ci bir Humeyni vardı, AEP dahil herkes buna başka şeyler atfetmeye çalıştı. Bir dönem TUDEH Partisi, Fedai Örgütü, hatta Mücahitler vb. yapılar vardı. Bütün örgütler Humeyni'nin anti-emperyalistliğini, ilericiliğini, anti-ABD'ciliğini öne çıkarıyor ve destekliyorlardı. Ama onların nasıl bir akıbetle karşı karşıya kaldıklarına bizzat tanık olduk. Dolayısıyla çok atak davranmamak gerekiyor. Halkların kardeşliği çerçevesinde emperyalizme, bugünkü saldırgan ittifaka karşı mücadelenin bütün potansiyellerine dönük pozitif bir bakış, bir politika sahibi olmak daha farklı bir şeydir.

Ortadoğu'ya dönük emperyalist planlar ve Kürt hareketini bekleyen tehlike

Güney Kürdistan'la ilgili son gelişmelere ve gündemdeki Türkiye-Suriye krizine de kısaca değinmek istiyorum. Son dönemdeki gelişmelerin hiçbirini birbirinden kopuk değil. İsrail, Türkiye ve ABD aynı anda genel bir Ortadoğu hareketine giriştiler. Bu hareketliliği ABD'nin Ortadoğu'ya dönük planları çerçevesinde görmek gerekiyor. Bir takım gelişmeler aynı süreçte ve değişik kollardan cereyan ediyor. ABD'nin Talabani'yi ve Barzani'yi Washington'a çağırıp orada "mutabakat belgesi" imzalattığı günlerde, sömürgeci burjuvazi de Güney Kürdistan'la ilgili bir hareketlilik sürecine girdi. Şemdin Sakık'ın mahkemede söyledikleri, Hatay'da bizzat Kara Kuvvetleri Komutanı'nın yaptığı konuşma, Şükrü Elekdağ'ın yaptığı açıklamalar. Mesut Yılmaz'ın Filistin, Ürdün, İsrail ziyareti sırasında gene Suriye'ye dönük tehditleri ve bu arada yeni bir saldırgan pakt oluşturma girişimleri, Amerika büyükelçiliğinden bazı görevlilerin Irak'taki muhalif güçlerle yeni planlar çerçevesinde görüşmeleri, Ortadoğu barış sürecinin yeniden canlandırılma doğrultusunda ABD'nin Arafat'la görüşmesi -tüm bunlar aynı tarihlerde gerçekleşti ve hiçbir biçimde rastlantı değil. Türk devletinin Suriye'ye girdi-girecek denildiği tarihte, ABD'nin "bu Ortadoğu barış sürecini baltalayabilir, daha sakin olun" sözleri ve İsrail'in ortaya koyduğu tutum, bunlar hep aynı süreçte cereyan ediyor.

Her birinin kendine dönük hesapları var, buna girmeyeceğim. Burada benim açımdan tartışmaya açık

bir yan var. Cihan yoldaş da değindi. Bölgede Suriye'nin emperyalist planlar açısından yarattığı sorunlar var. "Ortadoğu barış süreci"nin bir gereği olara İsrail önce Filistinlilerle barış imzaladı, sonra Ürdün'le. Ardından Suriye'yi de buna dahil edip sorunu kökten çözmeye çalıştılar. Ama bu süreç fazla ilerleyemedi. Şimdi Suriye'yi dizginlemeye çalışıyorlar.

Öte taraftan işin başka bir cephesi var ki, bu Kürt hareketi için büyük bir tehlike. Kürt hareketi eğer "siyasal çözüm" sürecinin kendisini nereye götürdüğünün farkına varıp başka bir çıkış yapamazsa, çok büyük bir kuşatmaya alınmış durumdadır. Bu durumda onun güvenebileceği en son "destek"lerden biri Suriye'dir. Bunu Cihan yoldaş da ifade etti zaten. Bir dönem Filistinli örgütlerin hepsi yine Suriye'deydiler. Habbas'tan, Havetme'den Arafat'a kadar hepsinin en büyük dostları Suriye'ydiler. Fakat Suriye önce bunları çıkarları doğrultusunda kullandı, daha sonra da ortada bıraktı. Filistin hareketini hem içeriden hem dışarıdan kuşattılar. Özellikle İsrail'in saldırısı ve emperyalistlerin kuşatması vardı. Filistin orta sınıfları da bir zamanlar Filistin meclisi, sürgün hükümeti kurmuşlardı. Bu içeriden kuşatmayla '82'deki Şatilla katliamına kadar gelindi ve burada Filistin hareketi askeri olarak da büyük bir darbe yedi. Filistin hareketinin güçleri Ortadoğu'nun çeşitli yerlerine dağıldılar, bir kısmı Ürdün'e sığındı. Sonuçta İsrail Ebu Cihat'ı aldı getirdi ve Filistin hareketinin peşpeşe darbeler yemesinden de yararlanarak Filistin meclisinin inisiyatifini sürekli öne çıkardı. Filistin hareketi böyle bir süreç izleyerek adım adım bugünkü noktaya geldi.

Bugün yine böyle bir tehlike var. Suriye devleti kendi çıkarlarını her zaman kollayacaktır. Gerekteğinde PKK'yi kendi kaderi ile başbaşa bırakabilecek çıkarıcı bir devlettir. Eğer Suriye'nin çıkarlarına olan bir antlaşma gerçekleştirilirse, ki buradaki kuşatma da ister istemez onu buna zorlayacaktır, bu bir kere büyük bir tehlikedir.

İkincisi; "siyasal çözüm" çizgisi üzerinden PKK'nin geldiği noktayı hesap ederek, inisiyatifini ele geçirmeye çalışıyorlar. PKK'yi sürekli izliyorlar. Almanya'nın PKK'ye dönük adım adım hayata geçirdiği politikalar tesadüfi değildir. Bunlar genelde hareketi ehlileştirmek, PKK'yi FKÖ'leştirmek, kuşatıp, yorup, yıpratarak sonuçta Kürt sorununu kontrol altına alabilecek bir noktaya getirmek çabalarıdır.

Üçüncüsü; Kürt hareketi, özellikle Kürdistan parlamentosu üzerinden İtalya'da gerçekleştirilen toplantıyı, elde edilen imkanları bir can simidi gibi görüyor. Oysa bu da büyük bir tehlike aslında. Doğal bir süreç yaşansa, Kürt Parlamentosu türü kurumlaşmalar bu çerçevede gerçekleşse neyse. Ama böyle değil. Bu toplantının gerçekleştirilmesine izin verilmesi yine belli bir amaca dönük. İtalyan devletinin ve o ülkedeki partilerin ne olduğunu biliyoruz. Emperyalist güçlerin herbirinin Ortadoğu'da kendi çıkarları peşinde olduğu yeterince açık. Bu da böyle bir amaca dönüktür. Sürgünde Kürt Parlamentosu'nun gerçekleştirmesinin hemen ardından Öcalan'ın Kürt orta sınıflarına ve Kürt reformizmine dönük çok sert uyarıları oldu. Bu hiç de tesadüfi değildi, büyük bir rahatsızlığı dile getiriyordu. Nitekim Kürt orta sınıfları, "Siz artık durun, biz bu işi çözeriz. Almanya zaten devrede, İtalya da geldi yardıma. İnisiyatif bize bırakın" biçiminde bir çıkış yaptılar. İşte içeriden kuşatma budur.

Kürt hareketi için bir başka tehlike de son Suriye krizi süreci. Türk devletinin ciddi bir tehlike taşıyan Suriye'ye dönük saldırı tehdidinde İsrail fiilen arka

ABD-İsrail-TC ittifakına ve bölgeye ilişkin emperyalist planlara sürekli vurmak, en başta devrimimiz açısından gerekli. Yanı sıra, Ortadoğu'daki anti-emperyalist, ilerici, devrimci dinamiklerin yeniden uyarılması, harekete geçirilmesi ve cesaretlendirilmesi açısından önemli. Bunu en fazla Türkiye'deki devrimci gelişme sağlayabilir. Çünkü Türkiye bölgede gelişmişlik düzeyi en ileri ülke. Türkiye'deki devrimci gelişmeye proleter ve emekçi kitle hareketi damgasını vuracaktır. Bu açıdan partimize önemli sorumluluklar düşüyor. Bunun için, Türk ve Kürt emekçiler içerisinde anti-emperyalist bilinci uyarmamız ve geliştirmemiz gerekiyor. Bunu eylemliliklerle birleştirerek yapmalıyız.

çıkıyor, ama birçok açıdan önemli yardımlar yapıyor. Öte yandan, PKK'nin savaş karargahına saldırılıp ona gerçekten etkili bir darbe vurulması ABD'nin de işine gelir. Dolayısıyla böyle bir saldırının olabileceği düşünülmelidir.

Bizim süreci ve burdaki gelişmeleri çok iyi izlememiz gerekiyor. Kürt hareketinin karşı karşıya olduğu tehlikelere ve "siyasal çözüm" çizgisinin çıkmazına işaret ederek, Kürt hareketini bu konuda uyarmalı, karşı karşıya olduğu saldırılarda onunla politik dayanışma içerisinde olmalıyız. Devrimci bir çizgide yürüdüğü dönemde Kürt hareketinin bizim çok önemli bir müttefikimiz olduğunu söylüyorduk. Kuşkusuz şimdi daha farklı bir noktada. Ama hala silahlı direnme çizgisini sürdürüyor. Tüm eleştirilerimize, uyarılarımıza ve "siyasal çözüm" yönelimini mahkum etmemize rağmen bu dinamiği sahiplenmeliyiz. Filistin hareketinin ehlileştirilip kendi halkına karşı yerel bir polis gücüne çevrilmesi bölge açısından nasıl olumsuz bir gelişme olduysa, Kürt hareketi üzerinden bunun bir diğer ayağının tamamlanması en başta bizim açımızdan son derece olumsuz bir gelişme olacaktır.

Tuna: Bölgedeki gelişmeler içerisinde Filistin barış sürecine kısaca değinmek istiyorum. Bu sorunla ülkemizdeki ulusal sorun arasında, emperyalizmin ulusal akımı siyasal çözüm çizgisine çekme ve bunun üzerinden ehlileştirme girişimleri çerçevesinde belli paralellikler söz konusu. Filistin sorununa, sadece bölgemizdeki bir olgu olması yüzünden değil, bu paralellik yüzünden de ilgi göstermeliyiz. Bugün Batı Şeria ve Gazze üzerinden otonom bir Filistin devleti kurulmuş olsa bile, ekonomik planda bu toplumlar arasında belli bir ilişki var. Filistinliler işçi olarak hergün sınır geçip İsrail topraklarındaki fabrikalarda çalışıyorlar ve akşam yine Filistin'deki evlerine dönüyorlar. Yarın görece özerklikten daha bağımsız bir konuma ilerlese bile, burada güçlü bir ekonomik ilişki temeli var. Filistin halkının işgücü olarak kullanılması İsrail ekonomisi için çok vazgeçilebilir değil.

İsrail İkinci Emperyalist Savaş sırasında bir bakıma masa başında kurulduğu ve kuruluşunun daha ilk aşamasından itibaren Araplara karşı bir savaş yürüttüğü için, Arapların ve Filistinlilerin İsrail sorunundaki temel tezi İsrail devletinin ortadan kalkması. Ulaş yoldaş da dinsel akımların aynı zamanda anti-semit hareketler olduğunu söylüyordu. Oysa sorun Yahudiler'in o topraklardan kovulup başka yerlere sürülmesi değil. Bizim için sorun, Yahudiler'in devleti olarak İsrail devletinin ortadan kalkması, Yahudilerle Filistinlilerin ortaklığı temelinde laik bir devletin kurulması, yani bir federasyondur.

Sürekli savaş halinde olmanın etkisi ne olursa olsun, İsrail toplumu kendi içerisinde sınıflara

bölünmüş bir toplum. Bu emekçi bir kitle hareketinin zeminini anlatıyor. İşte bu zemin Filistinlilerle ortak bir devlet çatısı altında birliğin de temeli. Yayınlarımızda sorunun bu yanını ele almalı, emperyalizmin barışı karşısında Filistinliler için devrimci çözüm nedir, bunu ortaya koyabilmeliyiz.

ABD-İsrail-TC ittifakı ve Suriye krizi

Ulaş: Türkiye-Suriye arasındaki savaş gerilimine kısaca değinmek istiyorum. Bugün Ortadoğu'da ABD'nin uzun vadeli stratejik çıkarlarını garantileyen bir ittifakın kurulduğu açık. Bu geçmişte açıktan İsrail üzerinden yapıyordu, son dönemde Türkiye de dahil oldu. Türkiye'nin İsrail'le ittifaka girmesi, askeri antlaşmaları imzalaması sonucu bu üçlü çete bölgede gelişmelere biçim vermeye çalışıyor. Bu açık. Ama Türkiye'nin

Suriye'ye saldırma girişimi karşısında şu anda ortak bir tutum yok gibi geliyor bana. Türkiye Suriye'ye saldırmak istiyor. Saldırma gücü var mı, bunu başarabilir mi, bu ayrı bir şey. Bugün PKK neden gösteriliyor buna. Ama Türkiye'nin başka kaygıları da var. Türkiye bu üçlü anlaşma çerçevesinde kendisinin yerel bir güç olduğunu kanıtlama ihtiyacı duyuyor. Türk ordusunun sınırdışı operasyonlarda ne kadar yetenekli olduğunu ispatlamaya çalışıyor. Su meselesi de var işin içinde. Suriye ve diğer Arap ülkeleri su meselesini er geç tartışma masasına geçirecek, bunun çözümünü önerecekler. Türkiye Suriye'ye saldırarak bu tür bir girişimi önden bloke etmek niyetinde olabilir. Bu Türkiye cephesinden soruna bakış.

ABD Türkiye'nin Suriye'ye savaş açmasını zamanlama açısından isabetsiz buluyor, bu nedenle ihtiyatlı davranılması gerektiğini hatırlatıyor olabilir. Onun başka hesapları var ve bu hesaplar da Türk devletininkiyle çakışmayabilir. Ama özünde istiyordur. Çünkü ABD yakın döneme kadar Suriye'yi terörist devletler listesine koymuştu. Ama doğrudan Suriye ile hesaplaşmadı, bunun için fırsat doğmadı. ABD'nin öncelikleri vardı; önce İran'dı, sonra Irak devreye girdi. Irak'ın ardından da Suriye'ye sataşmak mümkün olmadı. Zira bu, bölgedeki dengeleri altüst edebilirdi. Biraz Suriye'nin Ortadoğu'daki rolünü sineye çekerek bir politika izledi ABD. Özellikle Lübnan'ın Suriye tarafından ilhak edilmesine sonuçta pek karşı çıkmadı. İhtiyatlı davranması belki bundan kaynaklanıyordu, başka bazı hesapların yanı sıra.

Bir de Türkiye'ye karşı Arap cephesinde gelişecek bir bloklaşmanın başka sonuçlar yaratmasından çekiniyor olabilir. Çünkü Saddam'ın Arap cephesinde böyle bir bloklaşmayı kendi lehine kullanarak ABD'yi zora sokması gibi bir risk var. ABD bu nedenlerle zamanlama açısından ihtiyatlı davranıyor olabilir.

Ama İsrail için mesele daha farklı. Türkiye'nin ittifaka dahil edilmesi İsrail için büyük bir kazanımdır. Yakın döneme kadar İsrail Ortadoğu'da tek başmaydı. İsrail Türkiye'nin Suriye'ye saldırmasını çok istiyor. Böyle bir saldırı objektif olarak onun çıkarlarına denk düşüyor. Türkiye Suriye'ye saldırırsa Arap dünyası Türkiye'ye karşı blok oluşturacaktır. Bu bloklaşma sayesinde İsrail daha rahat nefes alma imkanı bulabilecektir. Arap ülkelerinin pasif de olsa kendi üzerinde oluşturduğu basınçtan kısmen kurtulabilecektir. İsrail Oslo Antlaşması'ndan bu yana Arap ülkeleriyle ekonomik ilişkilerini ciddi biçimde geliştirdi. Netanyahu hükümetinin Filistin sorununun çözümünü çıkmaza sokması sıkıntıları artırsa da, Mısır, Ürdün vb. Arap ülkeleriyle ilişkilerini epeyce geliştirdi. Bugün Türkiye'nin devreye girmesiyle Arap dünyasından gelen basıncın kısmen de olsa Türkiye'ye yönelmesi, İsrail'i rahatlatacaktır.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Devrimci politika ve taktiğin sorunları/2

Nadir: Metnin toplamını çok dikkatli okuyamadım. Ancak önemle üzerinde durmayı gerekli gördüğüm birkaç nokta var. İlki, taktik politikanın özgüleştirilmesi ve yerel çalışmanın örgütlenmesiyle ilgili olanıdır. Genel planda metnin kendisi bu konuda doğru bir çerçeve çiziyor. Ama yer yer hem yanlış anlaşılabilir, hem de gerisinde yanlış bir bakış açısının olabileceğini düşündüğüm belli sorunlar var gibi göründü bana.

Politika yapınız, gücünüzü bulursunuz

Politika yapmak, elbetteki güç meselesi. Ama ben bunu tersinden ifade etmek istiyorum; politika yapınız, gücünüzü bulursunuz. Bu ikisinin diyalektik bağını bizim iyi kurmayı başarmamız gerekiyor. Biz bir politik kuvvet olmak ve toplumda kendi ağırlığımızı ortaya koymak sorununun çözüm adımlarını, ancak mevcut güçlerimiz üzerinden politika pratiğine yönelerek atabiliriz. Mevcut çalışma alanları üzerinden bakıldığında, hiç değilse bugün için, bizim sorunumuz politikayı güce dönüştürmektir. Vurgunun buraya yapılması gerekiyor.

Bizim genelde tutarlı ve sağlam bir bakışımız var ve dönemsel olarak olayları belli bir başarıyla izliyoruz. Sonuçlarını siyasal çalışmanın ihtiyaçları bakımından süzüp bunları yayınlara da yansıtıyoruz. Ama bu mahalli planda kendi güçlerine ya da buluşabileceği güçlere ulaşmadığı ölçüde, kendini bir güç olarak da yeniden ifadelendiremiyor. Temelde bizim sorunumuz bu.

Bu açıdan, bizim politik hattımızın gerçek maddi kuvveti ne bugün sahip olduğumuz güçlerle sınırlıdır, ne de bu güçlerin çevresindeki sınırlı potansiyel imkanlarla. Bizim gerçek ve dolaysız muhatabımız işçi hareketidir. Bizim politikayı ısrar ve belli bir yaratıcılıkla bu alana taşımamız gerekiyor. Eğer meseleye buradan bakacak olursak, belli temel çalışma alanlarında az çok bir güce ve belli kadrolara sahip olmak, kendi politikamızı maddi kuvvetlerine kavuşturabilmenin bir ilk asgari imkanı ve güvencesi sayılabilmelidir. Sizin bir olay karşısında doğru bir tutumunuz olur; bu doğru tutumu yalnızca propaganda etmekle yetinirseniz, bu durumda elbette bunu bir güce dönüştüremezsiniz. Ama bu doğru tutumu, bir tek insan olsanız bile, bir alanda özgüleştirip o temel üzerinde hayata geçirirseniz, kendi güçlerinizi de bulmuş olursunuz.

Şuraya gelmek istiyorum. Metinde; eğer siz bir dizi fabrika ilişkisine ve fabrika hücrelerine sahip olamazsanız, bir bölge politikasına da sahip

Bizzat metaldeki bu son olaylar, sistemli ve sabırlı bir çalışmanın ne kadar olağanüstü bir önem taşıdığını gösteriyor. Sabırla ve ısrarla çalışmakta olduğunuz herhangi bir fabrika yıllarca durgun kalabilir; ama genel bir eylemlilik patlak verdiği zaman da, bu çalışmanın, onun sağladığı imkanların bu genel eylemliliğe nasıl kritik bir müdahale halkası olabileceğini de bizzat metaldeki bu son patlama göstermiştir. Arçelik yıllardır durgundur, ama siz Arçelik'te yıllardır sabırla bir takım mevzileri tutmaya çalışıyorsanız (bununla çalışma ısrarını ve bunun kaçınılmaz olarak sağlayacağı çeşitli olanakları kastediyorum), böyle bir genel eylem anında da bu mevziler çok büyük bir önem kazanmaya başlar.

olamazsınız, şeklinde bir ifade var. Bu ne kadar dikkatli ya da dikkatsiz bir ifade; bunu kendi içinde tartışmıyorum. Ama ben diyorum ki, bizim eğer bir bölgede organımız varsa, doğal olarak onun bir bölge politikası da olur. Bu politikayı kendi bölgesindeki her bir fabrikada ve alanda özgüleştirerek güce dönüştürebilir. Bağlantıyı ben tersine çevirmek gerektiğini düşünüyorum. Bugün bizim asgari bir politik gücümüz vardır. Bugünün koşullarında birikimi ile, yetmişlik düzeyi ile, yetenekleri ile, iyi çalıştırılırsa bizi hızla politik bir güce dönüştürecek, işçi hareketiyle buluşturabilecek anlamlı bir ilk birikimdir bu. Ve bu noktada bütün mesele, politikayı kendi maddi kuvvetlerine ulaştırabilmektir. Biz gücü ancak bu temel üzerinde bulabiliriz.

Tek tek direnişler ardından sürüklenmeyen sistemli ve sabırlı bir çalışma

İkincisi, metinde “mevzi direnişlerin artan önemi” diye bir şey var. Bu mesele açılmadığı için, tam ne kastediliyor bilemiyorum. Bu mevzi direnişler sorununun, “sınıf hareketi ve sınıf çalışması” konulu önceki oturumlarda da belli yanılarıyla tartıştık. Vurguyu böyle “mevzi direnişlerin artan önemi” diye yapmak yerine, bugün işçi hareketindeki her bir kıpırdanmayı genelle yayabilme, ona bir perspektif üzerinden müdahale etmek sorununa kaydırmalıyız, bu bir. İkincisi, böyle kendiliğinden parlayıp sönen mevzi direnişlerin önemini abartmak yerine, belli bir alanda ve sistemli bir siyasal çalışmanın ürünü

eylemlilikler örgütlemek sorunu ön plana çıkarmalıyız. Yöneldiğimiz sektörlerin temel birimlerinde sınıfın devrimci eylemliliğini geliştirmek sorunu ön plana çıkarmalıyız.

3. Genel Konferans'ta mevzi direnişlere müdahale sorunu özel bir tarzda tartışıldı. Bu tartışmalar o günkü sınırlar içerisinde bir hayli anlamlıydı. 3. Konferans'ın hemen sonrasında bir dizi mevzi direniş örgütün müdahalesinin bize yarattığı çok büyük imkanlar da oldu. Bu, hareket alanımızın sınıf eksenine kaymasının önünü açan adımlardan biriydi. Ama şimdi her bir mevzi direniş müdahale önemlidir diyerek, biz kendi planlanmış sistemli çalışmamızdan saparsak, bu aslında, çok yeri dolaşan ama hiçbir birikim yaratmayan, her yerde görünen ama hiçbir yerde olmayan, ya da her yerde adı geçen ama bir yerde de bir politik kuvvet olamayan bir hareket olma riski doğurur. Nitekim sınıf hareketi üzerine ön tartışmalar esnasında, bunun üzerinde genişçe duruldu ve bana göre bu konuda önemli açıklıklar sağlandı.

Bir takım direnişler patlıyor. Biz bu direnişlere şu veya bu düzeyde ilgi gösterebiliriz de gösteremeyebiliriz de. Ben metal sektöründeki son patlamayı işçi hiç de bir mevzi direniş biçiminde ele almıyorum. Tabii ki bu tip durumlar karşısında biz herhangi bir biçimde seyirci ya da edilgen kalamayız. Metaldeki çok farklı bir gelişme, bu çok farklı bir dinamik, bu yılların birikiminin belli vesilelerle dışa vurumudur. Buna etkin, yaygın ve ısrarlı bir müdahale, kaçınmayacağımız bir temel görevdir. Ama bir fabrikada on işçinin işten atılması ya da işte bir sendikal örgütlülük üzerinden patronun karşı saldırıya girişmesi gibi sıkça yaşanan sorunlara dikkat çekmek ve enerjiyi iki de bir buralarda dağıtmak başka bir şeydir. Ben sistemli bir çalışmaya vurguyu yöneltmenin daha önemli olduğunu düşünüyorum...

Cihan: Bizzat metaldeki bu son olaylar, sistemli ve sabırlı bir çalışmanın ne kadar olağanüstü bir önem taşıdığını gösteriyor. Sabırla ve ısrarla çalışmakta olduğunuz herhangi bir fabrika yıllarca durgun kalabilir; ama genel bir eylemlilik patlak verdiği zaman da, bu çalışmanın, onun sağladığı imkanların bu genel eylemliliğe nasıl kritik bir müdahale halkası olabileceğini de bizzat metaldeki bu son patlama göstermiştir. Arçelik yıllardır durgundur, ama siz Arçelik'te yıllardır sabırla bir takım mevzileri tutmaya çalışıyorsanız (bununla çalışma ısrarını ve bunun kaçınılmaz olarak sağlayacağı çeşitli olanakları kastediyorum), böyle bir genel eylem anında da bu mevziler çok büyük

bir önem kazanmaya başlar. Yoldaşın da hatırlattığı gibi, bu nokta üzerinde ön tartışmalar esnasında önemle durulmuş, mevcut çalışma tarzımız bu açıdan eleştirilmişti. Metalde patlak veren son olaylar, bu konuda ne denli haklı olduğumuzu açıkça gösterdi. Adeta anlatmaya çalıştığımız şeylerin pratik bir ifadesi ve doğrulanması oldu.

Nadir: Metinde örneğin enerji iş koluna bir dikkat çekilmiş. Enerji iş kolunu etkilemek ve harekete geçirmek istiyorsan, yıllardır yürüttüğün çalışma üzerinden örneğin Packart'ta, örneğin Arçelik'te, örneğin Tofaş'ta iyi bir yer tut. Buralarda yapacağın çıkışla enerji iş koluna da örnek olursun, siyasal etkinliği de böyle yaratır ve yayarsın. Kendi güçlerimizi mümkün mertebe planlı ve sistemli biçimde çalıştırmayı başarabilmeliyiz. Yarın bir parça genişlediğimiz zaman bir de şu enerji iş koluna yönelelim, bir de gıdaya yönelelim, bir de X'e yönelelim yerine, belli temel fabrikaları kendi içinde tutmaya, orada kökleşmeye ve derinleşmeye bakalım. Gerisini bu temel üzerinde daha kolay örgütleriz.

Bu açıdan, oradaki atıf ne kadar yerine oturuyor, onu tam kestiremiyorum. Ama eğer enerji iş koluna, örneğin belli yerlerde yüklenip sonra da transfer etmek üzerinden, gidip bir de orada çalışmak gibi anlıyorsak, bence bu dağıtan bir çalışma olacak. Yani temel alanları güvencelemekten, çalıştığınız alandaki çalışmayı az çok bir köke kavuşturmadan, yeni alanlara böyle hesapsız bir yaygınlaşma, yalnızca sonuç alamamak değil, çok yerde görünmek ama hiçbir yerde olmamak gibi bir sonuç da yaratır. Bundan kesinlikle kaçınmak gerekiyor. Örneğin yıllardır Renault'un durgun olduğu düşünülür, ama Renault'a yıllardır çalışanlar muhakkak ki bugün onun pratik sonuçlarını da devşiriyorlardır. Ve bunu genel işçi hareketi üzerinden devşiriyorlar, ama Türkiye çapında, ama Bursa çapında...

Ceren: Enerji iş kolu dedin de, bunun üzerine bir hatırlatma yapayım. Metinde, "özellemeye karşı çalışma alanlarımız üzerinden merkezi bir çalışma örgütlenildiği..." deniliyor. Burada enerji iş koluna yönelmek, ya da bu alana güç kaydırmak üzerine herhangi bir şey yok.

Nadir: Bir takım tanımlamalar/ifadeler var, onları tartışmak ne kadar gerekli bilmiyorum, ama gerçekten dikkatsiz tanımlamalar da var.

Küçük-burjuva devrimci çevrelere ilişkin belli vurgular var. Örneğin, her taktik açılımları sağa savruluyor deniyor. Bu çok isabetli bir saptama değil bence, doğru da değil. Bu kadar genelleştirmek gerekmiyor. "Reformculaşmamak için seçime girmekten kaçınıyorlar" vb. deniyor. Oysa bu çok farklı bir şey.

"Kapitalizmi tahlil edemedikleri için de bir takım şeyleri yanlış yapıyorlar" deniliyor. Mesele buradan gelmiyor; onların sosyal konumları ile, sınıfsal kimlikleri ile, bu temel üzerindeki ideolojik perspektifleri ile son derece bağlantılıdır politikadaki yanlışlıkları. Kapitalizmi doğru tahlil edip etmemeleri ile değil, doğrudan ideolojik bakış ve sınıfsal konumları ile bağlantılıdır. Kapitalizmi de zaten bu bakışları üzerinden ve elbette ki yanlış tahlil ediyorlar. Halkçılığın Marksizm iddiasını çok fazla da ciddiye almamak gerekiyor. O, son tahlilde küçük-burjuva ideolojik ve sınıfsal bir kimliktir. Ona ilişkin sorunlara yaklaşırken, temel hareket noktamız bu olmak durumundadır.

Ben toplamında, bu mahalli çalışma çerçevesinde taktik politikanın özgülleştirilmesi ve bu temel üzerinde her türlü aracın (bu arada yayın araçlarının) çok etkin bir tarzda kullanılmasının öne çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Örgüt ve politika bağlantısında var ama, bunu özel bir tarzda işlemek gerekiyor.

Yayınlarımız siyasal yaşamımızın canlı yansıtıcıları, pratik deneyimimizi başarılı bir tarzda merkezileştiren araçlar olabilmelidir. Aynı şekilde, yerelde özgülleştirilen politikalarımızın sonuçlarının yeniden süzülüp yansıtıldığı araçlar olabilmelidir. Ama tabii bütün bunların olabilmemesinin ilk koşulu da, yayın organlarımızın siyasal çalışmamızda gerçek bir yol gösterici işlev görebilmeleridir. Halihazırda bu alanda ciddi zaafılar var. Yoldaşlarımız yayınlarımızı etkili araçlar olarak kullanmıyorlar pratik çalışmalarında. Bu konudaki eleştiriler bence de çok isabetlidir. Bizim bir parti olarak yapacağımız ilk işlerden biri, bu alandaki zaafiyeti bir an önce ortadan kaldırmaktır.

Somut tartışma ve kadroların çok yönlü eğitimi

Semih: Taktik denilince öncelikle isabetli bir güncel durum değerlendirmesi akla geliyor ve önem taşıyor. Politik çalışma yaptığımız bir alana yönelmişizdir ise, her şeyden önce karşımıza o alanın durumunun isabetle değerlendirilmesi sorunu çıkıyor. Bu genel bir çerçevede, merkezi düzeyde güncel politik durumun, daha özel bir alanda ise, o alanın isabetle değerlendirilmesinin önemini ve anlamını gösteriyor. Öncelikle bunların yerli yerine oturtulması gibi bir ihtiyaç var.

Biz bir mevzi direniş üzerinden somut bir taktik politika geliştireceksek eğer, öncelikle sözkonusu mevzi direnişin özellikleri, güçlü ve zayıf yanları, karşıımızdaki güçler, güçlükler, olanaklar vb. üzerinden bütünsel bir değerlendirme tablosu çıkarmak durumundayız. Örneğin 1 Mayıs sürecini ele alalım. Bir taktik politika geliştirdiğimiz farklı bir süreçtir. O çerçevede 1 Mayıs'ın tarihsel süreci ve birikimleri, geline nokta, çeşitli güçlerin tutumları vb. önem taşıyor. Taktik bir yaklaşımın geliştirilebilmesi, kafalarda belli açıklıklar sağlanabilmesi için, aslında böyle örnekler üzerinden bir tartışmanın geliştirilmesi bir ihtiyaç. Yani genel düzeyden taktiğin ne olduğu, konu belli örnekler üzerinden tartışıldığı zaman, daha iyi açılacak, netleşecek ve anlaşılacaktır.

Komisyon metnindeki ifadeler yeterince açık değil. Burada dil ve anlatımdan gelen problemler var. Fakat yanısıra ben birçok kayma olduğunu da düşünüyorum metindeki ifadelerde. Bu nedenle metnin biraz dışına çıkılıp, sorunun daha genel düzeyden, fakat çok somut biçimde tartışılması gerekiyor.

Öncelikle bu özgülleştirme sorununu, bu alandaki zaafiyetin yerel örgütlerden gelen boyutunu tartışalım. Siz bir politika belirlersiniz, bu politikanın mahalli örgütlerde özgülleştirilmesi gibi sorunlarla karşılaşılır. Oradan gelen bir takım sorunlar var kuşkusuz. Mesela kadro sorunları var, bu hep tartışılmalı bir sorun. Ama ben merkezi düzeyde de bir sorun alanı olduğunu düşünüyorum. Yani zorlanma tümüyle kadro sorunları boyutundan gelmiyor.

Biz mesela sınıf komisyonu olarak, sınıf hareketine önderlik boşluğu ve bu dönem sınıf hareketi içinde mevziler kazanmanın önemi ve imkanları üzerine bir tartışma yaptık. Eğer siz sınıf çalışması içinde mevziler kazanmak gibi bir perspektifle hareket edecekseniz, örgütleri, birimleri, bütün kadroları bu çerçevede yönlendirecekseniz, buna özgü bir bakışı yerleştirmek zorundasınız. Ben birkaç yıllık bir süreç üzerinden konuşuyorum; mevziler kazanmak gibi bir yaklaşım, aslında uzun dönem bizim birimlerimizde, kadrolarımızda, kadro adaylarımızda fazlaca yoktu. Sınıf içindeki çalışmayı biz adeta sınıf içinde "gerilla tarzı" bir çalışma gibi gördük. Genel düzeyde, tüm örgüt

düzeyinde ne kadar böyle görülüyordu bilmiyorum. Ama ben, kendi tanık olduğum pek çok örnek üzerinden, böyle bir sürecin yaşandığını gördüm.

İnsanlarımız sınıf çalışması için fabrikaya girecekler ve fabrikada bir direniş patlatacaklar örneğin. Yani böyle bir hedefle hareket edilebiliyor, böyle bir yaklaşım içinde olunabiliyor. "Direniş patlatmak" kuşkusuz ayrı bir konu, sınıf çalışmasının gerekleri çerçevesinde bir ihtiyaçtır da. Ama orada mevziler kazanmak ve bunun bir sonucu olarak, deyim uygunsu bir yan ürünü olarak direnişlerin ortaya çıkması, patlatılmasından farklı bir anlam taşıyor. Benim söylemek istediğim bu. Aslında bu, daha önceki tartışmalarda da eleştirildiği gibi, küçük-burjuva bir çalışma tarzı. Bu tür zaafıların da eleştirisinden hareketle açık ve somut bir politika belirlemek, örgüte bunu deklare etmek, "önümüzdeki dönem için biz sınıf içindeki çalışmada mevziler kazanma diye bir politika belirledik, bu politika çerçevesinde hareket edeceğiz" demek, aslında bir parça kadroları da yönlendiren, belirleyen bir önderlik tutumu olacaktır. Bu durumda kadrolar anlamsız ve aceleci kaygılardan sıyrılacak, artık fabrikalar ve sendikalar içerisinde mevziler kazanma gibi bir hedefe kilitleneceklerdir.

Merkezi politika konusunu başka bir örnek üzerinden genişletmek istiyorum. Bu, sendikalara yaklaşım sorunu... Biz son dönemde kendi alanımızda sendikalara yaklaşım sorunu üzerine belli tartışmalar yaptık. Bunlar kısmen MYO'ya da yansdı. Orada bir ciddi kaygı, bir ihtiyaç vardı. Sendikalara (ve aynı şekilde kitle eylemlerine) yaklaşım konusunda kadrolarımızda bir eksiklik, bir yanlışlık görüyorduk, onu değiştirme ihtiyacı duyuyorduk.

Örneğin insanlarımız sendikalara karşı garip bir ilgisizlik gösteriyorlardı. Tekstil alanında çalışma yapıyorsunuz, bir sürü fabrikada insanların çalışıyor, ama bunlar tekstil sendikasına gitmiyorlar, zorlamıyorlar. Bu, bir parça bilinç ve yönlendirme eksikliğinden geliyor olabilir. Nitekim öyle yanlış bir bilinç oluşmuş ve yerleşmiş ki. Bu sendikalar işbirlikçi, hain sendikalar diye bakılıyor ve bu sözünü ettiğim ilgisizliğin dayanağı oluyor. Bu çerçevede, yakın döneme kadar sendikalara yönelik olarak yapılan vurgularda bu tarafın biraz eksik kaldığını, bu eksiklikten dolayı da insanların sendikalara yönelik politikalar geliştirmek bir yana, onlara girip çalışmaktan bile uzak kaldıklarını düşünüyorum. Ve bu bir zaaf alanı haline geliyor süreç içerisinde. Belki sınıf içerisinde kazandığımız kadrolarda böyle bir sorunla karşılaşılıyor, ama sınıf çalışmasına dışardan yöneltilenlerde bu zaafılar yaşanıyor.

Komisyon metninde vurgu kayması diyebileceğim birçok nokta var. Bunu ayrıca komisyondaki yoldaşlarla da tartışabiliriz.

Politikanın özgülleştirilmesi ve yerel inisiyatif sorunu

Temmuz: Politika yapmanın sorunlarına ve taktiğe ilişkin temel esaslar yeterli açıklıkta ortaya konulduğu için, ben bir parça metin üzerinden ve bu arada metinde eksik gördüğüm bir iki nokta üzerinden konuşacağım.

Metinde eksik olarak gördüğüm ve eklenmesi gerektiğini düşündüğüm şöyle bir temel nokta var: Nasıl merkezi düzeyde belirlenmiş bir taktiğin (genel siyasal durum, sınıfların durumu ve siyasal konumlanışı, bu çerçevede kitle hareketinin gelişim seyri ve mücadele biçimleri vb.) mahalli alanlarda özgülleştirilmesi gerekiyorsa, aynı şekilde tek tek fabrikalar düzeyinde de özgülleştirilmesi sorunu var. Zira, genel durumla bağlı ne olursa olsun,

gündelik çalışma bakımından büyük önem taşıyan daha özel bir alan da var burada. Ayrıca bu alan, sınıf hareketinin özellikle sancılı ve durgun olduğu evrelerde daha bir önem kazanıyor. Taktikle örgüt ve eylem ilişkisini en dolaysız bir biçimde kurabileceğimiz bir alan burası.

Bunu biraz daha özel biçimde ele almak, bu çerçevede, bunun mahalli örgütlerin özel bir sorumluluk alanı olduğuna işaret etmek önemli ve gereklidir. Örneğin siz A bölgesinde, bölgenin toplamını kesen bir taktik açılımı, kitle hareketinin ve ilişkilerinizin bugünkü durumunda, çok kolay yapamayabilirsiniz. Ama iki fabrikada çalışıyorsanız, bu iki fabrikada gerçekten politika yapış tarzınızın da hakkını veriyorsanız, bu hızla o alanda güç olmanızın zemini demektir. Bu, fabrikadaki her somut sorunu ve fırsatı kullanarak politikanızı uygulamak, fabrika kitlesi üzerine sürekli bir etki alanı yaratmak sorunudur.

Bu çerçevede, bu sadece bugünün sorunu da değil. Biz fabrika hücrelerine oturduğumuz ölçüde, bu daha geniş bir ölçekte karşımıza çıkacaktır. Komintern'in 1920'lerdeki tartışmalarına ilişkin belgelerini okuduğumuzda da bunu görüyoruz. Mesela o dönem, Avrupa komünist partilerinin reorganizasyonu çerçevesinde, vurgu yapılan en temel sorun bu. Fabrika çalışması, fabrika hücrelerinin gerçek birer yönetici önderlik organı olarak fabrika kitlesine dönük çalışması, üzerinde durulan en temel sorunların başında geliyor. Bu sorun sade bugünün sorunu olmadığı ölçüde de, kuşkusuz daha özel bir biçimde incelenmelidir.

Biz güç olmak istiyorsak, öncelikle bu alanda atmamız gereken anlamlı adımlar var. Biz, geçmiş sınırlı pratiklerimizde bile, taktikle eylem ilişkisini bir parça kurabildiğimiz yerlerin fabrika düzeyi olduğunu biliyoruz. Bu Beybi'de böyledir, bu TEN'de böyledir, Sertek'te böyledir vb... Hareketin parçalı ve dağınık olduğu ve bizim güç olmanın imkanlarına henüz yeni yeni ulaştığımız bir evrede, bu sorun karşımıza böyle çıktı. Yarın daha başka biçimlerde çıkacak, ama hep karşımıza çıkacak. Bu nedenle onu daha özel biçimde incelemek ve işlemek gerekiyor.

Bu çerçevede, Nadir yoldaşın metne ilişkin söylediğinin tam karşılığı olmadığını düşünüyorum. Metin bence bu bütünlüğü içinde koyuyor sorunu; güç olmadan politika yapamamak, politika yapmadan güç olamamak sorunu... Bence bu açıdan metinde belirgin bir kusur yok. Sorun zaten metni kendi içinde tartışmak değilse, işin şöyle bir yanı var: Bugün fabrikalar zeminine şu veya bu ölçekte ayak basmadan, politikanın özgüleştirilmesinin ve hayata geçirilmesinin imkanları da gerçekten çok sınırlı olabiliyor, oraya yapılan vurgu bu...

Nadir: Metinde şöyle bir ifade var: "Her mahalli alanda bir dizi fabrika ile ciddi politik bağlar olmaksızın ve bunları harekete geçirecek hücreler olmaksızın, bölge taktik hat ve görevleri ya oluşmaz ya da oluşsa bile işlevsiz olur."

Temmuz: Metnin bütünlüğüne bakılırsa, o vurgunun daha değişik bir anlamı olduğu görülür. Eğer bizim politikalarımızın özgüleştirilmesi sorunu, yetenekli, kavrayışlı, aydın yoldaşların bir politikayı belli bir alanda kendi belli üstünlükleriyle özgüleştirmeleri değilse, bu konuda yaratıcı inisiyatif zorunlu olarak tabandan gelir. İnisiyatif nasıl tabandan gelir? Sizin Renault'da bir parça oranın nabzını tutabilecek ilişkileriniz varsa, kuşkusuz buradan "bizim fabrikada şöyle bir kaynaşma oluyor" denilmeden de politika oluşturabilirsiniz, örneğin metal TİS sürecine ilişkin olarak. Ama tabandan gelebilecek böyle bir somut bilgi ve basıncın apayrı bir anlamı, önemi ve işlevi olacaktır. Bizde inisiyatifin neden

ve nereden aksadığına ve kalıcı çözümün nerede olduğuna vurgu açısından, ben metindeki formülasyonun bir işlevi olduğunu düşünüyorum. Bizde inisiyatif geliyecekse, yetenekli kadrolardan oluşan bölge örgütleri yarattığımız ölçüde değil, fakat fabrika hücrelerine veya anlamlı fabrika ilişkilerine şu veya bu düzeyde oturduğumuz ölçüde olacak bu.

3. Genel Konferans metinlerimizde var; sorun ilkesel ve sağlam bir bakış, bunun ışığında döneme ve duruma ilişkin doğru bir değerlendirme ve görevler belirleme sorunuysa, bizde bu açıdan herhangi bir sorun yok. Geçen tartışmalarımızın birinde de altı çizildi; Susurluk'un hemen ardından, bizim merkezi yayınlarımızda, ortaya çıkan durumun özlü ama çok yönlü bir değerlendirilmesi anında yapıldı. Bir dizi soruna daha baştan açıklık getirildi ve bu dönemin görevleriyle birleştirildi. Ama bu değerlendirmeleri, bununla bağlantılı olarak saptanmış görevleri alıp özgüleştirmek ve hayata geçirmek, sorunumuzun en temel yanı idi, sonuça yapılamayan da bu oldu.

Kalıcı ve güçlü bir devrimci parti yaşamı kurmak açısından, mahalli inisiyatif ve fabrika düzeyinde inisiyatif, sorunun gerçekten en temel yanı. Merkezi düzeyde dönemin doğru ve isabetli taktik bir çözümlemesi olduğu ölçüde, inisiyatif ve sorumluluk buraya düşüyor. Bunu alıp özgüleştirmek sorunu, muhakkak ki kadroların ideolojik-politik eğitimiyle ilgili bir yan, yanısıra başka yanlar da içeriyor. Ama işin esasında, bizim bir yerlerin nabzını tutar hale gelebilmek için, mahalli örgütleri fabrikalardan işçilerle, şu veya bu eksikliklerine rağmen, muhakkak beslemememiz gerekir.

Şöyle söyleyeyim: Kadrolaşmanın sorunlarında biz neyi vurguluyoruz? İşçi sınıfı tabanına oturduğumuz ölçüde demokrasi ve disiplin, hak ve görevler vb. sorunlar ilişkisi doğru ve kalıcı biçimde çözülecektir diyoruz. Aynı şey inisiyatif, yaratıcı bir mahalli çalışma vb. açısından da geçerli. Bugün bizim için en yakıcı olan bu sorun açısından da bunu böyle düşünebilmeliyiz. Fabrikalara asgari ölçüde adımımızı basabilmek, bunun imkanlarını kullanabilmek, bu açıdan da çok çok önemli. Ben metindeki vurguyu böyle anladığım ölçüde, bunun, bizim politika yapmamızın sorunları açısından anlamlı bir vurgu olduğunu düşünüyorum.

Mahalli düzeyde (ve fabrika hücreleri kurabiliyorsak, fabrika düzeyinde) inisiyatifin, iktidara yürüyecek devrimci bir parti yaşamı açısından (hele de bir polis rejimi altında faaliyet yürüten, merkezi yapısı, ilişkileri şu veya bu ölçüde kopabilecek bir partiye bu) belirleyici önemi yeterince açıktır. Bunun üzerinden atlamamak kaydıyla, ben, geldiğimiz aşamada, merkezi düzeyde taktik politika anlamında, yeni bir ihtiyaç ve görev alanımızın olduğunu düşünüyorum. Bu eğer, mahalli önderlik ve inisiyatifi, fabrika düzeyinde önderlik ve inisiyatifi örtmeyecek tarzda ifade edilirse -ki metin bunu bir biçimde işlemeye çalışmış-, bence bunları zayıflatan değil, bunlarla bütünleşen birşey olabilir.

Mesela A bölgesinde Birleşik Metal'in şube genel kurulu oluyor. Şube genel kurulu vesilesiyle siz, ESK'da DISK ağlarının yaptığı sınıf işbirliğini teşhir etme, buna karşı bir önerge verme, bunu belki o şube genel kurulunda kabul ettirme, burdan hareketle gerçekten politik bir odak olarak ortaya çıkma imkanına sahipsiniz. Bu imkanlar, İstanbul'un altındaki A bölgesinde, ardından B bölgesinde ortaya çıkabiliyor. Bunlara sözkonusu bölge organlarının (mahalli inisiyatiflerin) göstereceği refleks, elbette organların düzeyi ile bağlantılı bir sorun. Ama A bölgesinde, B

bölgesinde böyle bir gelişmenin ardından, İstanbul İK'nın dönüp, "İstanbul'da Birleşik Metal'in genel kurulları yapılıyorsa ve ikisinde böyle olduysa, diğer beşinde de benzer şeyler pekala olabilir; biz dönüp toplam bir politika oluşturalım, harekete geçmeyen bölgelerimizi de harekete geçirmeye çalışalım" demek gibi bir sorumluluk gösterebilmeli. Bu İst. İK'nın sorumluluğudur. Aynı şey, Susurluk'a, döneme vb. ilişkin politikalar için de geçerlidir. Ama Birleşik Metal'in genel kurul sürecine ilişkin, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana vb. gibi, bizim toplam çalışma alanlarımızdan bunun ilk verileri asgari ölçüde geliyorsa, bunlardan hareketle ülke düzeyinde Birleşik Metal'in genel kuruluna dönük bir politika belirlemek, belli araçları tanımlamaya girişmek -bu da bir görev alanı ve elbette bir merkezi önderlik sorumluluğu. Bölgelerdeki ve birimlerdeki gelişmelerin ilk verilerinin merkeze sürekli ve gecikmeksizin akması tabii ki burda temel bir sorun. Yani böyle bir merkezi konumlanışa ve işleyişe ulaşabilmek, bizim o ademi merkeziyetçilik dediğimiz sorumluluğun ve sürecin, tabandan merkeze sürekli ve yeterli bilgi akışı dediğimiz sürecin sağlıklı bir biçimde işlemesinden ayrı düşünülebiyecek bir sorun değil. Bu aksarsa, merkezi önderlik de sorumluluklarının gereğini yerine getirmekte doğaldır ki zorlanacaktır.

Biz bu alana vurgu yaparken mahalli inisiyatifi köreltir miyiz? Sanmıyorum. Kaldı ki, ikisine birden vurgu yaparsak, böyle bir sorun hiç çıkmaz. Önümüzdeki süreçte, güçlerimizin biriktiği yer ve imkanlarımız açısından bakıldığında, bizim, hem altında bölgeler olan iller düzeyinde, hem de daha merkezi düzeyde, bu tarz bir merkezi taktik-politika oluşturmaya (bu kampanyalar biçiminde olabilir ya da yeni bir gelişme üzerine bir politika belirlemek, bunu merkezi tarzda, ülke düzeyinde hayata geçirmeye çalışmak biçiminde olabilir) ihtiyacımız var. Ülkede medyanın, siyasi iktidarın fazlasıyla merkezi hareket ettiği bir dönemden geçiyoruz. Önümüzdeki süreç açısından parti eğer politik bir odak olarak ortaya çıkacaksa, böyle bir görev alanımız da var. Bu tabii mahalli inisiyatifi köreltmeyecek bir biçimde ele alınmalı.

Mevzi direnişlere ilişkin sorunu daha önce ayrıntılı olarak tartıştığımız için esasta bir sorun olmaması gerektiğini düşünüyorum. Cihan yoldaşın da belirttiği gibi, zaten metal işçilerinin eylemlilikleri de, bizim haftalar öncesinden yaptığımız bu tartışmaları neredeyse olduğu gibi doğruladı. Bu nedenle bu konuda bir sorun yok, olmamalı.

Ben metinde enerji iş kolu vb. üzerine ifade edilenin, oraya güç göndermekten ziyade, ülke düzeyinde böyle bir gelişme varsa, onu varolan çalışma alanlarımıza taşımak, yani politikanın sorunları anlamında bir vurgu olduğunu düşünüyorum. Bunun bir karşılığı da var. Siz bunu böyle gündeminize çekmeden, Türk-İş'in özelleştirmeye karşı mitingine de hakkıyla hazırlanamıyorsunuz. O zaman fırsatları kaçıırıyorsunuz ve politik bir odak olamıyorsunuz. Militan işçi eylemliklerinin ortaya çıktığı Soma vb. yerler oluyor, ya da esnek üretim saldırısına karşı Makina Kalıp direnişi oluyor. Bunların gündeme getirdiği ve güncelleştirdiği sorunları kendi çalışma alanlarımızda işlemesini bilebilmeliyiz. Makina Kalıp tekil bir mevzi direniş değil ki. Bizim ön tartışmalar esnasında, "mevzi direniş var, mevzi direniş var" diye önemine işaret ettiğimiz türden mevzi direnişlerden biri bu. Siz bunu bütün çalışmanızda bir yere oturup bununla sağlıklı bir ilişki kurmadınız mı, çalışmanızda bunu işlemediniz mi, daha sonraki süreçlerde merkezi

politika yapma imkanlarından da mahrum kalıyorsunuz. Metinde vurgu buna yapılıyor, yoksa mevzi direnişlere güç aktarmaya ya da peşinden koşturmaya değil. Bu çerçevede, politika yapmanın sorunları açısından bu vurgunun, yine işlevli olduğunu düşünüyorum.

Semih yoldaşın merkezi düzeyde eksik dediği nokta, bu açıdan aslında merkezi bir eksiklik değil, yerelerde çalışmanın sorunlarının ve bilgisinin merkezileşmesi alanındaki sorun ve zaafardan, doğallığında kaynaklanan bir eksiklik. Bu tam da bizim; "merkezin iktidarsız bırakılması" dediğimiz şeyin, bir biçimde bizim pratiğimizde karşımıza çıkması oluyor. Onu ancak böyle anlayabiliriz, böyle çözebiliriz, önümüzdeki süreçte. Yani merkezi politikalar kendi içinde yetkinleştirme çabasıyla çözülmez, yereldeki ve birimdeki gelişmeler, sorunlar, güçlükler, dencyimler, kısacası her konuda merkeze sağlıklı ve sürekli bir bilgi akışıyla çözülebilir. Sorun böyle bir sorun bana göre.

Çubuk mahalli sorumluluk ve inisiyatife bükülmelidir

Nadir: Merkezi görevler ve mahalli inisiyatif alanına ilişkin ek birşeyler söylemek, bu çerçevede kendi yaptığım vurgulara da açıklık getirmek istiyorum. Bu konuda aslında söz planında değil ama, işin ruhunda belli bir farklılık olduğunu düşündüğüm için de buna ihtiyaç duyuyorum.

Bu tıpkı şuna benziyor: Legal ve yarı-legal siyasal çalışma her düzeyde örgütlenir, bunu herkes biliyor, kabul ediyor. Bu durumda bunun her alanda örgütlenmesi gerekir, değil mi? Oysa pratikte gene de legal ve yarı-legal siyasal çalışmayı bir yerden beklemek gibi belli bir beklenti, sinmiş bir bakış açısı olabiliyor. Böyle olabildiğini düşündüğüm için de söylüyorum. Bir hareketin/partinin önderliğinin taktik plandaki sorumlulukları herhangi bir biçimde tartışma götürmez.

Sözgelimi verilen örnek üzerinden; eğer siz sendikal alanda Birleşik Metal-İş'te anlamlı bir yer tutuyorsanız, kaçınılmaz olarak oraya merkezi bir müdahale de yapmak durumundasınız. Bu sizin önünüze bir görev, bir sorumluluk olarak gelir ve siz bunu yapamadığınız zaman çok temel bir iş aksar. Ama bizim tartıştığımız mesele bu değil. Yani taktik önderlik alanında merkezi önderliğe düşen sorumluluk değil. Bu çerçevede bugün bizim partimizin çok önemli bir güçlük çekeceğini zannetmiyorum. Nihayet biz, hem belli bir teorik kapasitesi, birikimi, önderlik yeteneği, hem de siyasal yaşam içinde güçleri, önderlik kadroları olan bir partiyiz. Yetersizlikler olmayacak mıdır? Olacaktır. Ama bunların çok temelli yetersizlikler olacağını zannetmiyorum. Aksaklıklar bu alanda yaşanmadı. Ya da buradan aksadıysa bile, bu çok büyük ölçüde yine pratikle bağlantısı çerçevesinde aksadı.

Bu nedenle, taktik politika, taktik politikanın özgülleştirilmesi ve bu temel üzerinde mahalli inisiyatife çok özel bir tarzda dikkat çekmek, çubuğu buraya bükme gerektiğini düşünüyorum. Siz Birleşik Metal-İş'e ilişkin çok iyi bir merkezi politika saptayabilirsiniz. Ama Birleşik Metal-İş tabanında çalışan yoldaşlarınız eğer bunu belli bir inisiyatifle, yaratıcılıkla kendi alanlarına taşıyamazlarsa, sonuçta o politika sözde kalır, bir güce dönüşmez.

Ya da Bomanti Tekel örneği vereyim. Sizin özelleştirme saldırısına karşı işçi hareketi içerisinde bir karşı mücadele örgütlenme diye bir sorumluluğunuz var, bir tutum ortaya koymuşsunuz. Ama burada bir hücreye sahip olmadan, bir tek

kadro üzerinden bile o hareketliliği örgütleyebilirsiniz (Bomanti Tekel'de yaşanmış pratik bir süreçten hareketle bunları söylüyorum). Nihayet bu saldırıya tepki duyan işçiler var, bu saldırının toplam mahiyeti konusunda az çok fikri olan öncüler var ve siz mücadelenin örgütlenmesi gerektiğini buradaki işçilere maletmeyi başarırırsanız, hem politikanız hayatta karşılığını bulmuş olur, sizin taktik tutumunuz güçlerine ulaşmış olur; hem de böyle bir süreklilik ve sistemlilik üzerine sizin partinin kitleler nezdinde sinanan, denenen, giderek etrafında birleşilen (işçiler bugün politika temelinde birleşir, ama yarın hareket olarak da birleşir) bir güç haline gelir.

Bir başka örnek vermek istiyorum. Eğer programınız varsa, eğer taktik bir hattınız varsa, eğer merkezi bir önderliğiniz, araçlarınız az çok varsa ve çalışıyorsa, artık burada belirleyici olan mahalli inisiyatiftir, o politikanın özgülleştirilmesidir. Sözgelimi, Türk-Metal bünyesindeki gibi bir patlamanın ortaya çıktığı yerde, örgüte harekete geçebilmesi için merkezi önderliğin hiç de özel bir direktif göndermesi gerekmiyor. Merkezi önderliğin bir refleksi elbette olacak, ama bu gelişmeyi sözgelimi Kars'da duyan bir parti örgütü, bu temel üzerinde ne yapacağını bilen, harekete geçen bir parti örgütü olmak zorunda. Bir parti örgütü böyle olur.

Biz Rusya'da Bolşevik parti şahsında devrimci inisiyatifi, gelişmiş yerel inisiyatifi tartışıyoruz. Ama dönün bakın, bu yerel örgütlerin merkezle ilişkilerinde bazen ayları, yılları bulan kesintiler var, ama buna rağmen faaliyet sürüyor. Çünkü elinde bir program var, taktik hattı var ve kendi düzenli faaliyeti var. Bugün Bolşevik partisine göre çok daha avantajlıyız; 15 günlük MYO çıkıyor, haftalık PYO çıkıyor vb. Dönüp bakalım, gerçekten bu Iskra ne kadar dağıtılmış Rusya'da, yerel örgütlerin eline ne kadarı geçebilmiş? Ama bunun olmadığı bir yerde habire mahalli araçlar (bildirisi, bültenidir, popüler propaganda broşürüdür, yerel gazetesidir vb.) üretiliyor ve bunlar üzerinden günlük politika yapılıyor.

Bizim partimizin bugünkü yakıcı ihtiyacı, işte tam da bu! Benim tartıştığım sorun merkezi önderliğin sorumluluklarını herhangi bir biçimde azaltmıyor, tersine bunu veri sayıyorum. Ama bizim temel sorunumuz, yerel örgütlerin inisiyatifli olabilmesidir, kendi cephesini sağlam tutabilmesidir. Bu, merkezi hiyerarşik yapının ne kadar işleyeceğinden bütünü ile bağımsızdır. Biz bu çerçevede ilişkimiz bir süre kopan bir kenti örnek veriyoruz; düşünün ki bunu henüz partimizin üyesi olmayan insanlar yapıyorlar. Ama aynı şekilde, kuşkusuz daha bilinçli, daha yetkin ve daha gelişmiş tarzda, bütün yerel örgütlerimiz, giderek hücrelerimiz bu aynı şeyi yapabilmelidir. O zaman gerçekten işçi hareketi ile hakkıyla buluşmayı başarabilen bir parti olabileceğiz.

Dolayısıyla, partimizin önündeki en temel sorun, bir yandan taktik politikayı özgülleştirmek, günlük faaliyeti sürekli ve sistemli bir tarzda örgütlemek, bunu başarabilecek inisiyatifli yerel parti örgütlerine sahip olabilmektir.

Ceren: Biz komisyona olarak bu sorunu kendi içimizde de tartıştık. Zaten sonuçta metinde de bu biçimde dile getirildi. Metnin başka bazı yerlerinde bir takım ifade kaymaları olabilir de, burada asıl vurgu senin işaret ettiğin noktaya yapılıyor. Metnin anlatım bozukluklarına, buradan gelen anlam belirsizliklerine fazlaca takılmamak gerekir.

Nadir: Ben metni kendi içinde tartışmıyorum, böyle ifade etmek yanlış olur diyorum. Aslında bu son söylediğimi de Temmuz yoldaşın söylediklerine karşılık olarak söyledim.

(Devam edecek...)

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. **Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm** (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı 300 000 TL.
2. **Modern Revizyonizmin Çöküşü** SB ve D. Avrupa Üzerine (Tük.) ... 650 000 TL.
3. **Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi)** ... 175 000 TL.
4. **Devrimci Harekette Reformist Eğilim (Tük.)** 500 000 TL.
5. **Teori ve Program Sorunları (Tükendi)** 750 000 TL.
6. **Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)** 250 000 TL.
7. **Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi (Tükendi)** 600 000 TL.
8. **Bir Gün Bile Yaşamak (Roman: O. İyiler) (Tükendi)** 1.400 000 TL.
9. **EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar** 550 000 TL.
10. **ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)** 700 000 TL.
11. **ekimler-2** 700 000 TL.
12. **Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)** 350 000 TL.
13. **İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tük.)** 400 000 TL.
14. **EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tük.)** ... 550 000 TL.
15. **Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler** 650 000 TL.
16. **Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler** 850 000 TL.
17. **Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar (Tük.)** 450 000 TL.
18. **Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı (Tükendi)** 550 000 TL.
19. **Gebze Direnişinin Ardından** 175 000 TL.
20. **20 Temmuz Dersleri (Tük.)** 175 000 TL.
21. **Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı (Tük.)** 250 000 TL.
22. **"İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı** 250 000 TL.
23. **EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler** 650 000 TL.
24. **EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)** 750 000 TL.
25. **Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap)** 450 000 TL.
26. **Demokratizmi Savunmanın Sınırları** 200 000 TL.
27. **EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine (Tükendi)** 250 000 TL.
28. **Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler** 650 000 TL.
29. **Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt** 650 000 TL.
30. **Demokrasi ve Devrim Program sorunları üzerine konferanslar** 750 000 TL.
31. **Bağımsızlık ve Devrim Program sorunları üzerine konferanslar** 1 000 000 TL.
32. **Demokrasi, Devrim ve Oportünizm** 1 000 000 TL.
33. **Ulusal Sorun ve Devrim Program sorunları üzerine konferanslar** 1 250 000 TL.

Emperyalist savaş ve NATO zirvesi

Emperyalist koalisyonun Balkanlar'da sözümona birkaç günlüğüne başlattığı savaş birbuçuk aydır devam ediyor. Aradan geçen zaman içerisinde Sırbistan'ın, başlangıçta savaş hedefi olmadığı ilan edilen iktisadi altyapısı, iletişim olanakları, tarihi eserleri vb. tek tek tahrip edildi, ediliyor. Ülkede ne köprü ne de yol bırakıldı. Basın özgürlüğünün kutlandığı günlerde, Sırp televizyon binası imha edilerek çalışanları katledildi. Kosova boşaltıldı, NATO'nun yardımına koştuğu iddia edilen yüzbinlerce insan, yerlerini yurtlarını terk etmek ve yollara dökülmek zorunda kaldılar. Sırbistan'ın komşu ülkeleri ek maddi ve manevi sorunlarla karşı karşıya bırakıldı. Arnavutluk, fiilen ABD ordusu tarafından işgal edildi. Makedonya ve Karadağ üstü açık bir mülteci kampına dönüştürüldü. Macaristan, Bulgaristan, Yunanistan vb Balkan ülkelerinin ekonomileri yara almaya başladı.

Emperyalist koalisyon tarafından seferber edilen tüm olanaklara rağmen, NATO'nun başlangıçta saptadığı hedeflerin hiç birisine ulaşılmamıştır. Belgrad rejimi çökmedi, Miloseviç ve Sırp ordusu NATO pilotlarına teslimiyet bayrağını açmadı. Balkan halkları emperyalist koalisyonun küstahlığına alkış tutmadı, NATO askerlerini kurtarıcı ilan etmedi. Ayrıca dünya kamuoyu da bu saldırıyı desteklemedi ve desteklememeye devam etmektedir. Koalisyon içerisinde yer alan güçlerin sergiledikleri birliğin göstermelik ve zoraki bir birlik olduğu da bu arada üstü örtülemez biçimde açığa çıktı.

Bu savaşın Balkanlar'daki yerel sorunlarla uzaktan yakından bir ilgisi olmadığını, başta Brzezinski olmak üzere emperyalizmin en önde gelen strateji uzmanları dahi itiraf etmektedirler. ABD emperyalizmi açısından amaç, NATO'nun 50. yıl zirvesinin arifesinde, Balkanlar'da bir zafer kazanmak ve 50.yıldönümü zirvesini de bu zaferin bir kutlanma törenine dönüştürmektir.

Bu arada, Kosova Arnavutları ve Belgrad rejimi arasında Rambouillet'de yapılan görüşme ve pazarlıkların çıkmaza sokulmasının gerisinde de ABD'nin tavrı olduğu açığa çıktı. Konferansta hazırlanan uzlaşma metninin şimdi piyasaya sürülen gizli ekleri, ABD'nin Kosova'yı resmen işgal etmeyi dayattığını ve bunun da Belgrad rejimi tarafından kabul edilmediğini gösteriyor. Tam da NATO zirvesinin arifesinde Balkanlar'da ısırmakla kazanılmış bir mutlak zafer, ABD emperyalizminin stratejik projeleri önünde dev bulvarlar açma avantajına sahipti. 12 milyon nüfuslu bir ülkeye karşı harekete geçirilen dev militarist koalisyonun çok kısa sürede, hatta birkaç gün içinde ve tek bir NATO askerinin burnu dahi kanamadan sonuç alması hesaplanıyor ve bekleniyordu. Başka bir ifadeyle, Yugoslavya'nın 19 NATO üyesinin birleşik eylemi karşısında, deyim yerinde ise bir 'lokmalık' canının olacağı düşünülüyordu. Onun için, Körfez Savaşı'nda yaşanan deneyimin kusurlarından arındırılmış bir biçimi Balkanlarda uygulamaya kondu.

Ancak sonuç farklı oldu. Savaş teknolojik üstünlüğün normlarına göre değil de kendi doğal toplumsal-siyasal seyrine göre ilerledi. Saptanan hedef ile elde edilen sonuç arasındaki mesafeye bakılınca, bilanço her bakımdan bir fiyaskodur. Bunu emperyalist koalisyonun en yeminli uşakları dahi itiraf etmek ve kabullenmek zorunda kalıyorlar. Eğer gelişmeler önden yapılan hesapları doğrulasaydı, ABD NATO'ya uluslararası bağlamda hazırladığı dört başı mamur konumu kazandırabilirdi. NATO'ya kazandırılacak yeni konum ve ona atfedilecek yeni misyon üzerinden ABD emperyalizmi, özel de Avrupa'da genelde de dünyada, kendi çıkarları için saptadığı hedeflere çok daha yakınlaşabilirdi. Koalisyon içinde yer alan müttefiklerini yedeğinde tutmakta, kendi politikasını

onlara dayatmakta fazla zorlanmazdı. ABD emperyalizminin bu bağlamdaki stratejik hedeflerinin neler olduğunu, daha önceki değerlendirmelerimizde sık sık orataya koymaya çalışmıştık.

Sonuç farklı oldu. Atılan füzelerin ve bombaların tahribat ölçeği ne olursa olsun, ABD stratejisi Balkanlar'da çuvalladı. Bu çuvallamanın verdiği hırçımlıktan dolayıdır ki operasyonların şiddetini arttırıyorlar, sivilere saldırıyorlar, bölgeye ek güç gönderiyorlar. Sonuç olarak, emperyalizmin Balkanlar'da başlattığı haçlı seferi hızla bir çıkmaza doğru sürüklenmektedir.

Washington'da böyle bir ortamda gerçekleşen NATO zirve toplantısının sonuç bildirisi bunun kanıtıdır. Bildiri gelecekte, NATO'nun yeni işlevinden, ona atfedilmesi öngörülen, planlanan yeni misyonlardan çok, bugünden ve doğal olarak Kosova'dan bahsetmektedir. Esas olan muğlak bırakılmakta, tali olan ise detaylandırılmaktadır. NATO'nun birliği, bütünlüğü ve kararlılığı vurgulanmakta ve Balkanlar'da başlatılan savaşın hedefe ulaşılan kadar sürdürüleceğini belirtilmekte. Emperyalist şeflerin bunu her halükarda söylemeleri gerekiyordu. Zira yapılan fiilen bir savaş zirvesidir. Savaş anında birliği, bütünlüğü ve kararlılığı vurgulamak en sıradan resmi açıklamanın abes'idir.

Zirvenin esas amacı Kosova sorunu değil, 90'lı yılların başlarında Avrupa'da yaşanan değişikliklerin ardından NATO'nun konumunu ve misyonunu yeniden tanımlamaktır. Bu konuda ABD'nin tercihleri somut, önerileri netti. Kısacası, ABD emperyalizmi, "NATO'nun yeni stratejik rolü" başlığı altında, Avrupa'ya yönelik olarak öngördüğü politikasını formüle etmeyi hesaplıyordu. Tek sorun, bunu Avrupalılara dayatmanın ve kabul ettirmenin bir yolunu bulmaktır. Çünkü ABD diplomasisi, 1997 Madrid Zirvesi'nden bu yana hazırlığı ve pazarlığı yapılan NATO'nun yeni stratejik rolü konusundaki görüşlerini, muhataplarına prim vermeden blok halinde kabul ettirmeyi planlamaktaydı. "NATO'nun yeni stratejik rolü" perspektifinin ABD tarafından önerildiği biçimi ile kabulü. Washington zirvesinin doruk noktası olarak düşünülüyordu. Süreç böyle planlanmıştı. Muhtemelen Balkan savaşının takvimi de Pentagon tarafından buna göre saptanmıştı.

NATO'nun yeni stratejik rolünün ne anlama geldiği açıktır. Bunu şöyle özetlemek mümkün: ABD emperyalizminin NATO aracılığı ile Avrupa genelindeki egemenliğini pekiştirmek ve meşrulaştırmak, dahası Avrupa devletlerinin egemenliklerine pratik olarak ABD sınırı koymak! Sorunun içerdigi önemin bu şekildeki özeti, onun pratik olarak ne anlama geldiğini kavramaya yetmektedir. Aneak, yıllardır hazırlığı yapılan ve Madrid Zirvesi'nde resmen gündeme alınan bu konuda kamuoyuna açık ve sorunun önüne tekabül eden bir tartışma ve polemik yaşanmadı. ABD emperyalizmi Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından egemen kılınan rehabetin gölgesinde bunun hazırlığını yaptı.

Aneak NATO'nun Balkanlar'da başlattığı savaş ortamı ve orada çuvallamak üzere olması, savaşın açtığı yaralarla da birleşince, sorun kamuoyunda bir hassasiyet refleksi yarattı. Bu arada NATO içerisinde yer alan emperyalist güçler arasındaki rekabet artmakta ve çelişkiler keskinleşmektedir. Ham hayallerle, savaştan arındırılmış bir yeni dünya düzeni teraneleri ile uyuşturulan kitleler, hiç de 'ceirahi' olmayan bir savaşın Avrupa'nın merkezinde patlak verdiğini göttükçe daha açık biçime görüyorlar. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra sıradan insanlar NATO'yu genellikle işlevsiz kalmış ve bu nedenle de pek zararsız bir kurum olarak görüyorlardı. Balkanlar'daki gelişmeler kamuoyuna bugün yılların

koşullandırmasını silkeleyen, illüzyonları dağıtan çok farklı bir tablo sunmaktadır. ABD Balkanlar'daki yıkımı ve insan trajedisini, stratejik amaçlarına hizmet eden bir kaldıraç olarak kullanmaya yeltendi. Fakat, aynı sorunun neden olduğu hassasiyet ve kitle politizasyonu, madalyonun hesapta olmayan diğer yüzünü oluşturmaktadır.

Örneğin, NATO uçakları Yugoslav televizyon binasını tahrip ederken, aynı koalisyon içinde yer alan ve ülkesi bir saldırı üssüne dönüştürülmüş bulunan İtalyan dışişleri bakanı Lamberto Dini, Washington'daki NATO zirvesi sırasında saldırıyı bir "felaket" olarak tanımlayabilmektedir ABD'nin Balkanlar'daki yedek lastiği konumuna düşürülen Fransız emperyalizmi ise işin içinden nasıl sıyrılacağına sancılarını çekiyor. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün işlevsiz bırakılmasından şikayetçi oluyor. Güvenlik Konseyi'nin onayı alınmadan NATO operasyonlarının başlatılmasına karşı çıkıyor vb. Aynı konu Washington zirvesine NATO'nun yeni konumu tanımlanırken de gündeme geldi. Fransa'nın bu tavrını farklı ölçeklerde de olsa İtalya gibi başka üye ülkeler de paylaşmaktadırlar. Aynı şekilde Fransa, Rusya'nın Balkan sorununda mutlaka taraf sayılmasını ve muhatap muamelesine tabi tutulması gerektiğini talep etmektedir. Özetle Fransa, ABD'nin girdabından sıyrılmak için müttefik aramakta, bu amaçla Rusya'ya sarılmaktadır.

Diğer bir konu ise, Balkanlar'da karaya asker çıkartma sorunudur. Sorun hava saldırısının başlatıldığı 24 Mart gününden bu yana sistematik olarak kamuoyunda tartışılmaktadır. Hazırlıklarının ve hareket planlarının yapıldığı ima edilmektedir. Aşağıdan mı girelim, yoksa yalnızca üç haftadır NATO üyesi olan Macaristan üzerinden mi işe başlayalım türünden oyalayıcı spekülasyonlar sürüp gitmektedir. Ama emperyalist koalisyonun en ileri düzeydeki platformu olan NATO zirvesi bu konuyu tartışmamış, aktüel değil diye geçiştirmek zorunda kalmıştır. Çünkü, koalisyon içinde yer alan bazı devletler koroya ayak uydurmak amacıyla ne kadar savaş çıkırtkanlığı yapıyorlarsa da, gerçekte karaya asker çıkartmaktan yana değildir. Birçok hükümet kendi kamuoyu ile yüzyüze gelmeyi göze alamamakta, sonuçlarına katlanma iradesi gösterememektedir. Zira Avrupa'nın değişik ülkelerinde yaşanan savaş karşıtı gösterilerde sık sık duyulan sözlerden biri de, "Kosova'da ABD çıkarları için ölmeye hayır!" olmaktadır.

Farklı kategorilerde yer alan bu faktörlerin çakışması, Washington zirvesine gölge düşürdü. Zirve önden umulduğu gibi bir zaferi kutlama törenine dönüştürülemedi. Sonuçta ABD'nin sembolik de olsa bir geri adım atmasına sahne oldu. Zira daha başlamadan muzafer sonu ilan edilen savaş uzadıkça uzamakta, kamuoyu baştan çıkarılamamakta, koalisyon içinde yer alan güçler arasındaki anlaşmazlıklar zor bela saklı tutulmaktadır. Böyle olunca, ABD, NATO'nun birlik ve beraberlik içinde olduğunu göstermek, yeni strateji zirvesinin savaş ortamında bir çatlak sesler sirkine dönüşmesini önlemek için uzlaşmak ve böylece görünümü kurtarmak zorunda kaldı.

Fransa'ya Birleşmiş Milletler Örgütü ve Rusya'nın rolü konusunda verilen tavizler sadece onların adlarının zirve sonuç metinlerine serpiştirilmesiyle, önemlerinin vurgulanmasıyla sınırlı kalmaktadır. Ama zirvenin arifesine kadar ABD diplomatlarının Birleşmiş Milletler Örgütü'nü adının anılmasına karşı büyük bir alerji duydukları hesaba katılarak düşünüldüğünde bu bir geri adım sayılmalıdır. Sonuçta Washington Zirvesi'nin çatlakları gizleyen ve görünümü kurtaran bir zirve olduğu gerçeği gizlenemez biçimde ortaya çıkmaktadır.

Emperyalist savaş karşısında iki karşıt tutum

NATO'nun Yugoslavya'ya karşı sürdürdüğü emperyalist saldırıya karşı gösterilen tepkiler ve alınan tavırlar, temelde iki farklı kategoriye ayrılmaktadır.

Balkanlar'da uşak ve satılmış yöneticiler geçidi

İlk kategori, genelde NATO'ya özelde de ABD emperyalizmine uşaklık etmekte birbirleriyle yarışan işbirlikçi bir yönetici sınıfı ortaya çıkarmaktadır. NATO güçleri haftalardır masum Balkan halkları üzerinde bomba yağmurunu sürdürürken, birçok ülke yönetimlerinin gösterdikleri tavır tiksinti vericidir.

Uşaklık yarışını zirveye tırmandıranların başında, ülkelerinin kapılarını sonuna kadar NATO'nun askeri işgaline açan (ki bu işgal kalıcılaşacak gibi görünmektedir) Arnavutluk yöneticileri gelmektedirler. Devlet başkanı Recep Mejdani, ülkenizi NATO güçlerinin konumlanmasına açmakla "vesayet altına alınmaktan korkmuyor musunuz?" sorusunu, aynen şöyle yanıtlamaktadır:

"Hayır. Şu anda acil bir safha yaşandığını düşünüyorum. Gerçekten de enternasyonal güçlerin ve NATO'nun insani varlığı Arnavutluk'ta bir insani felaketi önlemeyi başardı. Üstelik NATO güçlerinin ülkemizdeki varlığı bizim için bir barış, istikrar ve güvenlik faktörüdür".

Bundan birkaç yıl öncesine kadar, Doğu Avrupa ülkelerinin en insancıl, demokrat ve üstelik başarılı yazar kategorisine konan Çeki Cumhuriyet devlet başkanı Vaclav Havel, İtalyan gazetesi *La Repubblica*'da, John Kennedy'nin '60'lardaki "İch bin Berliner" sözünü taklit ederek, "Ben de kendimi Arnavut hissediyorum" başlığı altında yayınladığı bir makalede, emperyalist koalisyonun Balkanlar'a müdahalesini şöyle değerlendirmektedir:

"NATO'nun Kosova'ya müdahalesinde kimsenin tartışma konusu edemeyeceği bir faktörün olduğunu düşünüyorum. Bu faktör askeri saldırıların, atılan bombaların gerisinde herhangi bir maddi çıkarın olmayışdır; mesele tamamen insancıl bir karakterdir."

Bulgaristan'da kitleler gününbirlik savaş karşıtı gösteriler düzenlemekte, kamuoyu araştırmaları halkın ezici çoğunluğunu NATO'ya karşı olduğunu göstermektedir. Buna karşılık yöneticiler "eğer bize biraz mali yardımda bulunulursa hava sahamızı NATO güçlerine açmaya ve her türlü kolaylığı sağlamaya hazırız" türünden bayağı ve uşakça açıklamalar yapmaktadırlar. Sonunda yönetim hava sahasını NATO uçaklarına açtı. Şimdi bu kişiliksiz uşak rejim, IMF'nin verebileceği üç beş kuruş borç karşılığında kendisini daha fazla pazarlamak için can atıyor.

Romanya'da da parlamento, 22 Nisan günü ezici

bir çoğunlukla ülkenin hava sahasının NATO uçaklarına açılmasını onayladı. Dışişleri bakanı Andrei Plesu, Washington zirvesi sırasında "Romanya'nın NATO üyeliği için liste başına konulmasına çok seviniyoruz, ama sabit bir tarihin verilmemiş olmasını da üzücü buluyoruz" diyerek yalakalık yapıyordu.

Savaş karşısında en traji-komik konumda yer alanlar ise kuşkusuz Rus yöneticileridir. Boris Yeltsin, kitlelerin ruh haliyle aynı frekansta bulunmak için, arasıra sert çıkışlar yapmaktadır. Yugoslavya'ya silah yardımı yapılacağını, Rusya'nın her ihtimali gözönünde tuttuğunu, uygulamaya konulması beklenen petrol ambargosuna uymayacağını vb. belirtmektedir. Ama ertesini günü IMF ve Dünya Bankası kredi musluklarını gevşetince, aynı Boris, bu kez Akdeniz'deki Rus savaş gemilerini geri çağıracağını, Rusya'nın Milosevic yüzünden herhangi bir askeri maceraya sürüklenemeyeceğini ilan etmekte sakınca görmüyor.

Bu alanda oluşturulacak bir uşak ve aşağılık yönetimler listesi maalesef fazlasıyla uzun olacaktır. Son sırayı ise, geçtiğimiz günlerde ipe sapa gelmez açıklamalarda bulunan Yugoslavya başbakan yardımcısı Vuk Drasković işgal etmektedir. Drasković'in adı 1998 yılı başlarına kadar sık sık duyulmaktaydı. Bosna-Hersek savaşı sırasında "nerede bir Sırp mezarı varsa orası Sırbistan'dır" diyebilecek kadar şoven bir milliyetçi olan bu Drasković'i, Avrupa'lılar bir ara Sırbistan'ın Vaclav Havel'i ya da Walesa'sı olarak görmek istiyorlardı. Sonunda emperyalist güçler gibi Drasković de Miloseviç'i tercih etti ve bu sayede başbakan yardımcılığına getirildi. Kendi kudreti ile bir türlü bir yerlere gelemeyen Drasković, şimdi de NATO askerlerinin omuzlarında Belgrad'da iktidara gelme hevesine kapılmış görünüyor. Bu nedenle de son kozunu kullanarak kendisini açıktan NATO'ya pazarlamaya, Kosova'ya emperyalist güçlerin yerleştirilmesinden yana olduğunu ilan etmeye başladı. Ancak anında rejimin hismine uğradı ve

mevcut koltuğunu yitirdi.

Halkların anti-emperyalist devrimci tutumu

Savaşa karşı gösterilen tepkilerin ikinci kategorisini ise kitlelerin tavrı oluşturmaktadır. Mülteci sorunu kullanılarak dizginlenmeye çalışılan savaş karşıtı cereyan tüm bu çabalara rağmen güçlenmeye devam ediyor. NATO saldırısının neden olduğu insan trajedisi emperyalist medya tarafından başarıyla kullanılarak, böylece ilk günlerde savaş tali plana düşürülmüştü. Medya halen bunda ısrar ediyor. Başlıca radyo ve televizyon kanallarının ana haber bültenleri, yetim kalmış çocukların, evleri yakılmış yaşlıların, tecavüze uğramış kadınların

abartılı, çoğu durumda düpedüz uydurma hikayeleri ile dolduruluyor. Böylece savaşın yıkıcı ve canice sonuçları tali plana düşürülüyor. Ne var ki bu iğrenç istismarın başarısı uzun ömürlü olmadı. NATO'nun piyasaya sürdüğü toplu mezarlık görüntülerinin bilgisayarla ayarlanmış aldatmacalar olduğu ortaya çıktıktan sonra, bazı haberlerin sunuluşunda 'mış', 'muş' giderek daha çok kullanılmaya başlandı.

Yunanistan'da, Rusya'da, Bulgaristan'da, İtalya'da, Makedonya'da sık sık dev kitle gösterileri düzenlenmekte, NATO'nun saldırısı kınanmaktadır. Bu gösterilerde, "Barbarlığa son, vahşete hayır; Balkanlar NATO'ya mezar olacaktır!" türünden şiarlar haykırılmaktadır. Makedonya'da bulunan NATO birliklerine karşı sık sık bombalı suikastlar düzenlenmektedir.

Kamuoyu araştırmalarının sonuçlarına göre değerlendirildiğinde, kitlelerin savaşa karşı gösterdikleri hassasiyet, pratikte ifade edildiğinden çok daha geniş ve kapsamlıdır. Ne var ki savaş karşıtı güçleri harekete geçirebilecek, sokağa dökebilecek ve örgütlü bir dinamığe dönüştürebilecek bir önderlik olmadığı için, eylemli tepkinin ölçeği de sınırlı kalmaktadır.

Örneğin, İtalya ve Fransa'da, savaşa karşı çıkan bazı partiler aynı zamanda hükümet ortağıdırlar. İtalya'da koalisyon ortağı bir parti, eğer karaya asker çıkarılırsa ve İtalya da buna katılırsa hükümetten çekiliriz diyerek, başbakan d'Alema'yı tehdit etmektedir. Öte yandan aynı partinin düzenlediği savaş karşıtı gösteriye de, savaş yanlısı olan d'Alema'nın partisi destek vererek kitle hareketi ile ilişkisini koparmamaya özen göstermektedir. Bu örnek, samimi kitle tepkisinin samimiyetsiz ellerde nasıl istismar edilip dizginlendiğini de göstermektedir.

NATO'nun hizmetinde tam kapasite çalışan medyanın uyguladığı sistematik sansüre ve çarpıtmaya karşın, Balkan halklarının toptan savaşa karşı olduklarına ve NATO'nun saldırısını mahkum ettiklerine ilişkin bilgiler gizlenmemektedir.

Kara harekatinin açmazları ve kaçış için arayışlar

C. Kaynak

Kızıl Bayrak'ın 53.sayısında, emperyalist koalisyonun Balkan savaşında bir yol ayrımına dayandığını belirttikten sonra, bölgeye ek askeri güç takviyesini şöyle tanımlamıştık:

"Ya ABD kaçışını tezgahlamak için bölgeye ek güç göndermekte ya da karaya asker çıkartma ve uzun süreli bir savaşa, doğrudan işgale katlanmaya karar vermiş bulunmaktadır. Başka göstergelerle birlikte değerlendirildiğinde, birinci ihtimal daha fazla güç kazanıyor. Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Kofi Annan devreye sokulmakta, Rusya'ya pazarlıklarda daha aktif bir rol biçilmekte ve bu genellikle hep Fransız sorumluların ağız ile ifade edilmektedir. Diğer taraftan hakıldığında, ABD'nin bölgeye bu kadar güç yığmasının askeri bir ihtiyaçtan kaynaklanmadığı da açıktır. Adriyatik açıklarındaki savaş uçaklarının sa- ısı binin üzerindedir. Rusya, sembolik tehditleri dışında, savaşa bulaşma yönünde somut bir adım atmış değildir. Yugoslavya'nın savaş potansiyeli de zaten üç haftadır harap edildi. Dolayısıyla, bu ek gövde gösterisinin gerisinde ya kaçış, ya da doğrudan işgal niyetleri yatmaktadır. Savaşın bu hali ile devam etmesi, artık anlamını ve işlevini tüketmek üzeredir."

Aradan geçen birkaç haftalık sürede yaşanan gelişmeler, ön plana çıkardığımız olasılığı doğrulamamış gibi görünüyor. Hava saldırılarının ölçeği sürekli yukarı doğru tırmandırılmakta, sivil kayıpların sayısı artmakta, Miloseviç rejimine karşı tam savaş çağrıları yükselmektedir. Ama tanık olunan bu militarist tırmanışın paralelinde yaşanan ek gelişmeler, gerçekte önem verdiğimiz olasılığı doğrular niteliktedir. Emperyalist koalisyonun bazı politik şeflerinin ve NATO askeri uzmanlarının bugüne kadar yaptıkları açıklamalar, Belgrad rejiminin teslim olmaması durumunda, savaşın hava akınından sonraki aşamasının karaya asker çıkartmak olduğu yönünde idi. Sorun açıkça bu şekilde ifade edilme bile, bu ihtimal savaşın en doğal mantığı olarak kalmaktadır. Eğer NATO tarafından ilan edilen sonuca ulaşılmak isteniyorsa, geriye başka bir seçenek de kalmıyor. NATO koşullarının yerine getirilmesi için emperyalist koalisyonun Kosova'yı işgal etmesinden ve Belgrad rejimini teslim almaktan başka bir seçenek yoktur.

Ancak karaya asker çıkartmak ile uzaktan Belgrad'a füze yağdırmak arasında küçüksenmeyecek bir fark mevcuttur. NATO'nun bölgede seferber ettiği militarist birikim, yer yer insanlara "bunlar güçlüler, her türlü olanaklara sahipler ve her şeyi yapmaya muktedirler" dedirtebilmektedir. Hatta bazı köşe yazarları işi "Ah şu Apaches'lar bir gelseydi de savaş bitseydi!" deme ahmaklığına kadar vardırıyorlar. Nihayet Apaches'lar geldi, kendi kendine düşmeye başladı ve Pentagon'u rezil ettiler. ABD ordusu birbuçuk aylık yoğun savaşta ilk insan kayıplarını tanı da bu kötü ünlü Apaches'lar yüzünden verdi. Güçlünün gövde gösterisi karşısında edinilen bu intiba, isabetliliği tartışılır sonuçlara yolaçmaktadır. Kimse Vietnam'ı ya da Balkanlar'ın yakın tarihini dikkate almamaktadır. Reagan döneminde gerçekleştirilen Panama İşgali ya da Körfez Savaşı örnek gösterilmektedir. Söz konusu olan mekanik bir tekrar değildir. NATO birliklerinin karaya ayak bastıklarında karşışarşıya gelecekleri güç sadece

Sırbistan ordusu değil, ama bu ülkenin bütün bir halkıdır. Bu bağlamda sayısız tarihsel örnek mevcuttur. Bizzat Balkanlar'ın kendisi başta gelen örneklerden birisidir. Sadece Sırp halkı değil, bölge halklarının tümünün NATO saldırısına karşı çıkmakta olduklarının somut göstergeleri mevcuttur.

Dolayısıyla, karaya asker çıkartma durumunda, savaşın kazanacağı seyir iki ordu arasındaki konvansiyonel bir çatışma olmaktan çıkacak ve işgalci güçler ile kitleler arasındaki bir ilişkiye dönüşecektir. Bu ilişkide belirleyici olan sadece bilgisayar donanımlı füze değildir. En ilkel silahın tetiğine basacak parmak da burada söz sahibidir. Balkan halkları bunu yarım asır önce yenilmez sanılan Mussolini ve Hitler ordularına karşı fazlasıyla kanıtladılar. Oysa Nisan 1941'de, İtalyanların, Macarların ve Bulgarların desteklediği 13 bölükten oluşan Hitler ordusu, yalnızca altı gün içinde gerici Yugoslav ordusunu ezip geçmişti. Ama 9 Mayıs 1945 günü teslimiyet bayrağını çeken gücün hangisi olduğu da biliniyor. İşte karaya asker çıkarma sorunu bu aşamadan itibaren çatallaşmakta, NATO uzmanları için berraklığını kaybetmekte ve uzaktan elektronik silah kullanmaya benzememeye başlamaktadır.

Karaya asker çıkarmanın ilk politik koşullarından birisi, emperyalist koalisyonun kendi içinde işgalin sonuçlarına katlanacak ve sorumluluğu paylaşabilecek bir homojenlikte olmasıdır. Oysa böyle bir homojenlik söz konusu değildir. Koalisyonun ağır topları konumunda olan devletlerin yayınladıkları savaş bildirileri kuluçkadan çıkmış gibi birbirlerine benziyorlar. Ama perde arkasındaki söylem bambaşkadır.

Nihai amaçlar açısından da durum böyledir. Farzedelim ki emperyalist koalisyon insan kaybı faktörüne katlandı ve işgal gerçekleşti. Belgrad rejimi devrildi ve Miloseviç teslim alındı. Peki ondan sonra ne yapılacak? Bu soruyu sıradan insanlar değil, ABD Kongresi üyeleri soruyorlar. Yığınla başka çıkmazlar açmak zorunda olacak bu sorunun en ufak bir cevabı yoktur.

Balkanlar'da tarih boyunca bugüne kadar değişik emperyalist güçler kendilerini sınadılar, istisnasız hepsinin akıbetleri birbirine benzedi. NATO için de öyle olacaktır. Pentagon Amerikan silah tekellerinin tüm teknolojik icatlarını seferber etse bile, Balkanları dikensiz bir gül bahçesine dönüştüremeyecektir. Aynı koalisyon içinde yer alan ve ortak savaş bildirgeleri yayınlayan güçler aynı zamanda bölgede kendilerine uşak arama, köşe kapma yarışı içindedirler. Fransız devlet başkanı Jacques Chirac ve başbakan Lionel Jospin ardarda mültecileri ziyaret etme adı altında, Makedonya'ya gittiler. Asıl amaç doğal olarak bu ülkeyi baştan çıkartmak ve yanlarına çekmekti. ABD zaten Arnavutluk'u kendi payına sağlama almış sayıyor. Çelişkiler savaş üzerinden değil de başka alanlarda çok daha açıkça ifade edilmektedirler. Deutsche Telekom'un France Telecom yerine Telekom Italia'yı tercih etmesini ve iki grup arasında yaşanan yakınlaşmayı, Fransız basını manşetten "Alman kallesliği", "ihanet", "döneklik" olarak vermektedir.

Bir diğer koşul ise, emperyalist devletlerin kendi kamuoylarını savaş uğruna seferber edebilmeleri ve cephe gerisini sağlama almaları gereğidir. ABD

yönetimi kendi kamuoyuna, tek kayıp vermeden savaşı kazanıp sonuçlandıracağı sözünü vermişti. Onun için ABD kamuoyu, Panama'yı ve Körfezi de düşünerek, saldırıyı ya destekledi ya da önemli ölçüde kayıtsız kaldı.

Gelinen yerde kara müdahalesi çerçevesinde tam tersi bir olasılığa kamuoyu alıştınlmaya çalışılmaktadır. Emperyalist koalisyon üyesi devletlerde hükümetler kamuoyunu böyle bir olasılığa hazırlamak için hummalı bir çaba içinde oldukları açıktır. Mülteci sorunu bu bağlamda enine boyuna kullanılmakta, istismar edilmektedir. Ama henüz ciddiye alınır bir mesafe kaydedilmemiştir. Üstelik mülteciler için toplanan yardımın birkaç gün aradan sonra mafya tarafında başka mekanlarda satışa çıkartıldığı görülünce, hayırsever seferberliğin dinamiği de kırılmakta, asli konuya dönülmektedir. Kaldı ki salt mülteci sorunu, bunun oluşturduğu "insan trajedisi" istismar edilerek, kamuoyunun savaş için seferber edilmesi de kolay değildir. Zira bu her an ters tepkiye yol açabilecek bir sorundur. En çok savaş yanlısı sayılan ABD kamuoyu Clinton'u artık desteklemiyor. NATO'nun fiyaskosunun faturası yavaş yavaş Clinton'a çıkartılmaya başlandı. Kongre askeri inisiyatiflerde söz sahibi olmayı talep ediyor. Fransa'da başbakan parlamentonun onayını almadan kesinlikle karaya asker çıkartmayız diyor. İtalya da aynı şekilde iki sandalye arasında oturuyor.

Birçok göstergenin kanıtladığı gibi, NATO'nun fiyaskosu artık bir yol ayrımına dayanmış durumda. Dolayısıyla, ya karaya asker çıkartılarak ileri doğru sıçrama ya da ABD'nin onurunu kurtararak geriye çekilme kendisini dayatıyor. Karaya asker çıkartmanın yol açabileceği toplu hezimet riski çok yüksek. Onun için Washington bocalayıp duruyor, ne yapacağını bilemez bir durumda. Son diplomatik temaslar, Almanya'da toplanan G-8 zirvesinin yayınladığı anlaşma taslağı, İtalya üzerinden ve Miloseviç'in onayı ile İbrahim Rugova'nın Avrupa'ya getirilmesi, Viktor Çernomirdin ve Kofi Annan'ın misyonları, bunların her birisi bir arayışın göstergesidir.

ABD arasına bu inisiyatiflere aldırış etmiyor gibi görünüyor, askeri seçeneğe öncelik tanıdığını ilan ediyor. Ama ABD temsilcisi Talbott da bu temaslarda aktif bir rol oynamakta, ABD için onurlu bir çıkış kapısı aramaktadır. ABD'nin bu inisiyatiflerden birine hemen ve açıktan sarılmasının anlamı çok farklı olacaktır. Zira bu fiyaskoyu kabullendiği anlamına gelecektir. Onun için hem nala hem miha vurarak ortam hazırlığı içindedir. Şeytanlaştırdığı Miloseviç'le uzlaşma koşullarını hazırlıyor.

Ne de olsa ABD Balkanlar'dan eli boş dönmüş olmayacaktır. ABD emperyalizmi Balkanlar'ın bir köşesine fiilen yerleşti. Arnavutluk artık dört dörtlük bir Pentagon üssüne dönüştürüldü. Ayrıca, ne söylediğini çok iyi bilen biri olan Bosna'daki FOPRONU birliklerinin eski komutanı İngiliz generali Michael Ross, özette "bu aşamadan itibaren yapılacak tek şey çekilip işin içinde sıyrılmaktır" diyor. Bu koşullarda bölgeye yapılan ek sevkıyatın, ek gövde gösterilerinin, dozu arttırılan tehditlerin, medyanın haftalardır diline doladığı Apaches politikasının arkasında, güçlü bir konumda pazarlık masasına oturmak ve Arnavutluk'un fiili işgalini gölgelemek ve kalıcılaştırmak yatmaktadır.

Emperyalist savaş üzerine: Üç çeviri / üç görüş

Savaşı kazanan Rusya olacaktır

Peki şimdi ne yapalım? "Rusya ile yapıcı bir tarzda çalışmayı diliyoruz" diyor, NATO'nun 50. yıldönümünde yayımlanan bildiçe. NATO genel sekreterine inanmak gerekirse, Rus aracılarının çabalarına cesaret vermek amacıyla hazırlanmış bir belge bu. Clinton ve Yeltsin yeniden birbirleriyle konuşmaya başladılar. Bir Rus görevlisi Moskova'ya Viktor Çernomirdin'le görüşmeye gitti. Çernomirdin de 3 Mayıs günü Washington'daydı. "Bizi dışlayın, etkisini hissedersiniz!" mesajının şifresini çözmek için özel bir koda ihtiyaç yoktur.

Bir uzlaşma anlaşmasının çerçevesi çizilmeye başlandı. Bazı Sırp güçleri Kosova'dan çekilmek zorundalar, ama hepsi değil. Her zamanki NATO açıklamasına göre: "Miloseviç askeri, polisi ve paramiliter güçlerini Kosova'dan çekmek zorunda". Ama anahtar konumundaki "hepsi" kelimesi açıklamada yer almıyor. Arnautlar eyaletin bir bölgesine geri dönebilirler, belki de Birleşmiş Milletler Örgütü kontrolündeki bir uluslararası gücün denetiminde. Birleşmiş Milletler Örgütü'nde Rusya ve Çin veto hakkına sahiptirler ve Ruslarla başka Slavlar etkindirler.

Amerika hükümeti garip bir biçimde bir yandan bir anlaşma hazırlığı için çalışırken, öte yandan da Sırbistan'a denizden bir abluka uygulanması için herşeyi yapıyor. Oysa Rusya bu türden bir ablukaya uymayacağını ilan etti. Anlaşmanın detayları ne olursa olsun, bu savaşta kazananlar ile kaybedenler önceden bellidirler. NATO geri adım atmış olacaktır. Katliamlara ve kovulmalara maruz kalan Kosovalılar, Clinton küçük Balkan macerasına başlamadan önce yaşadıkları yerlerine asla geri dönemeyeceklerdir. Sırbistan Kosova'nın tamamı ya da bir bölümü üzerindeki kontrolünü sürdürecektir.

Diplomasi tellallarının alkışladıkları Ruslar barış için oynadıkları rolden ötürü onurlandırılacaklardır. Ruslar, İsviçre'deki hesaplara uçmadan önce kısa bir süre Moskova'ya uğrayacak birkaç milyar doları, yardım adı altında ceplerine koyacaklardır. 1991'den bu yana fiilen boğulmuş durumda olan Rusya'nın Birleşmiş Milletler Örgütü'ndeki sesi kuvvet kazanacaktır. Rusya'nın Avrupa Konseyi ve NATO üzerindeki basıncı artacaktır (elbette bu arada NATO'dan arta kalan birşey olursa tabii).

Daha önemlisi, Evgueni Primakov, dünyaya ve batı yanlısı Ruslara, Rusya'nın Amerikan karşıtı bir dış politika izlemekle uluslararası sahneye geri dönebileceğini, güç kazanabileceğini, halbuki Körfez Savaşı'ndan bu yana Amerikan yanlısı bir politika izlemekle hiçbir şey kazanmadığını kanıtlamış olacaktır.

Amerika Birleşik Devletleri, Primakov'un; Rusya'nın dünya muhalefetine önderi, Sırbistan ve Irak gibi yasa dışı rejiminlerin dostu ve pazarlıkçısı, Amerikan gücünün karşıt dengesi olduğuna ilişkin görüşünü doğrulamış olacaktır. Bu sayede Primakov, gelecek yıl Boris Yeltsin'in görevi sona erdiğinde, başkan seçilebilecektir.

Bill Clinton ise sonuçta istediğini elde etmiş olacaktır. Yani tarihte iz bırakma.

Charles Krauthammer
The Washington Post

Miloseviç'i yaratan sizsiniz, biz değil!

Goffredo Buccini: Sırbistan'daki savaşın buradaki etkileri nelerdir?

Ljiljana Zelen: Sayısız etkisi mevcut. Fabrikalarımız yatırımlarımız gibi Sırp fabrikalarına bağlıdır. Üstelik bir de mülteciler sorunu vardır. Bosna Sırp Cumhuriyeti 15 bin mülteci kabul etti. Ama bombardımanlar devam ederse bu sayı daha da yükselecek ve zaten kabarık sayıda olan Bosna-Hersek ve Krayna mültecilerinin sayıları daha da artacaktır. Bir insancıl felaket.

Goffredo Buccini: Sizin için Kosova nedir?

Ljiljana Zelen: Herşeyden önce politik bir felaket. Sırbistan'ın kendi sorununu, eğer varsa, yabancıların gelip karışmalarından önce, kendisi çözmesi gerekirdi. Aynı evlilik durumunda birilerinin gelip karı-koca arasına girmesinde olduğu gibi.

Goffredo Buccini: Ama koca-karıyı katlederse?

Ljiljana Zelen: Evet ama, şimdi de birileri gelmiş, karıyı da kocayı da aynı anda katlediyor. Zira bombaların zekası yoktur. Sırpaları öldürdükleri gibi Kosovalıları da öldürüyorlar. Bizde de eğer yabancılar gelip iç işlerimize bulaşmasalardı hiçbir şey olmazdı.

Goffredo Buccini: Bir uzlaşmanın olabileceğini düşünüyor musunuz?

Ljiljana Zelen: Elbette. Herkes yerinde durursa, üç ulus, Sırp, Hırvatlar ve Müslümanlar (yani Bosnalılar) barışlırlar. Aynı yaşayan, ama iyi geçinen komşular. Uluslararası toplum güya halkları birleştirmek istiyor. Bunu yapmak için insani

duygular lazım.

Goffredo Buccini: İnsani duygular nerde kalıyor insanlar kaçmaya zorlandıklarında?

Ljiljana Zelen: Siz batılılar zaten sadece görmek istediğinizi görüyorsunuz. Birincisi, eğer mülteciler varsa savaş yüzündendir, etnik ayıklamanın sonucu değil.

Goffredo Buccini: Peki tecavüzlerde bu insani duygular nerede?

Ljiljana Zelen: Beni dinleyin, radyoda tecavüze uğramış kadınlarla yapılmış yığınla söyleşi dinledim. Kadınlardan birisi diyor ki, önce 75 yaşındaki kuzenime silahı dayadılar ve bana tecavüz etmeye zorladılar. Ben cinsel sorunlar uzmanı bir psikiyatrim. Eğer bunu bilseydim, cinsel kudretsizliğinden dolayı bana tedaviye gelen hastalarımın şakağına tabancayı dayatır ve öyle tedavi ederdim.

Goffredo Buccini: Miloseviç hakkındaki görüşünüz nedir?

Ljiljana Zelen: Onu Sırp'lar seçtiler. Biz burada Sırp'ların iyi bir seçenek yapıp yapmadıklarını bilemeyiz. Ama siz batılılar Miloseviç'i, Dayton Antlaşmasını imzaladığı zaman, barışın adamı ilan ettiniz. Miloseviç'i yaratan sizsiniz, biz değil. NATO'nun savaşı Miloseviç rejimini sağlamlaştırıyor. Kendi kendisini savunmak meşrudur. İncil dahi öyle diyor.

(Bayan Ljiljana Zelen Bosna Sırp Cumhuriyeti Kızıl Haç Örgütü Başkanı ve Radovan Karadžić'in eşidir.)
Corriere Della Sera

Alman medyası Göbels'i aratmıyor

Alexandre Zinoviev okurlarımızın yabancıları sayılmaz. Daha önce de görüşlerini yansıttığımız bu zamanında Batıya sığınmış eski Sovyet muhalifi, sonradan Ekim Devrimi'ne ve Sovyetler Birliği'nin sosyalist mirasına hararetle sahip çıkmasıyla tanınıyor. Ömrünün en verimli yıllarını Sovyetler Birliği'ne ve Stalin'e saldırmakla geçiren ve halen Münih'te yaşayan Zinoviev, ilerlemiş yaşına rağmen hala büyük tarihsel yanlışlığının sancılarını çekiyor. Alexandre Zinoviev'in emperyalizmin Balkan savaşına ilişkin değerlendirmelerinden parçalar sunuyoruz.

Sırbistan'da olup biten mutlak bir açıklığa sahiptir ve hatta teorik açıdan çok sıradan bir gelişmedir. Tepeden tırnağa silahlı batılı saldırgan, dünyanın ilgisiz bakışları altında pevasızca Sırp'ları öldürüyor. Bana gece-gündüz azap veren dehşet verici ve vahşi bir durum. Umutsuzluktan ve kudretsizlikten bağırarak istiyorum. (...) Buna rağmen Batı Avrupa ile ABD arasında ustaca gizlenen gizli hoşnutsuzluk, anlaşmazlık ve çelişkiler mevcuttur. Günümüz Almanya'sının, kırmızı/yeşil bir koalisyonla yönetilse bile, fiilen Hitlerci bir politika izlediğini ve propagandasının Göbels'inki ile Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kıyaslanabileceğini iddia ediyorum. Bütün televizyon kanallarında, bütün gazetelerde herşey her an dezenformasyondur.

Bu durum karşısında Rus olmaktan utanç duyuyorum. Bütün dünya Rusya'nın ayağa kalkacağını düşünüyordu. NATO üyeleri böyle bir olasılıktan çekiniyorlardı. Zira NATO üyeleri sadece muhataplarından bin kez daha güçlü oldukları için savaşan dönemlerdir. (...)

Sırp'lar gerçekten hayranlığa layıktırlar. Dünyada son direnişi temsil etmektedirler. Bir ülke katliamdan geçiriliyor ve Rusya da kimildamadan bakıyor. Oysa Ruslar silaha sarılabilir, savaşabilirler ve hatta öldürülebilirler. Bu bile bir protesto biçimidir. Bunun bir planın parçası olduğunu kimse anlamamaktadır. Bunun bir test olduğunu ve gelecekteki hedefin Ruslar olduğunu kimse anlamamaktadır. Rusya haritadan silinir ve Ruslar yok edilirler. Eğer Rusya daha kararlı olsaydı, bu savaş çıkırtkanı batılılar korkudan donlarına yaparlardı. Tam tersine, Rusya IMF'nin sadakasını beklemekte, onu rahatsız etmemeye özen göstermektedir.

Rus halkı ölümcül ortak düşmanımıza karşı artık ayağa kalk!

Alexandre Zinoviev/ Vremia MN, (Moskova)

“Gençlik gelecek istiyor-Tüm dünyada!”

“Gençlik gelecek istiyor-Tüm dünyada!” şiarı altında 9. Uluslararası Pfingsten Gençlik Festivali, 22-23 Mayıs tarihleri arasında Ruhr Havzası'nın madenci kenti Gelsenkirchen'de düzenleniyor. Festival geleneği yüzyılın başına dayanıyor. O yıllarda Pfingsten, anti-militarizmin ve halkların kardeşliğinin savunulduğu bir festival olarak kutlanıyordu.

Festivalin devrimci, dayanışmacı, enternasyonalist havası Alman burjuvazisini her defasında telaşa düşürüyor. Yerel idareler her yıl olduğu gibi bu yıl da festival alanına izin veremeyerek engellemeyi denedi, ama başaramadı. İstenilen alan, sürdürülen yaygın protestolarla bir kez daha kazanıldı.

İki yılda bir düzenlenen festivale '97 yılında 4 bin kişi aktif olarak katılmış, 60'ın üzerinde şehirde kurulan festival hazırlık grupları ve 100'e yakın yerli ve yabancı örgüt, parti ve grubun çalışmasıyla hayata geçirilmişti. Festivali 21 ülkeden 14 bin üzerinde kişi ziyaret etmişti.

Bu yılki gençlik festivali onlarca şehirde kurulan festival hazırlık grupları tarafından örgütleniyor. Festival “Bonn hükümetinin kriz programına karşı aktif mücadele; Almanya'da yaşayan tüm halkların, sosyal, siyasal, kültürel haklarını eşit ve özgürce savunarak enternasyonalist dayanışmayı örgütlemek; tüm dünyada gençliğin geleceği, işçi hareketinin enternasyonalist birliği, kadınların kurtuluşu için, sömürsüz, baskısız, özgür bir toplum için gücümüzü birleştirme” prensiplerini temel alıyor.

Gençlik festivali köylerden oluşacak. Kadınlar Köyü, Çocuklar Köyü, Enternasyonal İşçilerin Birliği Köyü, Enternasyonal Köy. Cuma günü bir selamlama ile açılacak olan festival, Cumartesi sabahı “Dünya barışı için savaş kışkırtıcılarına karşı aktif mücadeleye” sloganıyla düzenlenen yürüyüşle başlayacak. Cumartesi ve Pazar akşamı yapılacak olan kültürel gecelerden başka tüm köylerde iki gün boyunca politik seminerler, paneller, enformasyon ve tartışma toplantıları gerçekleşecek. Yanısıra kültürel, sosyal, sportif etkinlikler düzenlenecek; film, dia gösterimleri, sergiler, enformasyon standları açılacak.

TKİP taraftarları olarak bu yılki gençlik festivaline aktif bir biçimde katılıyoruz. Festival koordinasyonu ile ilişkiye geçtik ve önerilerimizi bildirdik. Önerilerimiz: Dünyada ve Türkiye'de durum ve gençliğin sorunları üzerine seminerler, “Kayıplar ve Cumartesi Anneleri” üzerine film, halk oyunları, saz ve müzik grubu, ayrıca enformasyon standı.

Bu yılki gençlik festivalinde daha aktif, daha örgütlü yer almalı, çevremizdeki tüm güçleri seferber edebilmeliyiz. Bölgelerdeki genç yoldaşlar çevrelerindeki gençleri bir araya getirerek bilgilendirme toplantıları düzenlemeli, en geniş katılımı sağlayabilmelidir. Kuracağımız çadırda ne tür etkinlik düzenleyebileceğimiz üzerine tartışmalı ve bunları hemen örgütlemeliyiz. Bu, bir gençlik korusu, bir halk oyunları gösterisi, çocuk korusu, müzik grubu, skeçler, şiir grupları olabilir. Bu tür faaliyetler hem bölgemizdeki gençlik çalışmasına güç katacak, hem de çadırımızda canlı bir atmosferi hakim kılacaktır.

Biz artık bir partiyiz. Bir parti için enternasyonalist ilişkiler büyük bir öneme sahiptir. Bizler bu festivali, enternasyonalist ilişkiler alanında adımlar atmanın, dünyanın dört bir yanından gelen delegelerle ve katılan binlerce kişiyle partimizi tanıştırmamızın önemli bir olanağı olarak değerlendirmeliyiz. Bu sorumlulukla görevlerimize daha sıkı, bilinçli ve örgütlü sarılmalıyız.

TKİP taraftarları/Almanya

G. Kore: Yeni bir grev dalgası geliyor

Uzun soluklu mücadeleleri ve militan duruşlarıyla tanınan Güney Kore işçileri yine ayakta. Krizin yükünü daha fazla omuzlarında taşımak istemediklerini ilan ederek eylemlere girişen işçiler, sermayeye ve hükümetine korkulu anlar yaşatıyorlar.

Hükümetin kamu hizmetleri sektöründe planladığı değişikliklere karşı toplumun tüm kesimlerinde protesto eylemleri yükseliyor; grevler yaygınlaşarak sürüyor. 18 Nisan'da yapılan protesto gösterisine 10 binin üzerinde işçi katıldı. Ulaşım sektöründe süren grevin 7. gününde polisle çatışan işçilerden 50'yi aşkın gözaltına alındı. Grevdeki işçilerin atılacağına açıklanması üzerine yeniden sokaklara çıkan işçi ve öğrenciler, hükümeti protesto ettiler.

G. Kore'de yaygınlaşan eylemler yeni bir grev dalgasını müjdeliyor.

G. Kore Sendikalar Birliği (KCTU) Başkan Yardımcısı Kim Young-dea ile yaygınlaşan eylemler üzerine yapılan aşağıdaki röportaj, 19 Nisan '99 tarihli *Junge Welt* dergisinden çevrilmiştir.

JW: G. Koreli sendikalar yine ayakta. Krizin sonuçlarını tek başlarına taşımak zorunda kalmaktan bıkmışlar. G. Kore yeni bir grev dalgasıyla mı karşı karşıya?

Kim Young-dea: Evet.

Toplusözleşmelerde taleplerimizi işverenler ve hükümete dinletemeyince, biz de isteklerimizi kabul ettirebilmek için bir kampanya örgütlüyoruz. Mart ayının sonunda on binlerce insan sokaklardaydı, bunun dışında Pazar günü büyük kentlerde yürüyüşlerin gerçekleştiği eylem günü vardı. 1 Mayıs miting ve yürüyüşleri bundan sonraki doruk noktası olacak. Ayrıca Mayıs'ın başında özellikle kamu hizmetleri ve metal işkolunda süresiz grevler başlayacak.

JW: Sorunun özü ne?

Kim Young-dea: Hükümetin neo-liberal politikaları çalışma koşullarını hissedilir derecede kötüleştirdi. Tensikatları kolaylaştırdı, esnek çalışmayı uygulamaya çalışıyor. Örneğin ücret sistemi yeniden düzenlenecek. Bugüne kadar enflasyon eğrisine göre otomatikman ayarlanmış yıllık kazancımız vardı. İşyerinde çalışanlar arasında çok az farklılıklar vardı. Şimdi işverenler sendikası hükümetin desteğiyle bunları değiştirmek ve ücretleri her kişinin kendi randımanına göre hesaplamak istiyorlar. Bu da tabii çalışanların bölünmesini kolaylaştırıyor.

Bunun dışında biz, işsizlerin asgari yaşam koşullarını garanti altına alan yasal talep ediyoruz. Üç yıldır bir işsizlik sigortamız var, ama sadece ilk 6 ay boyunca %60'ını ödüyor. Ondan sonra hiçbir şey yok. Bu süre uzatılmalı ve uzun süreli işsizlere de bu olanak sağlanmalı.

Ayrıca biz işgünü saatlerimizin kısaltılması için de savaşıyoruz. Yasal olarak haftalık çalışma saati 44'tür. Büyük işletmelerde şu an haftalık 42 saat çalışılıyor. Haftalık çalışma saatinin düşürülmesini talep ediyoruz, tabii

ücret karşılığı. Bunun olanaklı olmadığı işletmelerde devlet devreye girmeli.

JW: Bunlarda esnek çalışma üzerine tartışma nasıl bir rol oynuyor?

Kim Young-dea: Kore'de işverenler tabii ki çalışma koşullarını esnekleştirmeyi deniyorlar. Böylece, örneğin sadece haftalık çalışma saatini belirlemek istiyorlar. Ama biz de günlük çalışma saatini 8 saat ile sınırlandırıp bunun üzerindeki mesaiye sayılmasını elde edebiliriz. Esnek çalışmada şu an uygulamaya koyabildikleri tek şey, normal olarak 4 saat çalışılan cumartesi gününün, diğer cumartesinin işgünü olmaması koşuluyla, 8 saate tamamlanması.

JW: KCTU diğer sosyal hareketlerle de beraber çalışıyor mu?

Kim Young-dea: Yürüyüşlerde örneğin kadın hareketi ve evsizler birliği de yer alıyor. Kampanyamız çerçevesinde, başka grupların da katılacağı, halkın yaşam koşullarının düzeltilmesine yönelik bir komisyon kurmak istiyoruz. Amacımız daha fazla baskı yapabilmek için daha fazla insanı katmak.

JW: KCTU işten atılan arkadaşlarıyla ilgili ne yapıyor?

Kim Young-dea: Şu an geçerli olan yasaya göre sadece bir işyerinde çalışanları üyemiz olarak kabul edebiliyoruz. Yani biz onları işini kaybetmesiyle birlikte üyelikten çıkarmak zorunda kalıyoruz. Geçerli yasa böyle ve bu yasalar mutlaka değiştirilmeli. Üye sendikalarımızdan işten atılanlara gerekli ilgiyi göstermelerini talep ediyoruz, ama şüphesiz bu alanda daha fazla şey yapılmalı.

(...)

JW: İşçilerin yönetimde yer almasını talep ediyorsunuz. Bu, krizden çıkmanın yolu mu?

Kim Young-dea: Hayır, böyle bakmıyoruz. Biz bununla kazançta daha haklı bir paylaşımı ve işyerlerinin daha iyi yönetimini umuyoruz. Çünkü bugün endüstride özellikle aile klanları tarafından yönetilen bir dizi beceriksiz yönetici var.

Tutsak yakınları çalışması

Tutsak yakınları çalışması

açık bir kitle çalışmasıdır.

Başlangıçta doğal muhatabımız

aileler olsa da, zaman

içinde demokratik hak ve

özgürlükler çerçevesinde diğer

mücadele alanlarıyla doğal bir

ortaklığa kavuşacaktır. Devletin

saldırılarına, hukuk terörüne, tüm

anti-demokratik uygulamalarına

karşı diğer örgütlenmelerle ortak bir

çerçevede hareket etmek önemlidir.

Ulaştığımız partili mücadele düzeyinde, görev, sorumluluk ve ihtiyaçlarımızın kapsamı genişlemiş bulunuyor. Sınıf adına toplum düzeyinde politik bir odak olmadan, bunu çeşitli alanlarda yaratılan örgütsel-fiziki bir kuvvet olarak ortaya koymadan, kapsamı genişleyen görev ve sorumlulukların hakkını veremeyiz. Mücadelenin ihtiyaçlarına ve düzeyine uygun örgütlenmeler yaratmadan, kalıcı başarılar elde edemeyiz.

Partili mücadelede zindanlar ve tutsak yakınlarının örgütlenmesi de geldiğimiz aşamada böyle bir ihtiyaç olarak kendini dayatıyor. Bu yalnızca bir ihtiyaç değil, aynı zamanda partili mücadele düzeyinin bir gereğidir de. Partiyi bu alanda da ileriye sıçratma, mücadeleyi büyütmenin bir imkanına dönüştürme göreviyle karşı karşıyayız. Böyle bir çalışmayı bugüne kadar bu alana ilgi zayıflığının yarattığı sorunları gidermenin de güçlü bir vesilesine dönüştürmeliyiz. Hem bu alanda yaşadığımız sorunları gidermek, hem de bu alanları mücadelenin yeni mevzileri haline dönüştürmek, bütün zindanlarda tutsak yakınlarıyla ilişkilerimizin toplamında yeni bir tarzı kazanmakla mümkün olacaktır.

Böyle bir çalışmayı gerçek bir kazanıma dönüştürmek ise, bu cephedeki mücadelenin önemi, zaaf ve üstünlük alanları hakkında açık bir fikre sahip olmayı gerektirmektedir.

Devrim toprağının direniş odakları: Zindanlar

Zindanlar bu ülkenin bir devrim toprağı olduğunun göstergelerinden biridir. 10 binin üzerinde devrimci, yurtsever tutsağa karşı devlet terörünün sistematik olarak işletildiği zindanlar, bu alanda direniş geleneğini de beraberinde getirmiştir. Tüm zaaflarına rağmen bu direniş geleneği, işçiler, emekçiler, tüm ezilenler ve ilerici güçlerin hak ve özgürlük mücadelesi açısından hep bir güç ve moral kaynağıdır. '96 SAG ve ÖO direnişinde olduğu gibi, zindan direnişleri zaman zaman ülke sınırlarını aşan devrimci bir etkiye sahip olduğunu da göstermiştir.

Ne var ki zindanlardaki direniş geleneği, güçlü bir devrimci kitle hareketinin yaratamadığı koşullarda, mevcut sınırlarını aşamayan savunmacı bir çizgide biçimlenebiliyor. Zira, dışarıdaki mücadeleyle içerideki mücadele arasında birbirini destekleyen ve besleyen güçlü kanallar yaratılamıyor. Tam da bundan dolayı, sermaye devleti, içeriye dışarıdan yalıtılmak için zindanlara yönelik saldırıları süreklileştiriyor.

Devrimci ve yurtsever hareketin bu kopukluğu gidermeye yönelik bilinçli ve sistemli bir çaba içerisinde olduğunu ya da bu çabasında başarılı

olduğunu söylemek ise mümkün değil. Sorun, kendi başına güç yetirememesi sınırlarını aşan başka bir zaafiyete dayanıyor. Yakın geçmişte yaşanan DGM boykotları bunun son çarpıcı örnekleridir. Bir diğer zaafiyet ise, içeri ile dışarı arasında bir köprü işlevi de gören tutsak yakınları çalışması ve örgütlenmesi alanında ortaya çıkıyor. Hemen her anlayışın dayanışma çerçevesinde tutsak yakınlarıyla kurduğu ilişki ve yarattığı örgütlülüklerde bir darlık ve ufuksuzluk göze çarpıyor. Bugün bu örgütlülüklerin hemen hepsi, kuruluş amacından ve niyetinden bağımsız olarak, gerçek bir demokratik kitle çalışmasının aracı olma vasfını yitirmiş, biçimsel sembolik yapılar haline gelmiş bulunuyorlar. Tutsaklarla dayanışma çerçevesinde belirlenen işlevlerini çoğunlukla kapsamlı saldırılar gündeme geldiğinde, belli sınırlar içinde yerine getirebiliyorlar. Tutsak yakınlarıyla kurulan ilişkinin merkezinin zindanlara yönelik saldırılara karşı eylem örgütlenme olarak sınırlandırılması ya da bu tür örgütlülüklerin yalnızca çeşitli örgütsel ihtiyaçları karşılamasına göre biçimlendirilerek sakatlanması, bu akibetin öne çıkan nedenleri arasındadır. Zindanlardaki savunmacı tarz, böylece bu alandaki çalışma ve örgütlenmelere de doğrudan taşınmış oluyor. Henüz yeni bir çalışmanın başında bu tür zaafı dikkate alarak hareket etmek, çalışmamızın seyrini de belirleyecektir.

Yeni bir çalışma alanı: Tutsak yakınları örgütlenmesi

Tutsak yakınlarıyla politik bir yaklaşımla ilişkiler geliştirmek, bu alanda şimdiye kadar süren atalet ve kendiliğindencilığe son vermek, çalışmanın ilk adımını oluşturuyor. Tutsak yakınlarıyla ilişki geliştirmek, onları yalnızca zindanlardaki yakınlarıyla ilgilenen, onların maddi-manevi ihtiyaçlarını karşılamakla kendilerini sınırlayan bir konumdan çıkarmak, bu ilişkileri sınıf mücadelesinin, siyasal çalışmanın bir alanı olarak ele almak demektir. Bizim açımızdan bu bakış yeni değil, fakat bu bakışla atacağımız adımlar yenidir. Bu cephedeki imkanlara, yalnızca zindana yönelik saldırıların ihtiyaçlarını karşılamak için değil, aynı zamanda ve esas olarak, siyasal sınıf çalışmasının bir parçası haline getirmek perspektifiyle yaklaşacağız.

Saflarımızda tutsak düşmüş pek çok yoldaşımızın yakınlarının önemli bir kısmının mücadeleye-devrime sıcak bakmamaları bir veridir. Pek çoğunun emekçi bir kimliğe ve kökene sahip olması, sömürüyü, devletin terörist, işkenceci kimliğini yakından tanımaları ise, tersinden, onları tutsak yakınları çalışmasına katmak için güçlü bir olanaktır. Herşeyden önce yakınlarına yönelik saldırılar ister istemez onları devlet terörü karşısında duyarlı hale getirmekte, harekete geçmelerini kolaylaştırmaktadır. Kuşkusuz kendiliğinden geliştiği ölçüde bu tepkiler bireysel ve sınırlı kalabilmektedir. Bu sınırlılığın arkasında saldırılara kendi yakınlarının maruz kalmış olması ve onları koruma içgüdüsüyle hareket etmek bulunuyor. Onlardaki "benim oğlum, benim kızım" dar bakışını kırabilecek ve saldırılar karşısında birlikte hareket etme bilinci ve refleksini kazandırmak, tutsak yakınları çalışmamızın başlangıç adımlarını oluşturuyor. Birlikte hareket etmeye başladıkları ölçüde tüm tutsakları sahiplenme bilinci de gelişecektir. Tutum alma kolektif bir karaktere bürünecektir. Ziyaretlerde-görüşlerde kendiliğinden oluşan dayanışma refleksini bilinçli ve sistemli bir tarzda geliştirmek (mahkemelerde ortak tutum alma, ev ziyaretlerini geliştirme, doğal bir ilişki ağı kurma

vb.) bu bakışın kazanılmasını doğal olarak kolaylaştıracaktır. Tutsak yakınları çalışmasında bugün öne çıkartmamız gereken temel görev, doğal ve geniş bir dayanışma ve ilişki ağını kurmak, bireysel-bireyci tepkileri kolektifleştirmektir.

Tutsak yakınları çalışması açık bir kitle çalışmasıdır. Başlangıçta doğal muhatabımız aileler olsa da, zaman içinde demokratik hak ve özgürlükler çerçevesinde diğer mücadele alanlarıyla doğal bir ortaklığa kavuşacaktır. Devletin saldırılarına, hukuk terörüne, tüm anti-demokratik uygulamalarına karşı diğer örgütlenmelerle ortak bir çerçevede hareket etmek önemlidir. Daha çalışmamızın başından yakınlarımızı bu alanlara, bu alanlardaki etkinliklere ve örgütlenmelere (İHD, ÇHD, TTB vb.) yönlendirmek, onları hızla kendi alanlarındaki çalışmanın aktif bileşenleri haline getirecektir. Zindanlardaki yakınlarına dönük saldırılara karşı birlikte mücadele etmek isteği, en etkili biçimde bu tür demokratik mücadele alanlarına çekildiklerinde açığa çıkarılabilir. Yalnızlık ve çaresizlik duygusunu, bireysel kurtuluş beklentilerini ve atılgı kırma, onları tutsak yakınları çalışmasında ileriye çekmede bu ve benzeri olanakları kullanmak, çalışmamızın dar bir "dayanışma" çerçevesine mahkum olmamasının da güvencesidir.

Zindanlardaki tüm tutsaklarımıza kendi yakınlarıyla bu tarzda ilgilenme konusunda özel bir görev düşmektedir. Önce onları ikna etmeli, katkılarını almalı ve onlardan başlayarak dünün beklemece pasif tutumunu kırmalıyız. Yalnızca kendi yakınlarımıza değil tüm ziyaretçilerimize bu gözle bakmalıyız. Bu çalışma açık bir kitle çalışması olduğu ölçüde, her bölgedeki açık çalışan güçlerimiz, böyle bir faaliyeti örgütlemek, tutsak yakınlarıyla doğal ilişkiler geliştirmek görev ve sorumluluğuyla yükümlüdürler. Tutsak yakınlarının örgütlenmesinde inisiyatif, esas olarak onların müdahalesiyle kurulacak kolektifler çerçevesinde yürüyecektir. Onları harekete geçirme, perspektif sunma konusunda, zindanlarla ve zindan ziyaretleriyle sınırlı olmayacak tarzda geliştirecekleri ilişkinin büyük önemi vardır. Bu, doğrudan onların yaşamlarına girmekle, sorunlarını paylaşmakla, sosyal olarak onları kuşatmakla başlar. Onların katkısını almadan, inisiyatiflerini ortaya çıkarmadan bir çalışma yürütmenin mümkün olmayacağı açıktır. Dahası, yalnızca tutsak yakınlarını değil, toplumdaki tüm ilerici duyarlı kitleyi böyle bir çalışmanın parçası olarak düşünmek durumundayız.

Çalışmanın başlangıcında görece daha aktif ve ileri ailelere inisiyatif vermek önemlidir. Deyim yerindeyse, onlar böyle bir çalışmanın motor gücü olarak görülmelidir. Herhangi bir durumda bu özellikleri taşıyan tutsak yakınları harekete geçirilmeden, yalnızca dışarıdan yapılacak müdahalelerle çalışmadan verim almak olanaklı değildir. Öte yandan, tutsak yakınlarıyla böyle bir çalışma vesilesiyle kuracağımız ilişkiler, bize semt, fabrika ve kadın çalışması gibi alanlarda da yeni imkanlar sunacaktır.

Sonuç olarak, bugüne kadar biriken sorunları mevcut olanaklarımızla altetme imkanına kavuştuğumuz, dahası mücadelede yeni bir mevziyi geliştirebileceğimiz bir aşamadayız. Yeni bir saldırı dalgası ile karşı karşıya olduğumuz bu dönemde, ön hazırlıklarımızı hızla tamamlamalıyız. Bu mevziler, hem içeride hem dışarıda, saldırılara karşı mücadeleyi güçlendirecektir. Yeni dönemin güçlüklerine rağmen, mevcut imkanları değerlendirmek, bu çalışmaya ne ölçüde bir ciddiyetle sarılacağımıza bağlıdır.

TKİP Cezaevi Merkezi Örgütlülüğü

6 Mayıs 1972:

Sözümüz söz çocuklar sosyalizmi kuracağız

27 yıl olmuş ha. Bizim çocuklarımız, bizim umutlarımız. Hayır, yok edemediler onları. İşçi sınıfı daha çok yiğit evladını verecek toprağa, ama sermayenin sarayları başına yıkıldığında yaşam da boğacak ölümü.

'60'lar Türkiye işçi sınıfının ayağa kalkmaya başlamasına sahne olmuştu. Çünkü artık işçi sınıfı belli bir gelişkinlikle birlikte kendisi için sınıf olma bilincine de ulaşmıştı. DISK kurulmuş, Zonguldak maden direnişi, Paşabahçe, Derby, Demirdöküm, Alpagut gibi direnişlerle toplumsal düzeni temellerinden sarsmaya başlamıştı. Çatırdayan saraylarının içerisinde sermayenin uykuları kaçmaya başlamıştı. Tabii bu hareketlilik diğer toplumsal kesimlerde de yankısını bulmuştu. En başta okuyup topluma faydalı insanlar olsunlar diye okullara, üniversitelere gönderdiğimiz çocuklarımızdan geldi cevap. Üniversiteler de hareketlendi, gerek ülke burjuvazisine karşı işçi eylemlerinin yanında olmaları, gerekse ülke burjuvazisinin uşaklık ettiği Amerikan emperyalizmine karşı eylemler geliştirdiler. Bu hareket başta içine doğduğu koşullardan dolayı işçi sınıfı iktidarına, sosyalizme sempati duyuyor ve TİP'in peşinden

sürükleniyordu. Ancak TİP reformizminin kendisine engel oluşturduğunu gören öğrenciler ondan koptular ve onu aştılar. Sosyalizmin parlamentarist çizgiyle kurulamayacağını, bunun yolunun silahlı ayaklanma ve devrimden geçtiğini görerek illegal örgütler kurdular. Bu hareketin liderlerinden ve THKO kurucuları olan Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan yakalanarak idamla yargılanmaya başladılar. Bunun üzerine bu idamları engellemek üzere THKO ve THKP-C ortak eylem kararı aldı. Ancak onlar da devrim yolunda Kızıldereli'de ölümsüzlüğe uğurlandılar.

Denizlerin idam kararı 6 Mayıs 1972'de infaz edildi.

Onlar bizim için göğüslediler ipi. Biz de onların anısını bu kapitalist sömürü düzenini yıkıp kendi iktidarımızı, işçi sınıfının devrimci iktidarını kurarak taçlandıracağız. Bu hem kendimize hem de çocuklarımıza karşı boynumuzun borcudur. Sözümüz söz.

**Onlar marksizm-leninizmin yüce ideolojisi
uğruna ölümü kucakladılar
Biz onları sosyalist devrimimizde yaşatacağız!
Ümraniye'den bir çuval işçisi**

Zindanlarla dayanışmayı örelim!

Pazartesi günü yapılacak olan görüşe gitmek için daha bir kaç gün öncesinden hazırlık yapmaya başlamıştık. Bu hazırlık boyunca çevremizdeki dost ve akrabalar bizi yalnız bırakmadılar. Kimi hazırlıklara yardım ediyor, kimi kendi hazırladıklarını getiriyordu. Hepsini de tutsaklarımıza birşeyler göndermek için yarışıyorlardı.

Bu heyecanlı hazırlığın ardından, nihayet Pazar gecesi saat 2:00'de yola çıktık. 4-5 saatlik yol sanki hiç bitmeyecek gibi geldi bana. Sabahın erken saatinde Ankara'ya indik. Merkez Kapalı'nın önündeki o küçük/şirin çay kulübesinde oturup yavaş yavaş çayımızı yudumlamaya başladık. Her gelen birbirine, hoş geldin, geçmiş olsun diyordu.

Ziyaretçilerden 40-45 yaşlarında bir bayan, oğlu gözaltına alındığı zaman sağ olup olmadığını sormak için terörle mücadeleye gittiğinde kendisinin de nezarethaneye atıldığını anlatıyordu. Kendi öz oğlumuza bile olsa sahip çıkmamızı istemiyorlardı.

Yemeyip yedirdiği, içmeyip içirdiği, hasta gecelerinde baş ucunda sabahladığı, sevmeye kıyamadığı oğlu şimdi sermaye ve düzen bekçiliğini yapan zalimlerin elindeydi. Binbir zorluklarla büyütüp meydana getiren, bir bahçıvanın çiçeğine baktığı gibi emek veren ananın evladına sahip çıkması dahi suç unsuruna sokulmak isteniyordu.

Çay ocağındaki bu bekleyiş saat 9:00'a kadar sürdü. Nihayet aranarak içeriye alınmamızla bu heyecanlı

bekleyiş sona erdi. Öğlen saat 12:00-13:00'e arasındaki yemek molasında yine diğer ziyaretçilerle birlikte avludaki bekleme salonundaydık. Herkeste bir uğultu. Kimisi birşeyler anlatıyor, kimi dinliyordu. Yine bir bayanın konuşması dikkatimi çekti. "İçerde biri konuşmuş, itirafçı olmuş; benim oğlum da olsa itirafçı ömür boyu yatsın. Ya da öyle onursuzca yaşamaktansa ölsün daha iyi" diyordu. Bir başka ziyaretçi de ağlayarak, bu devlet batsın. Hakiki suçlular, mafyacılar, çeteciler, uyuşturucular, rantiyeciler elini kolunu sallayarak geziyor. Güçleri bunlara yetmiyor da, vatanını yürekten seven, işçi ve emekçi halkına karşı sorumluluklarını yerine getiren insanlara yetiyor" diye mırıldanarak dışarı çıktı. Belli ki bir yakını yeni girmişti cezaevine. Acemilik çekiyor, kendine yediremiyordu olanları.

Biz tutsak yakınlarının sadece cezaevindeki kerdeşlerimize, çocuklarımıza, eşimize ve yoldaşlarımıza değil, birbirimize de gereken desteği vermek için örgütlenmemiz, sistemin bu zalim çarklarına karşı işçi sınıfının kızıl bayrağı altında yer almamız gerektiğini düşünüyorum.

**Kurtuluş yok tek başına,
Ya hep beraber, ya hiç birimiz!
Yaşasın tutsak yakınlarının dayanışması!**

Kayseri'den sosyalist bir tutsak yakını

"Ya sorunun bir parçasıdır, ya çözümün..."

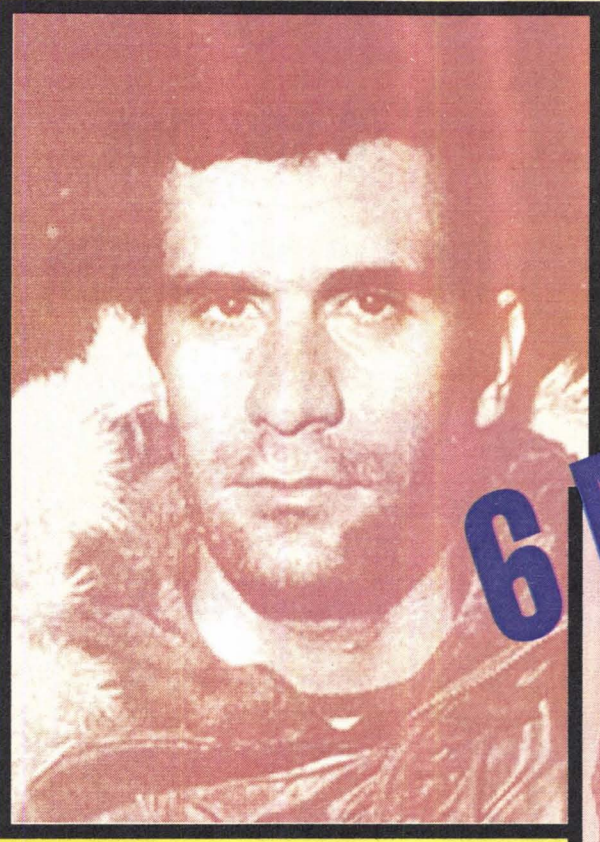
Bir eylem sabahı. Her taraftan insanlar geliyor alana. Kortejimizi oluşturmuş, gelenleri alkış ve sloganlarla karşılıyoruz. Çok değil, kısa bir süre önceki eylemlerde korteje düzen veren, sloganları attıran, sürekli önde koşan bir yoldaşı görüyorum. Ama daha farklı, şimdi kortejin içinde, inisiyatif kullanmadan, verilen düzene uymaya çalışıyor. Yürüyüşe geçiyoruz, bir ara polisin barikat kurduğu ve yürüyüşe izin vermeyeceği yayılıyor kulaktan kulağa. Kortej sorumlusu durumu anlamak için önlere gidiyor, biz bekliyoruz. Gecikince bir şaşkınlık oluyor, çevreden farklı sesler yükseliyor. Önümüzdeki insanlar geri dönmekten vs. bahsediyor. Onları bekletip, barikatı zorlamak için ikna etmeye çalışırken o yoldaşla gözgöze geliyoruz, öylece duruyor. "Hadi!" diyorum ona, "hadi birşeyler yap, slogan at, kitleye seslen, ileri çık tıpkı eskisi gibi..." Her dediğimi anlıyor bakışlarından. Yumruğunu kaldırıp, kendisini sıkıyor ve gür bir slogan atıyor; "Yılgınlık yok, direniş var!" Bir anda her yerde bu slogan yankılanıyor. Sonra yüzlerce, binlerce ses alana yayıyor bu kararlı haykırışı. Tekrar gözgöze geliyoruz, bu defa karşımdaki ısılt ısılt gözlerle konuşuyorum; "İşte" diyorum, "cüret ettin ve başardın."

O günden sonra uzun uzun düşünüyorum yaşanılanları. Niye? diye soruyorum. Niye böyle oluyor? Bir yandan kızıyor, kabul edemiyorum. Geri duranlar da kabul etmemeli.

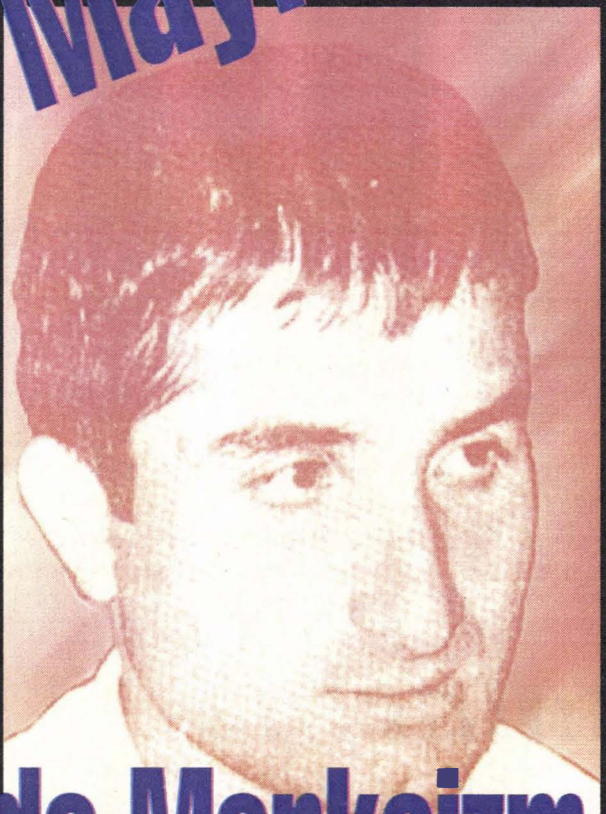
Birçok şeyi görüp, farkında olup, müdahale edebilecekken kendini esirgemek niye? Oysa sizler de biliyorsunuz ki, "ilerlemeyen geriliyor demektir". Buna göz göre göre izin vermeyelim. Sorunlar nereden kaynaklanıyorsa çekinmeden üzerine gidip birlikte kökünü kurutalım. Başka bir şansımız olmamalı bu düzende. Başka kapı aramamalıyız kurtuluş için. Eğer bu yapılabilirse, elimizi uzatabilsek, karşında onu sınıksız tutmak içi güçlü bir el olacaktır. Buna inanın, çünkü ben o eli tutuyorum.

**Ya sorunun bir parçasıdır
ya çözümün!**

D. Gümüş

6 Mayıs 1972

**Darağaçlarında Marksizm-Leninizm'e ve
devrime bağlılıklarını haykırmışlardı**

**Devrimci yiğitlikleri ve
adanmışlıklarıyla yeni kuşaklara
yol gösteriyorlar**

Kızıl Bayrak